

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

PT
7269
H45K3

F24639

544

HEIDARVÍGA SAGA

UDGIVEN FOR

SAMFUND TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

KR. KÁLUND

KØBENHAVN

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI

1904

PT 7269

H45 K3

Blandt de håndskrifter, som Islænderen Jón Eggertsson 1682—83 på sin fædrene ø indsamlede for det svenske antikvitetsarkiv, anfører han som nr. 5 blandt kvarterne et bind indeholdende „Wigastir Saga“, „Wigabarda S.“, sagaen om Ravn og Gunnlaug, Rolv Gautrekssons saga og Olav Tryggvasons saga. Denne codex svarer til **nr. 18, 4to** blandt de islandske pergamenthåndskrifter i Stockholms kgl. bibliotek, med undtagelse af at de 12 første blade, som ved udlån til den bekendte håndskriftsamler Arne Magnusson forgik ved Københavns brand 1728, er tabte. Denne membran, som er beskrevet af V. Gödel i „Katalog öfver Kongl. bibliotekets fornisländska och fornnorska håndskrifter“, består af 54 bl. fordelt på 7 læg, af hvilke de 3 første er indsyede i et omslag af beskrevet pergament, medens de følgende ligger løse i dette. Af indholdet optager Heiðarviga saga (svarende til „Wigastir Saga“ og „Wigabarda S.“) 1. lægs 8 bl. og de første 3½ bl. af 2. læg, men har oprindelig talt ét blad mere, idet læggets andet blad er udskåret, 2. læg tæller nu 9 (opr. altså 10) bl., 3. læg tæller 7 bl. (det 8de bortskåret), 4. læg 10 bl., hvorefter en lakune på sandsynligvis et læg, 5. læg 6 bl. (opr. 8), 6. læg 8 bl., 7. læg 6 bl. (opr. 8). Håndskriftet udmærker sig ved sine mange og i påfaldende grad ulige hænder; alene det bevarede brudstykke af Heiðarviga saga er

skrevet med 3 (ikke som antaget med 2) hænder, I. hånd omfatter bl. 1—8, II. hånd bl. 9 (hvorefter som bemærket 1 bl. mgl.), III. hånd bl. 10—12^r. Af disse hænder genkommer kun II. hånd i det følgende, idet den nemlig har skrevet bl. 12^v og første ord bl. 13^r. Bl. 13—24^r optages i øvrigt af en udpræget, snirklet diplomskrift (IV. hånd, næppe som antaget norsk, retskrivningen er islandsk). Bl. 24^r ender sagaen om Ravn og Gunnlaug (G. ormstunges saga) temlig langt nede på bladet, hvorefter bladets ubenyttede nederste del er bortskåret; bl. 24^v, som oprindeligt er ladet ubeskrevet, er senere udfyldt med et opbyggeligt æventyr (V. hånd), dog således at skriften ikke når helt ned til bladets fod. En VI. hånd har skrevet bl. 25—34 (Rolv Gautrekssons saga), en VII. hånd bls. 35—54 (Olav Tryggvasons saga). Også alderen af disse hænder synes meget forskellig¹. Heiðarvíga sagas 1. læg er skrevet med en stiv og gammeldags hånd, hvis hele præg henfører den til 13. årh., hvad der bestyrkes ved, at den nøjagtig skelner mellem æ og ø; Heið. s. II. og III. hånd samt hovedhånden i Gunnl. (IV. hånd) må efter håndskriftets beskaffenhed nødvendigvis være samtidige og kan efter retskrivning og bogstavform temlig sikkert henføres til 14. årh.s 2. halvdel. Det lille æventyr (V. hånd) er vel skrevet c. 1400, VI. hånd (4. læg, Rolvs saga) tilhører efter sin karakter snarest 15. årh.s begyndelse, VII. hånd (5—7. læg, Olav Tryggva-

¹ Af I. hånd foreligger en litograferet skriftprøve i Ísl. sögur II, Kbh. 1847, tavle IIII, og et fototyperet faksimile af membranens bl. 4^r vil blive optaget i det af Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat forberedte Palæografisk Atlas, Oldnorsk-islandsk afdeling. Om II. hånd giver en kobberstukken prøve i udg. Kbh. 1775 af „Sagan af Gunnlaugi ormstungu“ en forestilling (sagaens overskrift og tre første tekstlinjer). III. hånd gengives Ísl. sögur, tavle V, IV. hånd Ísl. sög., tavle VI. Af VII. hånd findes en litograferet prøve i Munchs udg. af Saga Olafs konungs Tryggvasunar, Chran. 1853.

sons saga) er en fra flere andre membraner kendt skriverhånd, der næppe kan gøres yngre end c. 1300. Sandsynligvis har da en tid bl. 1—24 hørt sammen (således at sidste side stod ubeskreven), hvorimod de to efterfølgende sagaer først senere er bleven forenede med læg 1—3. Men heller ikke 1. læg kan have været oprindelig sammenhørende med 2.—3. læg; skrift og sprogform viser, som nævnt, en betydelig aldersforskkel, og denne får en yderligere bekræftelse ved, at II. hånd, som begynder 2. læg, tillige har opfrisket skriften på den sidste linje af bl. 7^v—8^r. Sammenhængen hermed forklares lettest ved den antagelse, at 1. læg er en rest af den membran, hvorefter II. og III. skriver afskrev Heið., således at 1. læg bevaredes (uden at afskrives), medens i øvrigt forskriften efter endt benyttelse på grund af en eller anden mangel ved denne tilintetgjordes. At ingen opfriskning spores på den nu så stærkt medtagne side bl. 8^v, må vel da have sin grund i, at denne endnu den gang var ubeskadiget.

Også den ydre udstyring sætter skel mellem 1ste læg og de to følgende. Bl. 1—8 mangler ganske illumination og kapitelinddeling; den eneste antydning til underafdeling gives ved, at hist og her en versal, som oftest noget forstørret, er udtrykket i marginen. II. hånd (bl. 9) har både på for- og bagside udgang for kapitel med tilhørende initial og overskrift, på bagsiden er overskriften („kapitulum“) rød, initialen gul, på forsiden ses af bægge kun svage spor. Bl. 12^v (Gunnlaugs sagas begyndelse), som er skrevet med samme hånd, har en rød overskrift på 3 linjer. III. hånd (bl. 10—12^r) har udgang for kapitel og plads for initial og overskrift, men med undtagelse af første initial, som er sort, ses ingen eller kun svage spor til pladsernes udfyldning. Ligeledes kan bemærkes, at

1ste læg er hæftet til omslaget ved en skindrem, som sammenholder læggets blade ved at være trukket gennem dettes nedre halvdel, hvorimod i 2. og 3. læg bladene er sammenfæstede med hampetråd, som tillige forbinder disse med omslaget. Indridsningerne i ryggen synes at antyde, at samtlige læg, før de fik det nuværende omslag, har været forenede ved fælles indbinding, men desuden forekommer i ryggen på 1ste læg nogle særlige indsnit, som lader formode, at dette læg en gang tidligere har været anderledes indbundet. Skriften på 1ste læg er af en ejendommelig mat, gullig farve, på 2.—3. læg derimod glinsende sort, også pergamentet har i 1ste læg — uden at være mørkt — en ejendommelig uren grund, så at bogstaverne fremtræder forholdsvis svagt. Stærkt fordunklet er bl. 1, noget mat bl. 2^r, 3^r, nedre halvdel af 5^r, 7^v er temlig mat, 8^r fordunklet og foldet, 8^v yderst medtaget ved slid og sværtning. Af 2. læg er bl. 9^r temlig slidt og skjoldet, og også i Gunnlaugs saga møder adskillige slidte og sværtede sider.

Af Jon Olafssons s. 1—2 aftrykte oplysninger om de til Arne Magnusson udlånte skindblade, hvis fortsættelse den endnu bevarede membran er, fremgår, at de udgjorde 2 ark i 4to, sammenfæstede med hampe-tråd, hvoraf det ene indeholdt 8 blade, det andet 4 blade; fragmentet var nogle steder lidt slidt, dog stærkt slidt på sidste side; teksten havde kapitelinddeling (uden tal) og røde overskrifter. Bladene var skrevne med god og regelmæssig fraktur, af megen lighed med latinsk bogtryk og efter Arne Magnussons mening fra c. 1360. Denne beskrivelse passer i de fleste henseender bedre på blade skrevne med II. eller III. hånd end med I. hånd. Aldersbestemmelsen vilde være rigtig, de røde overskrifter vilde stemme med hvad der hos II. (og III.?) hånd forekommer, læggenes sammenhæftning

med hampetråd er som i 2. og 3. læg; at det sidste af de til A. M. udlånte læg kun bestod af 4 blade, kunde bero på, at det var skrevet for at passe til et allerede foreliggende læg (det nuv. 1ste), og skrive-måden i Jon Olafssons citater minder ligeledes ingen-lunde om 1ste hånds former, men viser adskillige spor af en original med sen retskrivning. Kun sammen-ligningen med latinsk bogtryk er måske nok så be-tegnende for I. hånd.¹

¹ Den defekt ved sagaens begyndelse, som Jon Olafssons genfortælling af de til Arne Magnusson udlånte blade ud-viser, har håndskriftet utvivlsomt haft ved overførelsen til Sverig, da allerede i en arkiv-fortegnelse af 1693 „Vigastyr's och Vigabarda Historia“ betegnes som *sine initio*. Om udlånet til Arne Magnusson vides — ud over J. O.s oplysninger — alene hvad der kan udledes af registreringen i en anti-kvittetsarkivet tilhørende, omtrent samtidig katalog (aftrykt hos P. A. Munch, Saga Olafs konungs Tryggvasunar, Chran. 1853, s. XVII—XVIII), hvor der til angivelsen af håndskriftets indhold føjes „Obs. Wiga Styr's og Barda Saga bestående af 24 fol: begge utan begyndelse, öfver sändes 1725 til W. Commissions Secretaren Silfver Skiöldh som åter her böra in sättas“. Da den nævnte mand — ifg. velvillig meddelelse af Bibl. Amanuens Dr. K. H. Karlsson — er den senere lag-mand Carl Gustaf Silfversköld (1692—1741), som i 1720-årene var ansat ved den svenske legation i København, er bladene sandsynligvis 1725 gennem S. bleven udlånte til A. M.; når det udlåntes størrelse opgives til 24 blade, er dette vel en fejlskrift for 24 sider. Hos A. M., som i det hele var langsom i sine beslutninger, har bladene da henligget, indtil J. O. omkring nytår 1728, efter hvad han i indledningen an-giver, afskrev dem for A. M. Allerede langt tidligere har dog A. M. været betænkt på dette udlån, som det fremgår af et brev dat. 25. 5. 1691 fra A. M. til sysselmand Markús Bergsson på Island, med hvem han udvekslede saga-afskrifter og lign.; her skriver han blandt andre oplysninger om old-litteratur: „Heidarviga og Vigastirs sögur hefi eg ei ennu feingid fra Svium“ (AM. 410, fol.).

Til underretning om den mand, hvem vi skylder kend-skabet til de brændte blades indhold, kan anføres: *Jón Ólafsson* (1705—1779), en præstesøn fra det nordvestlige Is-land, opdroges hos lagmand Páll Vídalín i Vídalín i Húna

I sin redegørelse (s. 1—2) for gengivelsen af de af ham afskrevne og kort efter opbrændte membranblade udtaler Jon Olafsson, at han af fragmentets begyndelse kun erindrer hovedtrækkene, således som han her har fortalt dem, men at beretningen om Styrs drab, foranledningen hertil og den påfølgende hævn i indhold og anordning temlig nøje svarer til hvad der stod i membranen, og at det samme gælder om det næste afsnit, hede-kampens forberedelse og tilknytning til de forangående begivenheder. Der er næppe heller tvivl om, at J. O.s referat i det hele er pålideligt. Hans tekst-citater må have samme gyldighed, som den tids afskrifter efter membran, og disses anvendelse som det tømmer, hvormed fortællingen opbygges, bestyrker dennes troværdighed, hvormed også indholdet selv afgiver vidnesbyrd. Af Styrs første drab giver J. O. kun et ganske kort referat, og ved anvendelse af gotisk kursiv antyder han her — ligesom på flere steder i det følgende —, at der ikke er tale om nogen egenlig genfortælling. Der er en noget påfaldende ensartethed i Styrs fremgangsmåde ved dette drab og de senere overfald på Einar og Torhalle, men da J. O. har et citat vedrørende den

vatns syssel på nordlandet og havde ophold hos ham, indtil han 1726, nogle år efter at være dimitteret fra Skalholt skole, rejste til København for at tjene professor Arne Magnusson som skriver, og efter dennes død 1730 forblev han knyttet til det Arnamagnæanske legat sit hele lange liv, i de senere år dog under temlig kummerlige forhold. Hans hukommelse, som med årene svækkedes, har efter genfortællingen at dømme på denne tid været god; han var, hvad også hans egne tillæg antyder, ukritisk og overtroisk, men med et rigt forråd af hjemlig tradition. Sine ungdomsår har han tilbragt i samme bygd, hvorfra Barde med sine fæller drog ud til Hede-kampen, derimod har han, efter hvad han i indledningen fremhæver, ikke haft lejlighed til at se skuepladsen for den af ham genfortalte del af sagaen, Snefjælds-næs-halvøen og Borgarfjords-bygderne.

dræbtes begravelse, har det vel sin rigtighed med fortællingen. For det følgende store stykke om bersærkerne indeholder Eyrbyggja saga en paralleltekst til JO.s genfortælling, og da det ikke kan betvivles, at stoffet har været JO. bekendt, har denne omstændighed selvfølgelig lettet ham genfortællingen. Hvorvidt han under denne har lånt fra Eyrbyggja saga, er vanskeligt at afgøre, dog indeholder hans fortælling flere træk, som ikke stemmer med Eyrb. og utvivlsomt skyldes en afvigende fremstilling i Heiðarviga saga. Således bor Styrs broder Vermund ifølge Heið. på Laugaból i Isafjord, og anledningen til hans udenlandsrejse — at hente bygningstømmer — er også helt forskellig fra Eyrb.s fremstilling, som heller ikke véd noget om, at han med gråkapper og skindvarer indynder sig hos jarlen. Ligeledes er skildringen af Styrs besøg hos broderen Vermund, da denne tilbyder ham bersærkerne, temlig forskellig fra Eyrb.s, og nogle enkeltheder i Vermunds forhold til bersærkerne fortælles hos JO. afvigende. Om Styrs tog med bersærkerne mod Torbjörn kjalke véd JO. adskilligt mere end Eyrb., som forbigår alle enkeltheder, men der er ingen grund til at betvivle, at JO. virkelig har taget disse fra sin original; ved beretningens afslutning har JO. to citater, som viser en fra Eyrb. forskellig fremstilling.

De derefter følgende beretninger om Styrs drab først af Einar, dernæst af Torhalle, har intet tilsvarende andensteds; en indflettet oplysning om den af Styr på hans gård byggede kirke genfindes dog i Eyrbyggja saga, og ligeledes stemmer Eyrb.s kortfattede angivelser om Snorre godes optræden i anledning af svigerfaderen Styrs drab med de tilsvarende oplysninger hos JO., således som de forekommer i hans udførlige fortælling om, hvorledes Torhalles søn Gest

hævner faderens drab; ved siden heraf forekommer der i enkeltheder nogle afvigelser. Gest's flugt til udlandet efter drabet på Styr og hans forfølgelse her ved Torstein Styrsson har været et for Heið. særligt afsnit, hvortil Eyrb. intet tilsvarende kender, og for hvilket der i sagaens kronologi ingen plads er; i Heið. forudsættes det derimod af de følgende begivenheder. Hvor hos JO. Snorres opbrud til hævntogtet mod Borgfjordingerne som Gest's beskyttere berettes, nævnes blandt Snorres sønner Gudlaug, som senere gik i kloster i England og den 9 år gamle Tord kause. Dette stemmer ikke med Eyrb.s hovedtekst, hvor Gudlaug ikke nævnes og Tord kause allerede på et tidligere tidspunkt optræder som voksen, men et til en særlig redaktion af teksten føjet genealogisk tillæg bestyrker angivelsens rigtighed, her opregnes nemlig først Snorres samtlige ægtefødte børn, hvoriblandt Tord kause og Gunnlaug munk, og desuden tre uægtefødte, blandt hvilke endnu en Tord kause. Flere steder her og i det følgende bekræftes JO.s tekst ved den for ham ubekendte i Stockh. 18 bevarede del af sagaen; således har hans angivelse om, at Borgfjordingerne efter Snorres drab på Torstein Gislason vedtog som lov, at hver mand i lignende tilfælde skulde være pligtig til at eftersøge drabsmanden, sit tilsvarende i teksthenvisningerne s. 78 ¹³⁻¹⁶ og 87 ²³⁻²⁵. At det efter Snorres strid med Borgfjordingerne følgende afsnit om hede-kampens foranledning ikke har begyndt nogen ny saga, er allerede af JO.s genfortælling tydeligt, men rimeligvis har der været en nøjere forbindelse mellem de to stykker end JO. lader formode. Han har netop her et ubenyttet citat („Hallr Guðmundarson var nú fulltiði at aldri“), hvoraf det fremgår, at G. og hans slægt ikke her for første gang nævnes, hvad man efter genfortællingen måtte formode; at JO.s hukommelse

her ikke slår fuldt til, ses også af, at han kun giver Barde 2 brødre, af hvilke den enes navn oprindelig har været ham uklart,¹ og at han ingen indledende oplysninger har om Hårekssønnerne. JO.s følgende fremstilling af forholdet mellem Barde og hans moder og mellem Barde og Torarin bekræftes ganske af Stockh-membranen. Også Lyve-Torve (hos JO. Narve) har han rigtig opfattet, om end denne mands besøg hos slægtningen i Hvitársíða (þ: Þorgautr) næppe som JO. fortæller kan være endt, uden at også her et sværd erhverves. Til Bardes langmodighed under bøde-kravet og Borgfjordingernes spottende tale hentyder Stockh.-membranen s. 78 8-11 og 101 9-10. At henimod fortællingens afbrydelse nogen navneforveksling og lignende unøjagtighed indsniger sig, kan ikke forundre, dog har JO. rigtig erindret, hvad originalen allerede her har haft om engen ved Hvitå (Gullteigr) og om Torarins list at forhindre alle møder i Vatnsdal og Videdal. Hvorledes det forholder sig med det sidste navn JO. nævner, Tordis spåkone fra Spákonufell, er ikke let at se, da hverken hun eller nogen af hendes pårørende forekommer i Stockh.-membranen. Et eksempel på, at JO. ikke har fået alt med, frembyder fragmentets begyndelse, hvor det om arbejdet hjemme hos Barde og hans brødre siges, at nu gik det godt, „da anordningen var bedre end för“, uden at det kan ses, hvortil dette udsagn hentyder.

JO. har på nogle steder afsnits-overskrifter og i ikke få tilfælde angivelse af, hvor der begynder nyt kapitel, uden at man bestemt kan se, hvorledes det hermed forholder sig. Overskrifterne er vel næppe gengivelse af originalens rubrikker, og efter omstændig-

¹ hvorimod han i en efter Laxdøla saga tillagt anmærkning nævner alle 4 brødre.

hederne synes det rimeligst, at angivelsen af nyt kapitel beror på en erindring om, at den pågældende beretning indledede et sådant, uden at man tør antage, at netop den sætning, som hos JO. begynder afsnittet, ordret har dannet kapitelbegyndelse i originalen (således som det udtrykkelig angives s. 24); en undtagelse danner måske genfortællingens allerførste sætning, som rimeligvis ordret er erindret.

Foruden at begynde defekt indeholder Heið. som nævnt en lakune, ved at et blad efter bl. 9 er udskåret. Om dennes indhold har der dannet sig en til det bekendte *Borgarvirki* i Videdal knyttet tradition. Denne mærkelige oldtidslævning, enestående på Island, er en befæstning i lighed med de forhistoriske bygdeborge, som er kendte andenstedsfra i de nordiske riger, beliggende en mils vej syd for Bardes gård Asbjarnarnæs, mellem de to gårde Borg. Der hæver sig her fra et højdedrag en kastel-lignende basaltklippe, som ved menneskeværk — opstabling af stengærder, indretning af bodvægge samt, som det synes, en brønd — er indrettet til forsvar.¹ Traditionen, som JO. hentyder til i sine „Tilgátur“,² men forkaster på grund af forudfattede meninger, anføres for første gang af lagmand P. Vídalín († 1727) under ordet „Virki“ i hans „Fornyrði lögbókar“. Man fortæller, siger han, at Barde, da han efter hede-kampen kunde vente ufred af Borg-

¹ Borgarvirke, som også omtales i nærv. udgivers Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island, er senere særlig behandlet af Professor B. M. Ólsen i „Árbók hins ísl. Fornleifafélags“ 1880—81, s. 99—113 (som tillige drøfter det hertil knyttede sagn) og D. Bruun i „Fylgirit“ til „Árbók“ 1899 (Særtryk af Geografisk Tidsskrift) s. 39—47, med talrige afbildninger også i W. C. Collingwoods's og Jón Stefánssons „A pilgrimage to the sagasteads of Iceland“ findes forskellige afbildninger af Borgarvirke.

² Sml. Antq. Ann. II, 172—74.

fjordingerne, lod virket bygge og trak sig tilbage til dette, da han af de på to af omegnens højeste tinder udsatte vagtposter havde fået nys om fjendernes fremrykning; her udholdt han nu nogle ugers belejring, hvorefter Borgfjordingerne trak sig tilbage efter et mislykket forsøg på at udsulte ham: efter én sagnform, fordi Barde virkelig havde rigelige forråd, efter en anden — som nu er den almindelig udbredte — narrede ved en krigslist, idet Barde, da hans lævnedsmidler næsten helt var slupne op, fik fjenden til at tro, at han endnu var rigelig forsynet, ved at slynge den sidste rest ud i blandt dem; dette var en pølse (mörsiður), og derfra skal stamme talemåden at „kasta út mörsiðrinu“, når nogen griber til en sidste, fortvivlet udvej. Dette sagn skulde, efter hvad man på Island senere almindelig har antaget, stamme fra membranens udskårne blad, og til udfyldning af denne lakune findes det anvendt i flere i nyere tid forfattede udtog af sagaen, således som det af udgaven Reykjavik 1899 kan ses, hvormed AM. 278, 8vo kan sammenlignes. Om i virkeligheden det tabte blad har indeholdt noget til sagnet svarende, lader sig næppe afgøre. Af sagaens beretning bl. 8^v—9 erfares, at Barde, da han er vendt tilbage fra hedekampen, modtager tilskud fra venner og slægtninge for at kunne holde mandskab samlet om sig i Ashjarnarnæs, at Snorre gode ved sin snildhed afværger et sammenstød mellem Barde og Borgfjordingernes ven Torgils Arason, og at Barde og hans fæller i forening med Torarin derefter, tilfredse med forholdenes udvikling, nu tager deres beslutning, men hvilken denne er, skjuler sig i lakunen; og hvor fortællingen igen tager fat, er det i forligsforhandlingerne på altinget næste sommer. Det manglende blad kan kun have optaget c. 3 trykte sider og altså ikke have indeholdt så særdeles meget stof, og en del af dette

har utvivlsomt drejet sig om altingsforhandlingerne, da tinget efter hedekampen har været særlig mærkeligt og mindedes som et af de største ting på Island.¹ Af den efterfølgende beretning kan sluttes, at i mellemtiden intet nyt mandefald er sket; til nogen udførligere kampskildring har her heller næppe været plads, derimod kan naturligvis i al korthed være berettet om et mislykket togt mod Barde. At et sådant har fundet sted og man på besynderlig vis med uforrettet sag har måttet vende tilbage, kunde måske antydes ved kong Olavs meget stærke fremhævnning overfor Barde af, at han ikke vil have noget at gøre med ham, „fordi han og hans mænd har noget trolddom og den slags tro“, som er kongen imod, og som han i høj grad har skilt sig fra; det synes mindre rimeligt, at dette alene skulde skyldes Bardes forhold til fostermoderen før hedekampen (hendes beskyttende befaling af hans person og hendes skærmende halsbånd); snarere kunde man antage, at fjenderne efter hedekampen ved hendes trolddom er blevne stansede, hvad enten det nu har været under et angreb på Asbjarnarnæs eller Borgarvirke. Så forstår man også bedre, at hendes død forud for Bardes og stalbrødres tilbagevenden fra Norge udtrykkelig fremhæves. Muligvis er bladet netop bleven udskåret for sit mislige indholds skyld, dersom trolddom har været omtalt heri, da i 16—17. årh. en sand trolddomsepidemi gik over Island.

P. Vídalín, der åbenbart ikke selv har kendt Heið. — lige så lidt som Arne Magnusson, eller så vidt vides, nogen af deres samtidige på Island —, nævner for bægge sagnformer hjemmelsmænd, ifølge

¹ Vid siden af tinget efter Njåls-branden og tinget, hvor Gunnlaugs og Ravens holmgang fandt sted. Se Ísl. II, Kbh. 1847, s. 259 (Gunnl. s. ormstungu).

hvilke det af dem fortalte skulde stå i *Heiðarviga* saga. Sagnet kan gennem disse mænd følges tilbage til 17. årh., og udsagnene vilde vinde i betydning, dersom det kunde godtgøres, at *Heið.* på denne tid havde været bekendt eller dens indhold erindret. Men hertil findes få eller ingen spor, og om nogen anden afskrift af membranen — som er den eneste kendte — end den, som JO. tog af de 12 til Arne Magnusson udlånte blade, og som brændte sammen med originalen, forlyder intet.

Indenfor sagalitteraturen citeres *Heiðarviga* saga under dette navn i *Eyrbyggja* saga, som angiver, at Snorre gode optræder i denne, og *Wolfenbüttel*-membranen af *Eyrb.* tilføjer, at han ved siden af Gudmund rige var den, som mest hjalp Barde efter hedekampen, hvilket synes at forudsætte umiddelbart kendskab til sagaen; ligeledes véd *Eyrb.*, at Bardes hustru, som her kaldes Unnr, senere blev gift med Tore hunds søn Sigurd fra Bjarkø i Hålogaland. Barde kaldes så vel i *Eyrb.* som i *Landnámabók* og *Vatnsdæla* saga *Víga-Barði*; af *Ldn.*-teksterne er det især *Melabók*, som kender noget nærmere til sagaen, som her benævnes *Víga-Barða* saga; denne tekst nævner Bardes rådgiver Þórarinn spaki, og til *Ldn.*s angivelse „Þorbjörn Brúnason at Steinum [á Veggjum *Heið.*] fell í *Heiðarvígi*“ følger den „sem ritat er í sögu *Víga-Barða*“. At *Gunnlaugs* saga nævner *Heiðarvíg*, er allerede anført. Udførligst berøres *Barði Guðmundarson* i *Grettes* saga, hvis forfatter øjensynlig har kendt *Heið.* godt, men vistnok frit har tildigtet det her fortalte optrin, ifølge hvilket Barde og Grette kort før toget til Borgarfjord har et sammenstød, som dog ender venskabelig, idet Grette får et betinget løfte om at deltage i toget. Under Bardes påfølgende samtale med Torarin spage formoder denne („spá er spaks

geta“) hvad der er gået for sig, og Grette kommer for sin ustyrligheds skyld ikke til at deltage („duga mun þér, þó at ek sjái fyrir“, siger T.). Grette lægger sig da i baghold i Toreyjargnup (en af de tinder, hvortil folkesagnet senere henlægger vagtposterne), da Barde med sine mænd kan ventes tilbage efter hede-kampen på Tvidøgra. Her er Grettes sagas fremstilling noget forskellig fra Heið., Barde kommer nemlig ridende selv sjætte, alle hårdt sårede, og de ankommende siges at være Barde og hans brødre samt Eyjulf fra Borg. Grette tøver dog med at angribe, og snart kommer der folk fra den nærmeste gård, som skiller dem. Ved bægge lejligheder optræder Barde meget behersket.

Fra 14. årh. findes de 6 første linjer af et af Erik vidsjás vers (Styrr lét snart ok Snorri) optaget i IV. grammatiske afhandling (Snorra Edda II, s. 191—92), og det er anført i nærv. udg. (s. 31—32, noten), at i samme håndskrift (Codex Wormianus) forekommer et fra Heið. hentet halvvers (Gestr hefr Geitis etc.), og at muligvis verset „Vasat of sár en sáran“ også kan have stået her på nogle nu tabte blade. Dermed taber alle sikre spor af sagaens benyttelse sig. Når man har antaget, at præsten Magnús Ólafsson († 1636) har benyttet Heið., fordi de sidst nævnte 1¹/₂ vers er optagne i den af ham affattede Laufás-Edda, kan dette kun blive en usikker formodning, da versene muligvis bægge er hentede fra Codex Wormianus. I det af M. Ólafsson for O. Worm udarbejdede Specimen lexicæ runici citeres ikke Heið., og vel forekommer 1 gang som citatkilde „Viga Barde“, men den sætning, som henføres til ham, er det ovenanførte i Grettes saga forekommende ord-sprog „spá er spaks geta“. Hos Jón Ólafsson træffes kun få og usikre spor af tradition. Dersom det s. 27 anførte uægte vers før JO.s afskrivning af Heið.-

bladene har været tillagt Styr, kunde man heri se et minde om sagaens beretning om et af den døde Styr til den nysgerrige bondedatter kvædet vers, og der-som sætningen „þar launaði eg þér lambið gráa“, som JO. lægger Gest i munden uden at fremhæve den som citat, har været husket af ham som en kendt tale-måde — således som den nu skal forekomme —, havde man muligvis også her et fra sagaen mundtlig bevaret folkeminde. JO.s fortælling i „Tilgátur“ om nord-lændingernes forskellige vagthold ovenfor Hvítársiða minder noget om den ægte saga-beretning, men hans videre udmaling af kampen på heden fjærner sig ganske fra denne. Under sådanne forhold bliver det vel sandsynligst, at Heið. i 17. årh. (og rimlv. ligeledes i de nærmest foregående) ikke har været tilgængelig gennem afskrift eller almindelig læst. Traditionen, som knytter Borgarvirke til Barde, lader sig ikke modbevise, men længer end til 17. årh. kan den ikke følges tilbage, og synderlig fast synes den ikke at have været, da virket også henførtes til Króka-Refr eller Finnbugi rammi. Som gætning er antagelsen ikke urimelig, hvis ikke Borgarvirke tilhører en endnu ældre tid (landnamstiden), hvorved man vilde komme den for de norske bygdeborge antagne tid nærmere — dog har man ikke her nogen bestemt begivenhed at henføre det til.¹

¹ Ifølge Borgarvirke-sagnet skal at „kasta út mörsiðrinu“ være et almindeligt ordsprog; dette vilde tyde på fortællingens ælde; nu bruges det dog næppe således. Som eksempel på, hvor usikre gætninger der knyttedes til Barde, kan nævnes, at ifg. JO. et af ham som ordsprog anført udtryk „hér brunar fyrir Barða“ skal stamme fra hedekampen, uagtet „barða“ her åbenbart er en skibsbetegnelse og ikke vedkommer Barde. — At der dog virkelig har været sagn om Víga-Styr i omløb før JO.s afskrift, ses af nogle optegnelser af Arne Magnusson, hvorefter præsten Jón Halldórsson i Hitardal tidligere havde tilsendt ham nogle „Relationes um Vigastyr“, som brændte 1728 (AM. 454, fol., sml. et brev fra JH. til AM. 30/1 1729, hvori han lover påny at sende disse, Access. 1).

Heiðarvíga saga har tidlig vakt opmærksomhed ved alderdomlighed i sprog og stil; en vis gammeldags ubehjælpssomhed er ejendommelig for fremstillingen, der hyppig bevæger sig i spring, fortællerens bemærkninger indskydes i de optrædende personers samtale, og sagaen indeholder adskillige modsigelser og mangelfulde oplysninger, som om her forelå nedskrift efter en art improviseret fortællen uden gennemsyn af den derved fremkomne skriftlige fremstilling, — at vort håndskrift, selv dettes ældste del, er en afskrift, er dog udenfor al tvivl. I noterne til udgaven er allerede fremhævet, hvorledes ved fordelingen af Bardes styrke i tre flokke to mænd ikke er nævnte, og at forholdet med de af Lyve-Torve bortførte sværd er noget uklart. Angående antallet af de i hedekampen faldne sydlændinger er en besynderlig vaklen. Ifølge prosa-beretningen ved kampens slutning (s. 95) er der faldet 8 sydlændinger, Tind nævner i sit første vers (s. 95) 9 faldne, Erik vidsjá siger (s. 104) i sit ene vers, at på heden faldt 11 mænd og desuden var Gisle tidligere død, i sit andet vers, at af nordlænderne faldt 3, af sydlænderne 9. Under den ved det endelige forlig (s. 101—2) foretagne opgørelse opregnes 9 faldne sydlændinger incl. Gisle, men blandt disse nævnes hverken Torgaut, hvem Barde straks ved kampens begyndelse giver banesår, eller Torljot fra Veggir, som falder for Erik vidsjá, og hvis død bekræftes af Ldn., som lader „Ljótr Þorbjarnarson á Veggju“ falde i hedekampen. Ifg. kampbeskrivelsen synes 10 sydlændinger (foruden Gisle) at have fået dødelige sår, men af de samtidige skjaldevers fremgår, at kun 9 incl. Gisle har fundet døden; dette tal, som må være det rette, har opgørelsen rigtig fastholdt, men fejler i navneopregningen (rimeligvis har Þorgisl høggvandi og Eyjólf Þorfinnsson overlevet deres sår). Af sydlænderne siges 25 at have del-

taget i kampen, men hvorledes dette tal udkommer, kan ikke bestemt ses; angående Tormod Torgautsson findes en ligefrem uoverensstemmelse, idet denne mand s. 88 siges selv 5te at ride op på heden, men s. 94 ankommer til kampstedet selv 4de.¹ Forunderligt er det, at Hermund Illhugeson fra Gilsbakke, som samler og fører sydlændingernes store hovedstyrke, ved ankomsten til kampstedet helt træder i baggrunden eller rettere forsvinder for faderen Illhug svarte, som tidligere ikke er nævnt og ifg. s. 88¹⁸⁻²¹ endog snarest måtte antages død eller alderdomssvækket. Det mest påfaldende eksempel på, at de nødvendige forudsætninger for forståelsen kan mangle, frembyder det flere gange gentagne udsagn (s. 96—98), at Barde og hans følge på tilbagevejen fra hedekampen beholder „samme dragt“ og derfor anses for kvinder, uden at tidligere med et ord er nævnt, at de på toget til Borgarfjord havde nogen særlig udrustning. Angående de endelige forligsforhandlinger synes fortællerens hukommelse at svigte ham (sml., foruden personerne i opgørelsen, s. 101, l. 17, 25—28); den s. 102 nævnte nordlænding, som ikke er i stand til at forlade landet, er vel den ifølge kampbeskrivelsen s. 94 hårdt sårede Þorgisl Hermundarson. Fejl, der snarere skyldes en afskriver end fortælleren, er sådanne som den s. 103 forekommende øjensynlige forblanding af Gudmund gamle og hans søn Eyjulv, ligeledes den flere gange forekommende forveksling af Videdal og Vatnsdal, og former som Ambárdalr og Saxalækr, — hvorom se udgivestens „Bidrag til en hist.-topogr. Beskrivelse af Island.“²

¹ Hermed kan sammenlignes den fejle talangivelse s. 86⁵ „Barði ok III hans færunotar“ til betegnelse af Barde selv 4de.

² Blandt betingelserne for Bardes og hans fællers 3årige forvisning overrasker det at se en bestemmelse om, at der ikke må gives „fé til farningar“, samtidig med at de pågæld-

Da sagaen uheldigvis slutter med det intetsigende „ok lýkr þar þessi sögu“, får man ikke herigennem nogen oplysning om dennes navn; fra middelalderlige kilder kendes som anført navnene Heiðarvíga saga og Víga-Barða saga, af hvilke det første fortjener forrang, for så vidt som hedekampen må siges at være fortællingens hovedbegivenhed. Efter sit indhold kunde sagaen meget vel som i de tidligere udgaver benævnes „Af Víga-Styr ok Heiðarvígum“, men der foreligger ingen ældre kilde for dette navn.

At beretningerne om Víga-Styr har udgjort en del af samme saga som hedekamps-skildringen og ikke dannet nogen særlig saga, fremgår med tilstrækkelig tydelighed af Jon Olafssons genfortælling, der viser, at indenfor disse afsnit ingen ny saga er begyndt,¹ og bestyrkes ved, at membranfragmentet på adskillige steder forudsætter det i genfortællingens tidligere afsnit berettede. Også visen „Styrr lét snart ok Snorri“ (s. 104²⁷) opfatter tydelig nok de af Styr og Snorre udførte bedrifter og hedekampen som optrin i en og samme hovedhandling. Hele sagaen er sandsynligvis fortalt på nordlandet og altså fjærnt fra Styrs hjembygd; dette forklarer også de ikke få afvigelser mellem Heið. og Eyrb., hvor den større historiske troskab synes at være på Eyrb.s side. I det hele har vistnok Heið.s beretter uden nøjere kritik genfortalt og udformet den mundtlige tradition, som den mødte ham. Derom vidner også sagaens kronologi. Fra de tidligere afsnit af sagaen frembyder tiden for Snorres

ende frit disponerer over deres ejendom (s. 102—3, 104—5), ligeledes at den 3årige forvisning kun omfatter 2 år, efter at de har tilbragt den første af de tre vintre som skibbrudne på Island. — Med bemærkningen om Faxalœkr i Bidrag II, 22 bedes sammenholdt s. 419.

¹ At JO. i „Archaismi“ ved en overskrift angiver begyndelsen af „Heiðarvíga saga“, har overfor dette ingen betydning.

hævntog mod Torstein Gislason et påfaldende eksempel, idet dette efter Eyrb. og Resens annal skal være foregået året efter Styrs drab, men ifg. Heið. først 4 år senere, da denne saga her indskyder fortællingen om Torstein Styrssons forgæves forsøg på at ombringe Gest i udlandet. Herved skydes også de følgende begivenheder længere frem i tiden end hvad der stemmer med andre kilder. Styrs drab sætter Eyrb. og annalerne til 1008, og den eneste annal, som nævner Torstein Gislasons drab, sætter dette til 1009. Hall Gudmundssons drab sætter 3 annaler til 1011 (Flatøann. 1010), hedekampen 2 af de samme til 1014 (den 3dje er her defekt, Flatøann. 1013), også Grettes saga forudsætter 1014 for denne; ifølge JO.s udregning skulde Halls drab være foregået 1014, hedekampen 1018. Membranfragmentet viser, at hedekampen efter saga-beretterens opfattelse har fundet sted endnu senere. Snorre gode († 1031, 67 år gl.) mægler endeligt forlig efter kampen som en affældig mand (s. 107), og da Barde efter en vinters ophold hos Gudmund rige og 2 års landflygtighed vender hjem til Island, er Gudmund død, og dette dødsfald henføres efter G. Vigfússons „Tímatál“ til 1025.

Det i Stockh. 18, 4to indeholdte membranfragment af Heið. skulde efter den i det foregående (s. I ff.) fremsatte opfattelse være skrevet af 3 hænder, bl. 1—8 af en ældre fra 13. årh., bl. 9 og 10—12^r af to yngre, bægge samtidige og fra 14. årh.s 2. halvdel. Hovedgrunden til at henføre I.hånd til en så tidlig tid er, at den skelner mellem *æ* og *œ* uden at vise spor af norsk herkomst, og denne omstændighed må betragtes som afgørende for aldersbestemmelsen, selv om skrivebrug og sprogformer i nogle tilfælde kan synes forholdsvis unge. Til oplysning om retskrivningen hidsættes følgende:¹

¹ Her og i det fg. kursiveres forkortelserne ikke og s anvendes overalt. b*

e forekommer af og til i endelser istedenfor det sædvanlige *i* (dog langt fra så hyppig som *o* for *u*), således lande 86₈, herðe 84₂, skilðe 67₁₅, sumre 64₂, gyrðe 75₄; *e* står for *æ* i fregr 64₁₉, frendr 65₂₄ og flere andre former af dette ord, men bestandig således, at *e* står interlineart til betegnelse af et foran udeladt *r*; *e* står to gange for *ei* (tegiun 84₁₈, helinn 91₇ — men heilinn 91₉); forlænget til *ei* er *e* i adskillige tilfælde foran *g* (leingi 64₉, dreingr 64₃₁, spreingðan 69₂₂, feingit 77₂₄ o. fl.).

i for *y* forekommer i pickir 63₁₁ og andre former af dette ord, samt i ifir 68₁₁ (men yfir 69₂₈); for ordet fyrir (sål. 67₁₀) er firir den almindelige form, forkortet skrives hyppig *f[∞]*, som er opløst til fyr; *i* indskudt efter *g* og *k* forekommer i formerne af gera og koma.¹

o forekommer i endelser for *u* påfaldende hyppig, men uden nogen regel (raðom 73₄, kendo 72₆, riðo 72₂₀, riðom 89₂₂, unðo 84₃₀, bygðom 78₁₅, röddo 84₁₅, sættot 63₁₇, hæfðo 68₂₀, heyrðo 87₁₉); *o* kan stå for *á* efter *v* (von 67₃₈ pp, men van 90₂, kvoðuz 85₂) — eller med udeladt *v* (koðvz 87₉); *o* står nogle gange for *ø*: miok 92₂₄, miorkva 96₇; *o* er den sædvanlige form for den nægtende forstavelse, dog vreynda 65₃₀.

y står for *i* i kykvan 83₉.

æ har ved siden af denne form, som er den sædvanlige, formen *ę* (vęttir 65₁₄, fęr 69₂₅, ofstęki 80₂₆, kostęfi 88₃₃).

ø er formen for *æ*, som abbreviatur bruges dog (det sædvanlige tegn for *er*); for *ø* er tegnet benyttet i

¹ De med fuldt udskreven stammevokal forekommende former af disse ord er giðrir 69₂₁, giora 78₉, gðrt 87₁, giorðim 90₆₇, -gior 93₁₇, -giorðar 95₁₃, giorðo 96₁₄, og kemr veks-lende med kiomr og kiomr (69₂₈, 65₆, 69₂₇ o. fl.), kiðmi 84₂₄, kiðmiz 87₂₂, kvomv 68₁₉ o. fl.

höggr (86¹⁴, ellers hæggr, præs. sg.) og nogle af de i foregående note anførte former af gera og koma; i boiar 72¹⁸ står *o* for *ð*.

æ betegner sædvanlig *ø* (Hæskulld 63¹⁵, hæludøz 64⁸ — men hiolvðo 70¹⁸ pp, længum 64⁴); *æ* står for *ø* i hæggr 94⁵, ængu 82¹⁰, ærvænt 96³⁴; *æ* betegner enkelte gange tvelyden *au* (hlæpa 86⁴, læn 97¹⁸), som dog sædvanlig skrives *au* eller *av*.

ey anvendes i nogle tilfælde for *ø*, således seyrui 77¹⁴ (men særvinu 91¹⁸), neyrðra 80²⁸, eyrendi 96².

c bruges stundom for *k* (hnyet 81¹⁵), almindelig er forbindelsen *ck* (þyckr 63¹⁴); oftere forekommer afledningsendelsen *-lict* (70²⁸ o. fl.); glæct (64⁴) står ved siden af *-glægt* (82⁹).

ð er bevaret (uden forandring til *d*) efter *k*, *l*, *m*, *r*, *lg*, *ng* (lycðom 71⁴, eykð 68¹⁷, skilðe 67¹⁵, dreymsði 83¹⁹, uirðo 66²⁸, fylgðar 64¹⁹, teingða 66²); *ðr* står for *nrr* i fiðr 63¹¹, forkvðr 66³⁰, þvðra 92²⁸; *ð* står ikke sjælden for ældre *t*, således i perf. part. neutr. getið 65², brytiað 73²⁴, setið 74⁸, seð 76¹ (men skilit 70⁸, raðit 70²⁹), i adj. ntr. litið 66²⁰, i dualis af 1—2. pers. pron. uið 76³, ið 74²⁸ (men þit 75³, it 93¹¹⁻¹²), i den efterhængte artikel slatr-ið 69⁷, and-litið 86¹⁴; konjunktionen *at* er 1 gang skreven *að* (77²⁸); *ð* står for *þ* i iðrottvm 73²; for *ð* står *d* i middegis 71²⁵.

f har overalt formen *f*; det står for *p* i Hofs 64⁶, 69²⁰; for *f* står *p* i hapt 74¹⁰ og hvspreyia 82²¹.

h i forbindelserne *hl*, *hr* er navnlig i førstnævnte tilfælde temlig ofte udeladt (lutar 67¹⁴, lyða 77²⁰, liop 84²⁶, rinda 74¹⁵ — men hrundit 93⁸ —, ræ 81²⁰), derimod skrives overalt *hn*.

m står for *f* i emnin 84⁵ (men efni 84¹⁰), for *fn* i iam 78²⁸ (men iafn 86²¹), iamt 82¹.

-r er 1 gang overgået til *-ur* i oðgalldurs 84²¹ og betegnes ved abbreviaturen ∞ (*ur*) i fagurt 74²⁹.

s (ss) står for *rs* i hvesv 69₁₄, 91₂.

t står ikke sjælden for ældre *ð* i 2. pers. præs. pl. (segit 74₂₉ o. fl. — dog leitið 92₄ —, set 79₂₈, men seð 78₂₄), i perf. part. fem. (kællvt 64₁₅, men kællvð 70₇, vilivð 70₁₀) og i afledningsendelser (herat 68₁₅, ofmetnat 76₁₀) samt i det besynderlige hat (d. v. s. háð, 78₁₀).

z er den almindelige refleksivendelse, en undtagelse danner kun bersk (91₃₂, 92₇), som viser den ældre endelse; *z* forekommer jævnlig for *s* með foregående tandlyd (moz 64₃, manz 74₆, allz 92₁₃, Gvðbranz 92₄), eller står for *s* efter tandlyd (orðz 66₂₂, Oddz 67₃₁); i superlativer, hvor *s* er regel, står *z* i hvatazt 80₂₂, sterkaztr 91₂₈.

þ står for *ð* i heþan 67₁₀.

Som sprøglige ejendommeligheder kan fremhæves den hyppige brug af *ei* ved siden af *eigi* og *þi* ved siden af *þvi*. Næsten enerådende er formen *yr* (ur, vr kun c. 5 gange). Enestående er det neutrale substantiv *yxins*, gen. *yxins* (69₆, 26, 73₂₂). Gamle former er *dali* (dat. sg., 77₂₅), *orv* (73₁), *of* (4 gg.), *umb* (71₁₈, 77₂₂), hvortil kommer adskillige sjældne ord og udtryk; i modsætning hertil står former som *dyrvm* (76₁₆ pp), *dyranna* (76₂₄), ligeså *oglictt* 65₂₈, *vndann* 88₃₂; højst besynderligt er *pickr* (89₁₆) for *pickir*. Den sjældne form *þyrfa* træffes 97₁₉; *kþnni* (70₉) er skrevet med et *y*-lignende tegn, som dog mangler prik. Endvidere nævnes: *hinn* (best. artikel, 68₁₆, 83₂₆, 90₅), *Þurið* (nom. sg. 73₁₈), *færna* (65₂ pp.). Blandt forkortelserne kan fremhæves den her hyppige, men ellers usædvanlige abbreviatur for slutnings-*i* ved streg over foregående konsonant (*eigi osv.*)¹, og *l* for *ll*; af de som dobbelt-

¹ I analogi hermed er Lygi-Torfi's tilnavn, som i de tidligere udgaver læses „Lyng“, her opløst lygi, således som allerede Rask har det.

konsonant anvendte kapitæler må vistnok *æ* undertiden opfattes som enkeltbogstav og ligeledes *s*, hvor det ved linjeudgang (eller stundom i forkortelser) står interlineart.

II. hånd har som de væsentligste ejendommeligheder:

a står for *e* i *ainni* 98¹⁷.

e står i endelser enkelte gange for *i* (*korne* 99²⁰, *hefdem* 100¹⁷), men bruges overordenlig hyppig for *æ* (*mela* 100⁹ pp, *etlar* 98²¹, *þer* 99¹¹, *beta* 99¹¹, *erin* 100¹⁸ osv.), *e* er forlænget til *ei* foran *g* (*geingr* 99¹²).

i står for *y* i *firi* (100⁹ pp.); *i* indskydes efter *g* og *k* i *gioraz* 99¹⁰ og *kiot* 99⁹.

o står for *á* efter *v[u]* (*uor* 97²⁹, *huorigir* 98¹, *suo* 99¹, *uotta* 98⁴), samt i *siouar* 99²⁰; *o* står for *u* i endelser i *fylgio* 98⁸ og *kirkior* 99¹⁴; *o* gengiver *ø* i *oldri* 99⁵ og *mógr* 99¹⁶.

æ forekommer regelmæssig kun i *þær* og *æ* 99²⁶, men står for *e* i *æinn* 98¹⁴, for *ei* i *hædnir* 99¹⁵.

æ gengiver som regel *ø* (*tækum* 98¹³, *þærf* 98²⁹ osv.), som dog også ofte gengives ved *au* (*aunnur* 98²⁴, *-faurum aullum* 100²; i *æsskotu* (99²⁹) betegner *æ* tvetyden.

ø forekommer kun 1 gang og da uregelmæssig anvendt (*þöftu* 99²⁹).

d, som foroven ender med en snirkel til højre, anvendes overalt for *ð*, som ikke forekommer i dette stykke eller i de med denne hånd opfriskede linjer bl. 7^v—8^r; det er uregelmæssig fordoblet i *edda* 99¹², (ellers *eda*); *d* står for *t* overalt i partiklen *ad* undtagen 98²⁸ (*at*); *dr* står for *nnr* i *fidr* 99¹⁷.

f har 2 gange den sædvanlige latinske form (*fidr*, *fura* 99¹⁷).

m og *fn* veksler (iam 98₂₄, iafn 100₁).

n fordobles foran *d* (funndir 99₇, stanndi 99₁₈ o. fl.).

-r er 3 gange i abbreviatur gengivet ∞ (slaturin 97₂₉, sattur 99₃, helldur 100₅).

t står for *d* (ð) i bunat 98₁₃, -stat 98₂₂.

z, som er refleksivmærke, står i superlativ uipaz 99₁₄, som også har *p* for *d* (ð).

Akcenter anvendes forholdsvis ofte: mág 98₇, éia 98₁₉, grér 99₁₅, hús 99₂₁, uórr 99₂₂, éuin- 99₂₅, æ 99₂₆, á 98₂₈, mál 100₅, ná- 100₁₅, átt 100₁₅, -mótz 100₂₃, og uregelmæssig anvendt mógr 99₁₆, huérr 99₂₂.

Yngre sprogform antyder: -gils 98₁₀ (I. hånd: -gisl), gyma 99₂₁, hænum 98₁₂, 100₂₂ (honvm 99₁₈), kallar 99₂₀, krisnir, krisna 99₁₄. 21.

Som i I. forekommer þi (97₃₀, 98₃₁), og Illhugi med *h*.

Klassisk sprog viser f. eks. myklu 98₆, sakar 99₁₀, sonr 100₁, oldri 99₅.

III. hånd er så vel i bogstavtræk som retskrivning forskellig fra II:

aa bruges for *á* 105₁₀.

e står nogle gange i endelser for *i* (Þorarenn 104₁₂, fallner 104₂₁, uiner 105₂₆ o. fl.).

e står nogle gange for *æ* (melti 101₁, Ventu 102₂₀, og interlineart i frenðr 102₂ og forskellige former af dette ord); *e* er forlænget til *ei* foran *g* (feingit 107₂₀, o. fl.).

i indskydes foran *é* (fie 102₁₃) og *æ* (biænum 105₁₅, biæði 107_{13.15}, samt — efter *g* og *k* — i agiæztu 108₁₁, kiær- 107₃₀);¹ *i* står for *y* i firir 105₁₅, 23, ifir 106₃, skillðu 101₄ ff.

¹ Af gera forekommer giorðiz 104₂₅, gort 103₁₄, giorð 101₁₅.

o bruges hyppig for *ø* (oðrum 101₈, hofðu 101₁₆, togr 103₁₆), men *ø* betegnes dog også ved *au* (pauk 101₂, laugðis 104₁₇); tegnet *ø* er kun 1 gang brugt og da uregelmæssig (Haløgaland 107₁₀).

y er skrevet for endelsens *i* i synyz 103₂₅.

æ står enkelte gange for *e* (læita 101₁₂, uær 104₂₃, 105₂₅).

ð — med tydelig bøjle midt på den over linjen gående streg — bruges både for *ð* og *d*, hvilket sidste tegn kun anvendes undtagelsesvis (kuodðu 105₁₆, ydrir 105₂₇, ðaudir 106₁₈); *ð* står for *t* oftere i perf. part. neutr. (leitað 101₇, brotið 103₃₀, getið 106₃, ₃₁, seð 106₃₀), samt i subst. haustið 106₂₂, og adj. litið 107₁₆.

f — altid angelsaksisk — står for *p* efter *t* (oft 101₄, aftr 103₂₄, eftir 106₃, skift 107₂₅, gift 108₉).

g betegnes oftere i indlyd ved *gh* (laghu 104₁₇, fræghir 103₁₇, uirðulegha 105₁₁, magha 106₂₈); *g* står for *k* i miog 105₃₁, sig 108₁.

h er en enkelt gang bortfaldet foran *l* (lutum 107₂₅).

t står for *ð* i 2. pers. pl. erut 105₂₁ og i afledningsend. (manniofnut 101₁₆, herat 102₃₁, atrvnat 105₂₄).

v (*u*) er indskudt foran *o* i uorðnir 103₂₉, og for *v* (*u*) forekommer flere gange *w* (wer 101₁, wt 102₁₁).

z er som regel refleksivendelse, men ved siden af forekommer *s* (skatt-yrðis 101₉) og *st* (ferst 105₁₂); *z* bruges i øvrigt på sædvanlig måde til betegnelse af tandlyd + *s* eller for *s* efter tandlyd; i superlativer forekommer *z* i uænligaz 101₂₂, heilaztr 103₂₈.

Akcenter forekommer i ráð 101₇, 103₂₅, sárt 101₁₆, -bót 102₁₉, wt 102₂₆ ff., imót 106₆. Uregelmæssig forenkling af konsonant er ikke sjælden (pauk 101₂, 105₃₃, ein 102₁₁, fær 102₁₂, kan 102₁₂, fer 106₁₁, uetrin 107₁₁, uil 105₄, vil 107₂₃, Hallðor 103₅), uregelmæssig fordobling forek. i oft 102₁₀, byrr 103₁₄, huarra 102₃, foruden

at *R* oftere anvendes for *r*. Formerne *ei* og *þi* forekommer hver 1 gang (105₃₁, 106₃₀), og *Illhug* med *h*; *eðr* findes udskrevet 101₃, nom. *Þurið* 106₂₇, *-gils* er gennemgående, *-ulfr* står for *-olfr*. Yngre sprogform viser gen. sg. *systr* (102₅) og *foðr*- (106₈, men *foður*, *fauður* 106₁₆, ₂₃); besynderlig nok skrives *Aðr* (108₉) og *Aði* (107₂₂) ved siden af *Auðr* (106₂₁). Ældre sprogbrug antyder *van* (107₃), *oru* (104₂₂, vers), *storugi* (101₆₋₇).

Særlige forkortelser er et over linjen fuldt udskrevet *m* eller *n* til betegnelse af en forangående udeladt vokal (*biæn^m*, *hⁿs* etc.); ligesom i I. kan slutnings-*i* betegnes ved streg over foregående konsonant (*uigi* 102₂₅, *eigi* 103₂₃, *hafi* 105₂₃; men 103₁₇ er opløst *skipit* med samme abbreviatur); *af* i *haf* (103₁₆) er sammenslynget.

Det Stockholmske membranfragments i flere henseender enestående karakter og de til dette knyttede ejendommelige forhold gør en diplomatisk nøjagtig udgave ønskelig. Skindbladene er derfor bleven aftrykte bogstavret med kursivering af de opløste forkortelser, dog således at interlineare bogstaver — hvortil ikke ^w regnes — betragtes som fuldt udskrevne; ligeledes er originalens interpunktion bleven bibeholdt. I *nomina propria* er store forbogstaver gennemført, og ved bindestreg er de sammensatte stednavnes skilte led forbundne (og bindestreg ligeledes i enkelte lignende tilfælde anvendt). Originalens kapital-bogstaver er bibeholdte, da det stundom kan være tvivlsomt, om de betegner konsonantfordobling, til adskillelse fra *s* — der i reglen betegner *ss* — er originalens *f* bibeholdt, hvor dette tegn forekommer; som *s* er ligeledes gengivet det undertiden ved linjeudgang eller i forkortelser interlineart skrevne *s*. I I. hånd er overgangen mellem *v* og *u* ofte flydende. Membranens *i* skrives uden prik, men i II. jævnlig med akcent.

Angående transskriptionen bemærkes: h foroven gennemstreget (706) gengives *hon*, *pólat* (749): *pólat*, *eycð* (8135): over *c* muligvis prik, *feingt* (8230): forkortelsesmærket er eh vandret streg over *g*, at (834): over *t* står, temlig højt, en prik, *ver* (907): bag ved forkortelsestegnet står et *v*-lignende mærke, *Lð* (9615): *ð* er utydeligt og ligner derved *e*, 989-15 (mbr. 9^r 8-10) findes i nogle ord en uskadelig opfriskning, *piliu* (9939): *piliu* tilsyneladende mbr., *vitir menn* (10630): sammenskrevet i mbr. Det flertydige forkortelsestegn ' er foruden *er*, *ir* opløst *r* (*er*, *eru*), *ei* (*peir*), *eir* (*peirra*); i III. bruges tegnet tillige som nom.-mærke i *Eyiulfr*. S. 1073, 6, 8 er ved inkonsekvens med opløsning af dette tegn skrevet *ferr* for *fer*.

Breviarium med „Archaismi“ og „Tilgátur“. JO.s tekstcitater eller, som han kalder dem, Archaismi et loqvendi modi rariores har han optegnet til brug under afskrivningen af sagaen, således som han selv erklærer i en fortegnelse over sine litterære arbejder.¹ Et års tid senere har han så med disse som grundlag og karakteriserede ved betegnelsen „siger sagaen“ genfortalt indholdet af de afskrevne blade, og endelig har han endvidere det følgende år (1730) redigeret det hele arbejde ved at tilføje indledning og noter, samt efter genfortællingens slutning hertil knytte dels sin liste over samtlige optegnede Archaismi med tilhørende forklaring, dels sine formodninger om beskaffenheden af, samt tid og sted for den ved de af ham genfortalte begivenheder forberedte og i forskellige kilder nævnte hedekamp, og de traditioner, som han mente hertil knyttede sig. Dette lille arbejde foreligger i 3 egenhændige eksemplarer *AM. 450 b*, *4to (A)*, *AM. 1024*, *4to (B)* og det

¹ I *AM. 990*, *4to* og *998*, *4to*, henholdsvis fra 1757 og 1762.

store kgl. bibl.s *Thottske sml.* 1772, 4to (*T*), hvortil kommer en fra Island stammende afskrift i *Rask sml.* 30 (*R*), uden noter, defekt ved enden og med ændret retskrivning. Intet af disse eksemplarer er uforandret afskrevet efter noget af de andre, og de er derfor alle benyttede ved denne udgave. Nærmest ved JO.s første udkast står *R*, derefter følger *T* i sin oprindelige skikkelse, med hvilken den dog vistnok lidt yngre *A* er nær beslægtet; senere er *T* — som gør indtryk af længe at have befundet sig i forf.s besiddelse — bleven forsynet med adskillige rettelser og tilføjelser, og omtrent i denne skikkelse er redaktionen *B* bleven nedskrevet, som altså repræsenterer arbejdet, efter at forf. har lagt sidste hånd på værket. Af hensyn til de tidligere udgaver er også her *A* lagt til grund, men teksten er berigtiget fra de andre håndskrifter, særlig *B* og *T*, hvor disse stemte overens, og samtlige realitetsvarianter anførte i nedre noterække. I JO.s tekst og noter — øvre noterække — så vel som i hans efterfølgende tillæg er forf.s retskrivning og tegnsætning bevaret (dog med ukursiveret opløsning af forkortelserne), som den foreligger i *A*, uagtet han ingenlunde konsekvent følger sine regler og hans forskellige afskrifter ved mangel på agtpågivenhed indbyrdes afviger.¹

¹ JO. benytter — som han nærmere udvikler i sin „Orthographia“ (AM. 435, fol.) — som længdetegn dobbelt akcent eller ved *i* og *y* dobbelt prik (uagtet han teoretisk foretrækker sammenskrevne dobbeltvokaler) og *ø* som betegnelse for *ø* (*ø*); med store bogstaver vil han betegne foruden nom. propr. begreber og genstande, der fortjener at udmærkes; i tegnsætningen skelner han mellem „punctum majus“ og „punctum minus“, med stort bogstav efter det første, men meget hyppig glemmer han akcent og fordoblingstegn, og brugen af store og små begyndelsesbogstaver er regelløs. Forskellen i bogstavform mellem versal og minuskel er ved initial ofte flydende, og i så tilfælde normaliseres.

Så vel citatlisten (Archaismi) som de af JO. i teksten optagne citater aftrykkes bogstavret efter *A* med kursiverede forkortelser og gengivelse af JO.s særlige bogstavformer; mellem håndskrifterne indbyrdes forekommer ortografiske småforskelligheder, således som det ved aftrykket af „Archaismi“ kan ses, hvor under teksten enhver afvigelse i de andre håndskrifers stave-måde er anført. Mellem citatlisten og tekstcitaterne — hvor en jævnføring hurtig lader sig udføre med be-nyttelse af de som 1. Tillæg (s. 133—34) aftrykte kryds-henvisninger — findes sådanne i et noget større om-fang, idet her flere nyislandske former er trængt ind; desuden forekommer nogle afvigelser i sætningsbygning, og enkelte tekstcitater eller dele af sådanne genfindes ikke blandt „Archaismi“, medens på den anden side JO. ikke i teksten har fundet plads for alle sine citater, — alle sådanne forskelligheder, der mere eller mindre har karakteren af realitetsafvigelser, er i noterne til de pågældende tekstcitater fremhævede, ligesom de af listens citater, som ikke har fundet anvendelse i teksten, er ved asterisk fremhævede i citatlisten. De til citat-listens varianter svarende betydningsløse retskrivnings-afvigelser mellem tekstcitaterne i de forskellige hånd-skrifter er ikke optagne i variantapparatet, men for at det samlede materiale kan foreligge, er de aftrykte som 2. Tillæg (s. 134—35), således at her er sat i parentes, hvad der i JO.s tekst ikke er fremhævet eller hvortil intet tilsvarende forekommer i citatlisten.

Ved undersøgelsen af JO.s citater, hvor det vil være rettest at lægge citatlisten (Archaismi) til grund, fremgår utvivlsomt, at nogen diplomatisk tro gengivelse af originalen foreligger ikke, selv om udstyringen med gammeldags bogstavformer kunde synes at pege i denne retning; den originale liste er uheldigvis tabt, og ingen

meddelelse om denne haves ud over det s. XXVII anførte. Frakturbogstaverne *þ*, *z*, *f* er åbenbart kun pynt, nyislandsk akcentuering er trængt ind (betegnet ved dobbelt-akcent, og om den nogle gange forekommende enkelt-akcent er bevaret fra originalen, kan være tvivlsomt nok), og forkortningerne er vistnok også ofte vilkårlig anbragte. Der er heller næppe tvivl om, at det så overordenlig hyppig forekommende nyere islandske *e* for *i* i endelsen i mange tilfælde skyldes JO.; hans egen retskrivning skyldes også det nogle gange forekommende *ø* som betegnelse for *ø*-lyden. I brugen af *-r* og *-ur*, *-it* og *-ed* vakler han ligeledes; *ø* forekommer kun undtagelsesvis og ikke uden vaklen; refleksivendelsen *-z* forekommer kun én gang (kvaz 111¹⁸), overfor 8 tilfælde af *-st*, hvad der også er mistænkeligt. At JO., som nedskrev sine citater til eget brug, samtidig med at han afskrev (som det må antages bogstavret) membranen for Arne Magnusson, skulde have moderniseret sine citater i den grad, at intet spor af originalens ejendommeligheder blev tilbage, kan dog ikke antages og modsiges også af forskellige bibeholdte ældre former. JO.s citater synes snarere at gå tilbage til en afskrift (som II—III) af den original, hvorefter I. er en rest, end direkte at stamme fra I.; det har sin betydning, at disse i ingen henseende minder om I.s mange ejendommeligheder (bæn 110²², intet yr), derimod står retskrivning og sprog de i II. og III. foreliggende former forholdsvis nær — en vaklen mellem *i* og *y* som sandsynligvis i *Þrigríarn* (112²⁰) kunde også i disse letterne forklares, men næppe i I.¹ Sent i 14.

¹ „*uyllir*“ (113¹²) vilde frembyde et lignende eksempel på uregelmæssigt *y*, men ordet, som ikke ellers forekommer og nærmest måtte svare til nyisl. *vila* (-aði), bör vistnok, som s. 58²⁶, udgå til fordel for *nyfir*, selv om det ved *u* (*v*) frem-

årh. vilde sådanne former som tægia, tædu, ægia, hveruger, eighed og vaklen mellem sva—svo—so, at—ad m. v. (mig, pig, og) være mindre påfaldende. Om III., som har en tilbøjelighed til forenkling af konsonant i udlyd, minder en skrivebrug som got (114₂), ver (113₁₂), muligvis også det reflektive *-st*. At JO. som regel anvender *d*, kunde også tyde på, at hans original ikke har skelnet mellem *ð* og *d*. De ikke få alderdomlige ord og ordformer vil kunne forklares ved originalens ordrette afskrivning af sin kilde, hvorom også II. og III. bærer vidne.

S. III er den formodning fremsat, at II. og III. hånd har afskrevet efter den original, hvoraf I. er en rest, således at forskriften efter endt afbenyttelse tilintetgjordes og nuværende 1ste læg alene bevarede uafskrevet; derved lader visse overensstemmelser mellem de tre hænder og den ved disse bevarede tekst — ved siden af forskellighederne — sig lettest forklare. Hvor vel den antagelse ligger tilsyneladende nærmere, at II.—III. er afskrift af et søsterhåndskrift til I., og at på denne måde en defekt membran udfyldtes, bliver dette mindre sandsynligt ved at intet andet håndskrift af Heið. har efterladt spor, og på grund af stilens store ensartethed i sagaens forskellige dele. Om JO.s citater er den opfattelse udtalt, at de skulde være afskrevne efter blade med samme hånd som II.—III. (eller en dermed samtidig), og at de 12 blade JO. afskrev for A. Magnusson altså på lignende måde har udfyldt en defekt foran det nu bevarede 1. læg som

kommende bogstavrim i det pågældende ordsprog kunde tale for hint. JO. er selv mest tilbøjelig til at læse nyfir; i hans gengivelse af ordet står 1. bogstav på overgangen mellem *u* og *n*, 3. mellem *f* og *l* endende i en snirkel til højre. Det bække steder efter ordet forekommende spørgsmålstegn er tilføjet af udgiveren.

II.—III. efter dette, hvordan det så end har forholdt sig med sagaens sporløst forsvundne begyndelse; det sandsynlighedbevis, som kan føres herfor, er dog ifølge sagaens natur svagere, men formentlig taler adskilligt for denne mulighed, om end antagelsen af en direkte afskrivning af en I.-original giver langt mindre indviklede forhold. Som utvivlsomt resultat af den i udgaven foreliggende tekst vil sikkert i hvert fald fremgå aldersforskellen mellem den ældre I. og de yngre samtidige II.—III.

Efter Københavns brand 1728 ansås hele Heiðarvíg saga for tabt, indtil den senere islandske biskop Hannes Finnsson (Finsen) under et ophold i Stockholm 1772 opdagede den i Isl. perg. 4to, 18 bevarede rest. Hans ved denne lejlighed tagne afskrift kendes ikke, men afskrifter efter denne er det store kgl. biblioteks *Ny kgl. sml. 1188 b, fol., 1764, 4to og 1765, 4to*, af hvilke den sidste er forsynet med hans egenhændige indledning; også i *Rasks sml. 76* foreligger en lignende afskrift, som på Island er blevet rettet efter H. F.s egenhændige udkast. Efter et fra H. Finsens afskrift stammende eksemplar aftryktes teksten 1829 i den ældre række *Íslendinga sögur I.*, efterfulgt af JO.s genfortælling, vistnok aftrykt efter AM. 450 b, 4to. Denne ganske utilfredsstillende udgave afløstes 1847 af en ny i den yngre række *Íslendinga sögur II.*, under titel „Saga af Víga-Styr ok Heiðarvígum“. Dette aftryk grunder sig på en af Islænderen Ólafur Pálsson (senere præst på Island) 1841 i Stockholm efter membranen tagen afskrift, som af ham og hans bekendte landsmand Jón Sigurðsson sammenholdtes med originalen. Hertil er i udgaven, formodenlig fordi man under trykningen ikke havde adgang til original-membranen, føjet varianter fra *Ny kgl. sml. 1765, 4to og Rask 76*; ligeledes har man tillagt afvigende læsemåder fra et

islandsk for bl. 8^v.s vedkommende vilkårlig udfyldt eksemplar. Som indledning står JO.s genfortælling, aftrykt efter AM. 450 b, 4to og sammenholdt med Rask 30 og den ældre udgave. Som tillæg gives JO.s citatfortegnelse, men med forbigåelse af hans fleste forklaringer.¹ Et optryk af denne udgave er udkommet i Reykjavik 1899. Uheldigvis har ingen af de tidligere udgivere kendt det nu som *Ny kgl. sml. 1188 a, fol.* opførte håndskrift, som indeholder en af R. Rask under hans ophold i Stockholm 1816—18 udført afskrift af membranfragmentet. Denne, som vidner om en for den tid usædvanlig ævne til håndskriftlæsning, selv hvor det gælder meget vanskelige steder, kunde have haft stor betydning ved udgivelsen, ligesom den i flere tilfælde har været nærværende udgiver til nytte.² Afskriften ledsages af forskellige af Rask på svensk skrevne forarbejder til tekstens belysning, nemlig en påbegyndt oversættelse, som går til s. 68ss, og en kommentar med redegørelse for de vanskeligere læsninger samt en beskrivelse af membranbladene. R. skelner rigtig mellem de 3 hænder (af hvilke han henfører I. til 14. årh., II. og III. til 15. årh.) og har set, at II. har opfrisket den ældre skrift nederst bl. 7^v—8^r. Ligeledes har han vedlagt nogle personalhistoriske og kronologiske excerpter.

Ved Stockholms Kgl. biblioteks velvilje har membranen Isl. perg. 4to, 18 kunnet benyttes på Københavns universitetsbibliotek så vel til afskrivning som ved korrekturlæsning, og for den under udlånet udviste særdeles imødekommenhed udtaler jeg herved min

¹ At disse ikke alle er lige træffende og nogle endog grundede på besynderlig misforståelse, behøver næppe at fremhæves.

² Også bl. 8^v forsøger R. delvis med held at læse, men stanser her omtrent midtvejs, s. 96, l. 32.

forbindtligste tak. Lejligheden er benyttet til at meddele en så vidt muligt pålidelig gengivelse af Heiðarvígasaga fragmentet, og særlig omhu er anvendt på de vanskeligere steder, således at den eneste tidligere udgave af nogen betydning (Ísl. II, 1847) har kunnet modtage ikke få berigtigelser, hvad også udgiverne selv antyder muligheden af (s. XLII); særlig har, som på sit sted fremhævet, bl. 8^v med professor F. Jónssons bistand kunnet gives i sammenhæng.

Fortolkningen af de i sagaen indeholdte vers har prof. *F. Jónsson*, som bekendt en autoritet på dette område, velvilligst påtaget sig. Angående sagaens tidligere kommentering henvises til oplysningerne i noter og fortale til Ísl. II. (1847) ligesom til de i prof. B. Ólsens afhandling om Borgarvirke indeholdte bemærkninger; samme forfatter har i en notits i „Timarit“ I (1880) som konjektur fremsat den rigtige læsemåde „mellt“ (s. 74^a). Versfortolkning har navnlig rektor Jón Þorkelsson givet i et skoleprogram. Reykjavík 1868.

Kr. Kålund.

Breviarium

deperditi illius Fragmenti membranacei Historiæ
Styrianæ. conscriptum primò Hafniæ A^o MDCCXXIX.
deinde vero notis qvalibuscunque et appendice Historico
aliqvantò auctius redditum A^o M.DCC.XXX. 5

L. S.

*Hier skrifast inntak þeirrar membranæ, sem á
var Fragmented af Viga Styrs-Sögu, hveirrar appen-
dix ad er Heidar viga saga. Sú Membrana var liéd
af Svenskum Ass. Arna Magnússyne, og skrifade eg 10
hana upp fyrer hann um ára mótenn 1727. og -28.
Hún var so i hátt: tvö örk i qvarto samanstef med
hamppræde, voru 8. blöð i öðru, enn 4. i öðru. Sum-
stadar lited mäd, enn miðg miked á seinustu blad-
sidunne. lemmata voru raud, enn numerus Caputum 15
eingenn. hun var med göðu og jöfnu settletre, miðg
epter latinu prentstafaforme, ritud hier um 1360.
ad því er Ass. Arne sagde. med hans bókum brann
hún sidan i Kaupenhafnar elldsbrunum 1728.
Þad sem undangeck Berserkia drápenu, og þar til 20
er Þorhalle kom i saker við Styr, man eg eige
glöggvara, enn hier er sett. af Historiunne um vig
Styrs, atrekandanum til þess, og hefndunum epter
hann, er án efa eingu gleimt því er i membrana
stöð, og eigi fjerre því nidur radad efnenu. enn 25*

11. mótenn—28] sumared 1728 ved forfs langt senere
rettelse T. I sin Snorra Edda (AM. 429 III, fol., s. 1673)
sætter JO. afskrivningen af Heib. til 1727. 19. ellds-] ellde- B.

hversu Heidar vigenn hnyttust þar við, var so, edur
 miðg líkt því sem hier greiner. Um nöfn þeirra
 manna, sem lited koma við Söguna, hefe eg um
 geted, hvar eg eige man þau glögt. So og um Bæja-
 5 nöfn. Var mier ei audvellt þau ad muna, því eg
 hefe hverke vered i Eyrar sveit, nie þar i Borgar-
 firde, sem Sagan mest um getur, og eru þær sveiter,
 so ad segia, mier alls ókunnar. Jeg las og ecke
 membranam yfer, optar, enn i því eina sinne, er
 10 eg skrifade hana upp, og er nú sidan heillt ár, og
 nockrer mánuder. Var mier þá annara ad lesa
 hana riett enn setia rikt á mig Sögunnar efne. Þar
 til visse eg mier vist ad rita enn þá annad Exem-
 plar af henne á nyann leik. Þetta hefe eg hellst
 15 þar fyrer uppteiknad, ad menn nærre lage vite, hvad
 miked þetta fragment innehiellt, og hvilíkt inne-
 hallded hafe vered, þeim til vilia, er það eige forsmá.
 helldur vel virða, hvers eg vænte

þeirra þienustuv. vin

Ion Olafsson

9. því] það T. 11. annara] meir um ad giöra T. 18—
 20. helldur—Olafsson] senere tilf. T; hverra eg er alltid þien-
 ustuvil. þ. Ion Olafsson opr. (skr. med blyant) A. Oven-
 stående indledning, ligesom også alle anmærkninger og
 årstal, mgl. R.

Inntak Saugu-brotsens af Viga-Styr.

Nota: mm. merker minner mig. og eg er eige fullviss um. ss. merker seger Sagan, o: það sem eru sögunnar eigenn ord. byr. Cap. þar byriade Cap. i membr.

Fragmented byriadest so:

5

Atle stöð i dyrum ute, og var hann veigenn af manne nockrum, sem deilde vid hann af einum lāngāse (man eg eigi hvert sá var þræll Atla), reidde hann burt āsenn. þar med endadest sá capitule.

Þar næst getur um, ad Styr vo þennann sama 10 mann (ad mm) og ad hann hiete Þormodr¹, edur þviliku nafne. Villde sá fordast Styr, og hafde vara á sier. var hann tekenn til ad færa sig úr bygdenne, er Styr friette til ferda hanns. tók hann sig þá heiman med IIII. menn og reid af stad um nóttina 15 edur i dögum. Spurde hann upp náttstade hanns i tveim stöðum, villdu þó báðer þeir bændur leyna mannum. reid Styr so upp veg epter hönum. þetta

¹ Kanske (og so minner mig) hann hafe heited Þorbiörn, og sie sá sem Landn. umgetur p. 53 — *Isl. I, 111* —. bróðer Klepjarns. enn Þordis syster þeirra kanske hafe vered móðer Gests, og hann nefnest þar Þorgestr. *Herefter tilf. (med senere blyantsoverstregning)* og nú minner mig ad málsháttir Styrs upp á hetaner Borgfirðinga eige her heima, og vist er það, ad hann á ei vera so seint, sem hann er hier settur A, T — *sml. s. 21.*

1. Saugu—Styr] af Viga-Styrs-Saugu Fragmente T, R. 2—4. Nota—mbr.] *forkortes R.* 7. v. h.] *út tilf. T (blyants-overstregning), R.* 16. náttstade] náttstad R.

var á einu kvélde. Mætte hann þá mönnum, sem sögdust hafa sied menn ríða fyrir utan almenningsveg, hvatade Styr þá epter reidenne, og varð var við mennena í vyderkiðrum nockrum, edur kvosum, 5 skamt frá vegenum. Reid hann þegar þar að, og fóru eige mörg orð mille þeira áður Styr vo hann, og var hann gautvaðr þar við vegen (ss).

Af Berserkiumum.

Vermundr hiet maður, kalladr Vermundr hinn 10 miðfe. hann bið i Isafirde á bæ þeim er Laugaból heiter¹, sá var bróðer Styrs. hönum þótte bær sinn lasenn og miðg að fälle komenn. Þessvegna fór hann 983. utan til Noregs að sækja sier við til húsabótar. Hákon Iarl riede þá i Norege. Vermundr hitte á þar hann 15 sat um veturinn. brátt kom hann sier i vöngun við Iarlinn og gaf hönum gráfelldu og skinnavöru, sem hann hafde með sier fært. þar var hann um veturinn með Iarle i göðre vinattu. Berserker tveir voru með hird Iarls, het sá eine Halle, annar Leikner. hann var

- 20 ¹ Þat mun helldr hafa vered i Vatnsfirde, því Eyrbyggias. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — getur ei umm að Verm. hafe búed þar fyr enn hann fylgde Snorra til Borgarfjardar um vored epter er Styr var vegen, og epter Grettis sögu Cap. 51. — *NO. s. 117* — (calculo Þormodar 1018, þá Grettir kom þar 25 vestur), enn það er Eyrb. S. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger hann hafe búed i Hraunhöfn (*fejl for Bjarnarhöfn*), þá hann fékk Berserkena (þvi hun lætur hann hafa teked þar við bue 982. enn þeiged berserkena 983.) man eg fyrir vist að þesse Saga sagde ei, helldr á Vestfirðum, þó er Eyrb. s. sögn trúlegre.

5. þar] udel. R. 7. gautvaðr] anføres i citatlisten først som 3. citat. 12. Árstallene i marginen ere tilsatte af JO. efter skön. 14. i] fyrer R. 16. og sk.] udel. R. 22. um] tilf. B. 29. trúlegre] B og ved rettelse T; liklegre A.

þeirra yngre¹. hafde Iarlinn þá til stórvirkia, því þeir voru menn mikler fyrer sier, skapstórer og sterkare ódrum mönnum. Være þeir eggjader edur reider, stöð ecke fyrer þeim, og kom þá ad þeim slíkr berserks gangr, ad aungver menn stöðust, þötte því flestum 5

984. ódællt vid þa ad skipta. Ad vore, þá kaupmenn biuggust til Islands, og Vermundur hafde bued skip sitt, qvedr Iarlenn hann ad mále eitt sinn og bidur hann mæla til þess i sinne eigu sem hönum leikur hellst hugur á. Vermundr svarar, adnockud sie þat, 10 sem sier þyke hellst gripur i, enn sie uggande, hvert Iarlinn vilie veita sier það. Iarlenn spyr hvad hellst það sie. Vermundr seger það vera menn þa tvo hina öflugu, sem eru i hird hanns. þyke sier mesta gersemi i þeim, ef Iarlenn vilie gefa sier, því sier sie mikid 15 traust ad þeim, enn hann eige sökott víða. Iarlenn svarar, ad hann hefde ætlad hann munde til annars helldur mælast, og annad være hönum þarfara, því hann þecke so skaplynde berserkianna, ad eige sie bændum hendt ad hallda þá, ef eige er ad þeirra skape 20 giort. mune sier þykia á sinn hluta giort, ef illa er ad þeim fared, edur veitt nockur vielræde. og bydur Vermunde ad kiösa annad, en Vermundr vill ei annad þiggia, og lætur ad þesse vandhæfe sieu eige so mikil, at hann gete þá eige vel hallded fyrer skaps muna 25

¹ Eyrbyggias. C. 14. — *Lpz. s. 38* — seger þeir hafe vered Svensker ad kyne, því Eiríkr enn Sigrsæle Sviakongr hafde sendt þá Jarlenum.

4. slíkr] *udel.* R. 8. bidur] seger A (*opr.*), T (*opr.*), R. 9. hann] skule *tilf.* A (*opr.*), T (*opr.*), R. 14. öflugu] öflugu *opr.* T (*men u slettet*). 15. sie] *sál.* B, T, R; mege vera A. 16. ad] i T, R. 18. mælast] mæla R. 20. ad þ.] epter þ. A (*opr.*), T (*opr.*), R. 22. nockur] nockud R.

saker, so þeir vel une. Iarlinn svarar, at þá skule hann þessu ráða, enn miklu þyke sier varda, ad vel sie vid 'þa giört, heiter Vermundr göðu um þat, og það verður ad lyktum, ad Berserkerner fara med Ver-
 5 munde. gefur þeim vel byri heim um sumared, og 984.
 tekur Vermundr strax ad bæta hús sin, og hafde þá til heimilis starfa. Brátt fanst það á skape Berserki-
 anna, ad þeir voru eige fellder til vinnu, enn voru fúser til manndrápa og stórvirkia. Sögu þeir Vermunde ad
 10 Iarlenn hefde sellt sig hönum i hendur til trausts móte fiandmönnum hanss, enn eige til vinnu. Voru þeir skapstirder og giördust nu ofurefle Vermundar¹. Idrast hann nú ad hann beidde þessarar gíafar af Iarlenum, og huxar um hvernenn hann gete komed þeim af sier.
 15 Þetta spyrst víða, ad Vermundr hefur þeigid Berserkena af Iarlenum. þyker nú ovinum Vermundar hálfu verra á hann ad ráða enn ádur.

Vermundr átte dóttur eina fullvaxna. Halle lagde hug á hana, og var opt á ræðum vid hana. Þetta
 20 rómarest brátt, og verður Vermundr þessa var, enn lætur sem hann viti eigi.

Um veturinn² á utmanudum sender Vermundr 985.
 mann ad Hraune til Viga-Styrs bróður sins, þess erendes, ad hann bjódr hönum ad heimbode til sin.
 25 Styr tekur því fálega i fyrstu, enn seger þó hann mune koma. qvedur þat eige hafa vered vanda bróður

¹ Eyrb. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger öðruvis frá þessu, nefnelega ad Halle bad Vermund ad fá sier kvonfang samelegt, en Vermundr taldest undan, og því sló Halle á sig ulfbúð og illindum.

² enn Eyrb. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger ad berserkerner hafa komed til Styrs um hausted 984.

5. byri] *udel. R, tilf. interlineart T. 20. V.] nú tilf. R.*
 26. qvedur] *sål. B, T, R; telur A.*

sins fyrre, og helldur hier mune nockud underbúa, því
fátt hafde þeirra mille fared þangad til. fer þó heiman
med nockra menn, og ríður vestur i Isafjörð ad Lauga-
bóle. Tekr Vermundr hönum forkunnar vel, og þackar
hönum komuna. gíjster þar Styr .iii. nætur i göðu yfer- 5
læte. var það kallad kynnes fórl. Þann dag er Styr
vill burtu ríða, sitia þeir brædur yfer dryckiubordum,
eru nú bader allglader, og fellur allt vel á med þeim.
Þá mælir Vermundr. nú skaltu hafa þöck, bróðer, ad
þú hefur, epter bön minne, heimsokt mig. og þar það 10
hefur ei fyrre vered, villde eg þú nyter þess i nockrú.
hier er giöf sú, er mier synest þier vel i hag koma.
þad eru Berserker tveir er hier hefe eg med mier.
veit eg ad þú att marga motgongumenn og víða
árasa von. Styr mællte þetta er mikell skienkur, og 15
af því eg veit það ei i minne eigu er þessu sie jafn-
vægt, þá kann eg þier eige betre laun, enn eg gefe
þier þessa berserke aptur, so þu nióter þeirra best
sialfur. Vermundr þyckist við. og seger hann giðre
eige riett ad virda illa, er hann biðde hönum til 20

¹ Confer Þordar hreðu Sögu Cap. 5. Eidr varð þessa
var at kynnis vist at Reykium — NO. s. 24.

2. m.] á m. R. fared] sál. B, T, R; vered A. 4. hön-
um—vel] sál. B, T (forkunnar ved tilf.); hönum vel R; á móte
hönum báðum höndum A. 5. hönum] þar tilf. A. St.] i
tilf. R, T (her slettet). i] med R. 6. kynnes fórl] ikke
fremhævet eller anført blandt citaterne, men synes efter
forf.s tilføjede note at være ordret gengivelse; fórl ved ret-
telse af vera R. 7. ríða] udel. T, R. 14. marga—víða] víða
ofridar menn R og opr. T; ofridar for motgongu opr. A;
motgongumenn er i teksten ikke fremhævet, men ordet fore-
kommer i citatlisten, dog således, at det ikke kan henføres
til noget bestemt sted i teksten. 15. mikell skienkur] sál.
B, T, R; mikel giöf A. 18. best] sál. B, T (ved tilf.); udel. A, R.
19. sialfur] ad tilf. T, R. 20. biðde] sál. B, T, R; byður A.

sæmdar so þarfa giðf. Styr svarar. Segdu hitt bróðer, ad þú idrast þú hafer vid berserkiumum teked, því nú finnur þú þig eige mann ad hallda þá fyrer þeirra skapsmunasaker. Vermundr segir þá ad so er. og 5 lætur upp allt hid sanna, og bidur hann ad leysa sig vid þetta vandræde. Styr qvedst deigur vid þeim ad taka, því Iarlinn sie til eptermælis, ef þá sake nockud. mune hann þó þar ad ráða, ef þeir vilie sier fylgia, og leijsa so vandræde hanss, því ser se þat skylllast. 10 Vermundr verdur þessu gladur. Nú eru berserkerner kalladir þangad, og spurder ef þeir vilie Styr fylgia, seger Vermundr ad Styrs og þeirra lunderne mune betur samankoma. því hann eige sökottara, enn sie skörungur i giede, enn sig þurfa helldur ad snúast vid 15 búskapar annríke. Berserkerner segia, ad Iarlinn hafe sig hönum alleina fenged til fylgdar, enn vel og höfðinglega litest sier á Styr. þó mune þeir¹ á þetta hætta, þar hann lofe ad giðra epter sinu giede og brúka sig til mannhefnda meir enn búsyslu. Verdur það af at 20 Berserkerner skulu fara med Styr, og skilia nú vid Vermund allir.

Þorbiörn het madr, kalladr Þorbiörn kíálke. hann *byriar Ca* bið i Kíálkafirde¹. á mille Styrs og hanss höfdu lenge deilur vered, og hafde Styr aldrei nad hefndum á hön- 25 um epter sinum vilia. nú þótte hönum vel til falled ad

¹ hoc caput cum Eyrh. Cap. 15. — *Lpz. 41* — per omnia concordat. *Begivenheden omtales i Eyrbyggja saga kun ganske kort.*

3. mann] *sál. B, T, R; megnugann A.* 6. qvedst] *seig- est R.* 9. því—skylllast] *sál. B og ved tilf. T; udel. A, R.* 16. feng. t. f.] *sál. B, T, R; t. f. feng. A.* 17. á þetta] *sál. B og ved rett. T; hier á A. á—h.] þetta reyna R.* 18. giede] *sál. B, T, R; skape A.* 25. s. v.] *v. s. B, T.*

brúka berserkina þar til, so hann kjaeme sier i gied þocka vid þá. Seger hann þeim þessa sina fyrer ætlan, og eru þeir þess allfúser. Þangad koma þeir á nottu, og beria ad dyrum, enn af því fólk allt var i svefne, var eige skiött genged til dyra. skipar Styr þá ad 5 briota upp dyrnar, og það giöra berserkner. Þorbiörn svaf i skála. hann vaknar vid þennann hávada, og spyr hver þar fare med slikum ospektum, og take hús á folke um nætur. Styr segest þar vera, og nú hafe hann þá menn med sier er þore ad siá hönum i augu, 10 og nú vilie hann launa hönum margar skaprauner, og hafe það oflengi undandregest, og sie hönum ad verda vid. Þorbiörn qvedst hverge munde flya, ne fridar beidast, segest senn komenn af fötum framm. þeir mege giöra hvad þeir gete. hann vilie taka vid epter 15 faungum. Þorbiörn lä i lokrekkiu ramlegre. hleypur hann nú upp i sængenne og tekur sverd er þar hieck, og varde sig. Styr eggjar nú Berserkena störum, og seger það eige skammlaust, ad einn madur stande so leinge fyrer þeim, og vid þesse eggjunar ord verda 20 Berserkner öder, og briota lokrekkiuna ad Þorbirne, enn hallmæla Styr ad hann egge sig enn voge hverge sialfur nærre ad koma. Styr gengur þá fram i akafa, og sæker ad Þorbirne, og so lykur ad Styr leggur

2. sina] *sál.* B og *ved tilf.* T; *udel.* A, R. 3. eru—allf.] lata þeir vel yfir *ved rett.* T. 5. g. t. d.] *sál.* B, T, R; t. d. g. A. 6. dyrnar] *hurd* R. 7. svaf] *sál.* B, T, R; *hvilde* A. 8. og take] *sál.* B; ad take (*ved rett. af briöte*) T; ad briöte A, ad briöta R. 12. það] *allt tilf.* A. 13. qvedst] *seigest* R. hverge] *hverke* A. 14. af—framm] *forekommer senere i ud-draget som citat* (ad for af R). 16. ramlegre] *sál.* B og *ved tilf.* T; *udel.* A, R. 17. hann] *udel.* R. 18. varde] *sál.* B, T, R; *ver* A. 20. eggjunar] *sál.* B, T, R; *friunar* A. 22. hall-] *sál.* B, T (*ved rett.*); á- A, R. egge sig] *sál.* B, T, R; *frie sier hugar* A. voge] *þore* R. 23. i akafa] *hvatlega* R. 24. so—Styr] *sál.* B, T (*ved tilf.*); *udel.* A, R.

hann i kvidenn, so hann fellur. Gediast nú berserki-
 unum vel ad frammgaungu Styr, og segiast giarnan
 vilja fylgia so diörfum höfðingia. rida nú þadan og
 lysa vigenu. *getur um náttstade þeirra i sögunne,*
 5 *voru þeir III. (ad mig minner) og einn i Liaskógum.*
 Koma nu heim ad Hraune, og giediast nú hverutvegge
 vel ad öðrum, og þyker þeim Styr godur og röskur
 foringe. stöð nú eige minne ötte af hönum enn adur.
 og þökte ovinum Styr hann nú allðärennelegur. lidur
 10 nu af vaturenn.

Styr átte dóttur eina gíafvaxta, er Asdis het.
 Leikner¹ sá yngre berserkurinn lagde það i vanda
 sinn, ad hann sat laungum á tale vid hana, og at tafle,
 tók þá mönnum til ad verða margrædt um þetta. og
 15 kom það fyrer Styr, enn hann qvad það eingu varda,
 og let sem hann ecke visse, þó hann þat vel sæe.
 Nockrum tima sidar talast þeir vid, berserkirnir og
 Styr. spyr hann hversu þeim getest ad sinu hallde.
 Þeir lata vel yfer, og segia sier þyke hann vera höfð-
 20 inge þeim til hæfes. falla þa so ord i þeirra tale, ad
 Styr spyr, hvert þeir vilie ei leita sier nockrar stadfestu
 og kvonga sig. Leikner svarar, ad eige sie það sier
 fjarre. Styr spyr hvar hönum renne hugur til. Leikner
 svarar. þat mune hellst i hanns valde. Styr svarar

¹ Halle seger Eyrbyggja Saga Cap. 16. — *Lpz. s. 45.*

1. Gediast] getst *opr.* A. 2. frg. Styr] *sål.* B; hans frg.
 A, T, R. 3. höfðingia] *rettet til* foringia A. 5. Lia-] Liár-R.
 8. foringe] *sål.* B, T, R; höfðinge A. 10. nu] so *tilf.* B, T
 (*men udslettet med blyant*). 11. eina] *sål.* B; *udel.* A, T, R.
 Asdis] Þordi's R og *opr.* T. 19. lata—sier] segia sier lijke
 allvel og R. 20. tale] *sål.* B, T, R; *rædu* A. 22. kvonga
 sig] *sål.* B, T, R; *kvænast* A. 22—23. svarar—fjarre] seiger
 sier það ecke fjarre R. 22. ad] *tilf.* B. 24. sv.(1)] ad *tilf.* R.
 hellst] mest R.

ad þó hier være nokkur öjöfnudur á, þá felle sier hann vel i gied, og mætte það enn nú reinast betur. Styr spyr og Halla hvert hönum stande hugur til nokkurar konu(ss). Halle seger það vera. Styr spyr, hvar? Halle seger: Vermundr eigi þar svörum 5 ad ráða, og munde það med 'hanns adfylge takast mega. Styr tekur eingu færre, og fella nu þetta tal um sinn. Skömmu sidar vekur Leikner sama mál. Styr mælte til Skaps muna ertu miðg vid mitt lynde, en þess skalltu giæta, ad þú hefur ecke fie möte ad 10 leggja. Leikner svarar. þó eg sie madur fielaus, þá kann vera eg gete unned þau verk þier til vilia, sem adrer menn fá ei orkad, og med því möte leyst mig frá fiar tillage, enn vered þier jafnan hier epter til lids med Halla brödur minum. átt þu motstöðumenn 15 marga, og er þier því þörf traustra manna; enn þu fær mier bölfestu nokkra. Styr qvad það satt vera, því sier være stort traust ad þeirra giörfugleika, og villde hann giöra þar nokkra tilraun á ádur. Þyker nú Berserkiumum eige óvænlega áhorfast. 20

985. Um vored ridur Styr ut ad Helgafelle til Snorra. vinatta var þá göd þeirra á millum. geck Snorre á veg med hönum og ræddust þeir vid allan dagenn, enn einginn madur visse hvad þeir töludu, edur hvada eyrende Styr atte vid Snorra. eru berserkerner miðg 25

1. være] sál. B, T, R; sie A. felle] falle R. 3-4. hönum—konu] ikke fremhævet ved frakturskrift og forekommer ikke i citat-fortegnelsen. 7. færre] fær R og opr. T. 8. um sinn] ad sinne R og opr. T. Skömmu] sál. B, T, R; Litlu A. sama] þetta R og opr. T. 10. ecke] sál. B og ved rett. T; eige A; ei R. 12. verk] sem þrek er i tilf. A. 13. fá—orkad] sál. B og ved rett. T; eru ei i færum um A, R. 15. motstödu-] óvilldar- R og opr. T. 17. fær] sál. B, T, R; fá A. 19. tilr. á] raun til R. 21. Sn.] goda tilf. R. 24. einginn] sál. B, T, R; einge A. hvada] hvad R. 25. vid] til R.

epterleitner um konumálenn og einna mest Leikner.
 Styr seger, hann verdi að syna nokkurt þrekvirki
 áður. Leikner læst þess albuenn, og spyr hvað það
 sie. Styr mællte hie er hraun hiá bæ minum illt
 5 yfferreidar, hefe eg opt huxað, að eg villde láta giöra
 veg þar um og rydia það, enn mig hefur skort mann-
 styrk. nu villda eg þú giördir það. Leikner seger það
 þyke sier eige miked fyrer, ef hann niöte lids Halla
 bröður sins. Styr sagde hann mætte það við hann
 10 eiga. Taka nú berserkernir að rydia hrauned að
 kvöllde dags, og að þeirre syslan eru þeir um nottena.
 vega þeir störf biörg upp þar þess þurfte, og færa ut
 fyrer brautena, enn sumstadar koma þeir störfum stein-
 um í gryfiurnar, enn giöra sliett yfer, sem enn má siá.
 15 var þá á þeim hinn meste berserks gængur. Um morg-
 uninn hófdu þeir því lokit, er það eitt hið mesta
 storvirke er menn vita, og mun sá vegur æ halldast,
 með þeim ummerkium, sem á eru, meðan landit stendur.
 Skulu þeir nu giöra eitt gerde, og hafa því loket að
 20 dagmálum. A meðan byr Styr þeim það, sem þeir
 skulu í fara þá þeir hafa aflokett gerdenu, enn að
 morgne skal Leikner hafa brullaup. Bædet var so til-
 bædet: að þar var felldur störf hlemmur ofan í gölfid,
 með einum glugga á, sem vatninu var innum hellt.
 25 húset var grafed í iörð og voru dyr fyrer því með
 sterkum stockum, og húset allt af nyium vidum, og hið

3. læst] segest R og opr. A, T. albuenn] allfús R og
 opr. T. 5. -reidar] sál. B, T, R; -ferdar A. 13. fyrer]
 yfer R. 15. hinn meste] mikell R og opr. T. Um] Og
 um R. 16. er] og er A. eitt] udel. R. 17. stor-] þrek- R.
 vita] sál. B, T, R; vite A. æ] udel. R og opr. B, T.
 21. enn] og R. 25. húset—þvi] dyr voru fyrer husenu R
 og opr. T. 26. stockum] stölpum B og opr. T, men her
 rettet til stockum, og dette ved tilf. ændret til bialkum.

rammbyggelegasta. Skarer voru fyrer dyrunum upp ad ganga. Um morgunenn þá þeir eru ad gerdes smíðenne lætur Styr Asdise búa sig sem allra best, enn bannar henne ad vara berserkena vid, hvad hann hafe i ráðe, og áður enn þeir hafa loket gerdenu, gengur hun 5 burt frá husunum á svig vid berserkena þar þeir eru ad sinu starfe. Leikner kallar til hennar, og spyr hvert hun vilie, hun svarar eingu. Þá kvad Leikner visu þessa¹

Hvert hafit gerdr um giorfa
gang faur lidar hanga 10
liug vættr at mer leiyar
linbundin för þina
þviat i vetr en vitra
vángs sa ek þik gánga
hirdi dis fra husi 15
huns skrautliga búna.

Nú hafa þeir afloket þessu starfe, gengur Styr i möte þeim. Þackar þeim med fögrum ordum fyrir starfed og segest nu hafa búed þeim bad, er þeir skule i fara.

¹ hún er so epter Eyrbyggja Sögu — *Lpz. s. 47* —, og so minner mig visan være, enn hvert hin, sem i Eyrb. epter-fylger var þar, minnest eg ei.

1. Skarer] *sál. B og ved rett. T*; Tröppur A, R. dyrunum] *sál. B, T, R*; húsenu A. 2. eru] voru R. 3. smíðenne] smíð-enu R. Asdise] Þordijse R og opr. T. 6—7. bers.—starfe] þá burt frá bænum R. 8. vilie] *sál. B, T, R*; skule A. visu þessa] þess innehalts, ad hann hefde aldrei sied hana i vetur so skrautlega búna (*med udel. af visen*) R, og opr. T (um veturinn for i vetur og med visen indført i noten), som endv. på en indskudt seddel giver verset med de i Eyrb. 2 efterfølgende efter *Hraundals-Edda* (AM. 166, 8vo). 17. hafa þeir] þa þeir h. ved rett. T. 17—19. gengur—hafa] *sál. B og (ved rett.) væsl. T* (dog forkunnar vel for þeim(2) og tilf. i marginen med f. o.); seger nú Styr, ad hann hafe A, R.

hafa þeir nú það þrekvirke unned, er sier allvel hugnest, og uppe mune verda um alla æfe. Halle er i fyrstu eige ráðenn að ganga i bað, og spyr ef eige skule fleire ganga i baðstofu með þeim. Styr svarar.
 5 það mune eige hendt öðrum mönnum að ganga i bað ásamt slikum afar mönnum, sem þeir eru. enn Leikner vill gjöra það að vilja Styrs. Nú setiast þeir i baðstofu, og er hlemmurenn lagdr yfer, og bored griót á dyr-unum er og lokad, og bored griót fyrer sem ram-
 10 legast, enn á skarirnar er breidd blaut uxahúð. Baðstofan er gjörð ákaflega heit, enn þa þeir hafa seted i baðenu litla stund, lætur Styr bera sem odast brennheitt vatn, og steypa inn um gluggenn. Finna nú berserkernar, að eige er allt heillt við þá, hamast þeir
 15 nú i baðenu, og briótast á hlemmenn, springur Leikner inne, enn Halle kemst út, og er hann kemur á skarernar, verður hönum fótaskortur og fellur á húðenne, enn Styr er þar fyrer með reidda öxe, og höggur á háls hönum, so Halle liet þar lífed. Að þessu verke
 20 unnu lætr Styr leida heim þiðra tvo tvævetra, og höggur þá, því það var trúa i þá daga, að ef so være gjórt, yrde ei af eptermálum. Spurdest þetta vida, og ræddu menn misjafnt of vig þesse (ss). Skömmu 985.
 sidar gipte Styr dóttur sina Snorra goda, og varð hann
 25 við þær teingder traustare móte övinum sinum.

1. all-] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. -vel] udel. R.
 5. mönnum] sál. B; udel. A, T, R. 9. er og] so tilf. R og opr. T. 9—10 ramlegast] rambiggilegast R. 10. skarirnar] sál. B og ved rett. T; tröppurnar A, R. 12—13. bera—gluggenn] hella storum inn um gluggann brennheitu vatne R. 16—17. skarernar] sál. B og ved rett. T; tröppurnar A, R. 20. þiðra] Ordet mangler »ss«, men er fremhævet og forekommer i citatlisten. 23. ræddu—þesse] Hele sætningen (med forandret ordstilling) forekommer i ordlisten, men kun of—þesse fremhæves i teksten. Skömmu] Litlu T, R.

iar Cap.

Nú vaxa so metord og yfergangur Styr's að flest-
um stöð mikell ötte af. Þótt hann væge menn, bætte
hann eingu, og urdu flester so að láta vera sem hann
villde, því einge feckst rettur yfer hönum. Stödu
marger ríker menn að hönum, viner og mágar, so fær 5
þorðu að veita hönum nockrar til giörder. Madur het
Einar (*mm*). á hann talde Styr nockrar saker, og liet
dömendur dæma sier stórar fiebætur. Þesse madur atte
Akur eyar á Breidafirde. sló Styr á þær eigu sinne,
enn einge mællte á möte. flude madurenn af bue sinu, 10
og duldest um sumared hingad og þangad i Breida-
fiardar eyum. Um veturinn fór hann út á myrar, og
skaut Þorhalle á Iórfa skiöle yfer hann og annar bonde
þar nálægt á Iarngerdarstöðum (*mm*). hiełdu þeir hann
til skiptes um veturinn. enn um vorid epter villde 15
hann flytia sig sudur til Borgarfiardar, og hafde einn
edur tvo húskarla med sier og faeina klyfia hesta.
Styr hiełlt spurnum fyrer þessu, og reid heiman vid
nockra menn, og vard vis hvar hann hefde vered um
nöttena. reid hann epter hönum upp frá bæum, og sá 20
á einum litlum halse til manna undan sier, enn þá þeir
urdu varer vid epterreidena, foru þeir af almennings
vege, enn af því þeir foru med klyfia hesta, enn hiner
ridu lausu, og ört á epter, bar brátt saman med þeim.
Liet madurinn húskarlana undanfara, og meinte Styr 25
munde helldur epter þeim rida, enn Styr þeckte mann-
enn og snyr af brautenne eptir hönum. þar var myrlende
er þeir hittust, so ei vard greidrided. Styr spyr hvad
valde þessu fyrertæke hanns að flytia sig úr bygdum,

3. u. fl.] *sál. B og ved rett. T; fl. u. A, R.* 4. einge]
eingenn R. Stödu] og tilf. A. 10. einge] eingenn R.
14. Iarngst.] *Nogen gård af dette navn forekommer ikke i*
disse egne. 18. vid] med R. 24. og] *udel. B.* 26-27. mann-
enn—hönum] *sál. B og ved rett. T; hann A, R.*

edur því hann hafe fyrer sier dulest. hinn svarar ad
 flestum sie kunnugur ofse hanns og yfergángur, og
 hafe hann skiled margann vid lif, sem hann hafe lagt
 minne þyckiu á. Styr seger hann bere sök á bake
 5 sier med þessu fyrertæke, og hafe hann nógar saker
 til ad drepa hann, og þess eyrendis sie hann komenn.
 Madurenn hleypur af hestenum, og vill taka til föta og
 renna undann, en það vard torsókt, því myrin var
 blaut, og fell hann i henne, enda voru hiner fleire er
 10 eptersóktu. verður það skilnadur þeirra ad Styr vegur
 hann þar, dysiar, og lyser vígeni sidan. þá qvad Styr
 visu *i hverre hann segest nú hafa veged 33. menn*
(ad visu, edur 36. þó minner mig ad hid fyrra
stæde i sögunne) sem hann hefde eige flebótum bætt,
 15 og so vard um þetta vig.

Af Þorhalla.

Nú telur Styr fullar saker á þá báða, Þorhalla og byriar *α*
 hinn, er hallded hafa ádurgreindann mann. áttu marger
 hlut þar ad til fridstillingar. verður hinn böndinn fyrer
 20 fiár útlátum, en af því Styr þotte Þorhalle hafa átt
 hier meira hlut i. þá krefur hann af hönum meire bóta.
 giðrest sá same á mæle þeirra, ad Þorhalle skal standa
 hönum kost, þá hann vill hiá hönum gysta, hvert sem
 hann fer frá edur til, edur hvad marga menn sem hann
 25 med sier hefur. heiter Þorhalle þessu, því hönum leitst
 þúngt ad etia kappe vid Styr. lida nu nockrer timar
 ad so fer framm, enn Styr þottest hafa þeim i veitt,
 það er hann liet þa life hallda.

1. svarar] seiger R. 15. *I citatlisten opføres et óæll,*
som ifg. forf. skal angå denne Einar. 18. hafa] höfðu R.
 20. St.] at St. B. 23. kost] sál. B, R og opr. T; fyrer koste A
 og ved rett. T. hann] sál. B, T, R; Styr A. 26. nockrer timar]
 sál. B, T, R; nockur missere A. 27. fer framm] sál. B og ved
 rett. T; stendur A, R. 28. það er] sál. B og ved rett. T; ad A, R.

iar Cap.

Þau tíðende gjörðust eitt haust, að miður heimtest af fjöllum enn vart var, þó vandlega være leitad. Kendu menn þessar illar fjarheimtur útelegu þjófum, nema ef einhverjir være í bygd þeir er þessu ylle, enn það varð þó ei uppvíst. Styr var þar mestr Sveitar 5 höfðinge, og sette hann þau lög með fræmstu bændum, að hver maður skyldi eitt auðkenne brúka á fíe sínu, og sjína nágrönnum sínum. Sumared eftir ber so víð eitt sinn að von er á Styr til lörfa. Þar var einn alenn hrútur, sem á sumrum gekk í tódum og túnunum, 10 ómarkaður, því hann var alltid heima víð bæ, og gekk eige með óðru fíe. hann var glettinn víð vinnukonur, og spillte opt míólk þeirra, lögðu þær til hann være slátradar, að fagna Styr með, því hann var vel feitur. Það þotte hende næst og á það fellst húsfréya, sem 15 (mm) Þorgerður hiet. var nú so gjört. Styr kemur, og gister þar um nott, er hönun gjörður göður beine sem vart var. að morgne, áður Styr vill burt, ganga þeir til dagverdar. er nú slátréd af hrútnum bored fram. og fylgde þar höfúded með. og þá þeir sitia 20 að bordum, tekur einn Styrsmanna höfúded upp, og seger þetta síe geisefeitur saður. Styr lítur til, og skodar höfúded og mæler: þetta er furðumíkíd höfú, edur synest óðrum sem mler, að eckert er auðkenne á eijrum, þeir segia so vera. Styr mællte. veitstu það 25 eige Þorhalle, að vier sveitarhöfðingiar höfum í lög sett, að hver maður hafe eitt mark á fíe sínu, enn þetta er ómerktur saður. Þorhalle qvedst það vel víta, enn seger að saður þesse hafe geuged heima í tódum,

1. Þau—gjörðust] *sál.* B, T, R; Það bar til nylundu A.
2. vart] vande R og *opr.* T. 4. þeir] *sál.* B og *ved tilf.* T;
uðel. A, R. 6. hann] *sál.* B og *ved tilf.* T; *uðel.* A, R. 9. á Styr]
sál. B, T, R; Styr A. 12. vinnu-] *grid- ved rett.* T. 17. beine]
greide R og *opr.* T. 18. að morgne] um morguninn R. 19. dag-
verdar] matar R og *opr.* T. 25. eijrum] eyrunum B. vera]
er B, T, R (að so er). það] *sál.* B, T; *uðel.* A, R.

sidan hann var lamb, og hafe menn því eige hirdt ad
 leggja mark á hann. Styr mællte. ad samt hefde
 hönum bored ad syna hann nágrönnum sinum, so þeir
 bere vitne hier um. Þorhalle seger, ad hverke þeim
 5 nie ödrum sie það dult, því saudurinn hafe helgad sig
 hanss eign, þar hann hafe heima vid bæenn genged
 fyrer allra augum ö átaled. Styr seger ad það hæfe
 þö ei at bændur kaste ordum Sveitar höfðingia under
 10 minne saker öhegndar. Þorgerdur kemur ad i þessu,
 og seger ad það sie öjöfnudur störr, ad Styr kenne
 bonda sinum þiofnad, og laune þannen godan greida,
 sem menn hanss hafe optsinnis illa þeged. verður hún
 ödamálug miög, enn Styr svarar fäu, enn safnar reide,
 15 og seger hann mune eige lida bændum lagabrot örefsad,
 og so kunne hier ad verda. Skiliast þeir sidan, og
 likar hverutveggium allilla.

Nú huxar Þorhalle um þetta mál, og þyker þungs
 ad von þar sem Styr á hlut ad. magari og frændur
 20 hanss voru i Borgarfirde. Fer hann sudur um hausted
 seint, og spyr þá ráða Kleppjarn, Illuga svarta og Þor-
 stein Gislason mag sinn. Þeir ráða hönum ad færa sig
 burt úr heradenu, og sæta eige leingur álögum Styrs, því
 eige mege vita, nema hann byde liftiön af hanss völd-
 25 um. og biöda þeir hönum þangad sudur til sin, so hann

2. leggja—á] *sál.* B og *ved rett.* T; marka A, R. 8. at—
 kaste] *sál.* B; bændum ad kasta A, T, R. 9. so] *udel.* R.
 opt] *sál.* B, T, R; optsinnes A. 11. sie—störr] ojäfnat hafest
 þeir ad, Styr og bonde sinn *ved interlinear-tilf.* T. 12. sinum]
 um *tilf.* R og *opr.* T. 13. opts.] *sál.* B, T, R; margopt A.
 15. örefsad] *sál.* B og *ved rett.* T; örefst *ved rett.* A; östraffad R.
 17. hverutv.] badum *ved interlinear-tilf.* T. 18—19. þungs ad
 von] *ikke fremhævet, men må svare til citatlistens* honum
 var þungs af von; ills for þungs R og *opr.* T; eins for ad
opr. T. 19. á—ad] *sál.* B og *ved rett.* T; er A, R. 22. hm.]
 til *tilf.* A og *opr.* T. 23. b.] i b. R. 24. hann] ef hann R.
 25. þeir] *udel.* A, R og *opr.* T.

sie óhulltare fyrer Styr, og skule hann flytia sig ad vore. Þetta bod þeckest Þorhalle, og þyker allgott ráð. fer heim til sin vestur, og lætur ecke á þessare ráðagiörd bera, og lidur nú so af veturinn. Vored var kallt og vindasamt, og víða hardt mille fólks. var því 5 illt til hesta, og komu grös seint upp. lætur Þorhalle eckert á sinu áforme bridda, og bídur framm til þings, þar til Styr er ridenn heimann, og vill þá flytia allt sitt sudur, enn Styr fær þó niðsner her um. Nú spyr Þorhalle ad Styr er heimanfarenn, og her um epter 10 tvo daga (*ad mm*) tekur hann sig upp, og flytur nú fyrst búsgögn sin. hefur hann meðferdes ix klyfiada hesta, og einn húskarl med, sem Ingialldr het. ætlar hann i næstu ferd ad flytia sig alfared med konu og börnum. Styr hefur fenged grun af fyrerætlun Þor- 15 halla, snyr af vege sinum, og setst i veg fyrer hann sunnann i heidarbreckunum, þar hann veit ad leid Þorhalla liggur um. Styr reid vid fimta mann. Nú kemur Þorhalle med húskarle sinum vestan af fiallenu ofan i breckurnar. húskarlenn var betur skygn enn 20 Þorhalle, og segest siá þar menn i einne brecku, og segest ugga, hvert allt mune trútt, og mætte vel ske ad her være Styr. Þorhalle segest vera fyrer því óhræddur. Þá þeir koma nockru nær, segest Ingialldur þeckia ad þetta er Styr, og mune hann hafa eitthvad 25 illt i sinne, þar hann hage so ferdum sinum, og telur besta ráð, ad þeir snúe aptur, því þó þeir hafe hesta lúnare, þa meige enn vel takast ad ríða undan þeim vestur af fiallinu, og þá verde þeim nog til mannastyrks.

3. ecke] *sál.* B og *ved rett.* T; eige A, R. 3—4. þessare r.] *sál.* B og *ved rett.* T; þessu A, R og *opr.* T. 7. s. áf.] *opr.* þessu T. þings] *sál.* B, T, R; alþings A. 16. snyr] snyst R. 25. hann] nú *tilf.* A. 26. telur] *sál.* B og *ved rett.* T; seger það sie A, R. 27. hafe] *sál.* B, T, R; hefde A. 29. vestur] nordur R.

Þorhalle vill það eige, og segest alldrei skule so hræddur ad hann renne undan mönnum, þó fleire sieu, og binde so med hrædslu saker ad siálfum sier. vite hann ei helldur, ad hann hafe giórt þær saker vid

5 Styr, ad þess sie verdar, ad hann leite epter bana sinum. Ingialldr vill samt til baka ríða, því hann hafe skiötare hest, og afla sier manna, ef þeirra kunne ad þurfa, sem sier synest, og vidskipte þeirra yrde ei so skiöt. Þorhalle seger hann mege því ráða, því ef Styr

10 hafe víg i hug, mune hann epter sier sækia helldur enn hönum. ríður nú Ingialldur til baka það hradast hann getur, enn Þorhalle rekur áframm hestana sina leid, og lætur sem hann verde þeirra eige var. Þegar þeir siá Þorhalla, skunda þeir á hesta sina, og ríða i

15 veg fyrer hann. mætast þeir Styr og heilsar Þorhalle hönum vingiarnlega. Styr spyr hvad valde þessum tiltektum hanns, er sier litest hann vilie flytia sig úr heradenu? Þorhalle segest því siálfur ráða, þó hann leite sier betre bólfestu, enn qvedst ei kunna skil á

20 því at hann mæter Styr hier. Styr segest so hafa tilætlað, ad þeir fyndest hier, og ad það yrde fundur þeirra hinn seinaste. Þorhalle segest ei vita sig hafa það til saka giórt, ad hann þurfe ad banna sier leid sina, og eige vænte hann þess, ad hann sitie epter

25 life sinu. Styr mællte. ad so mintest hann seinasta vidtals á Iorfa, ad eige þylde hann hönum Lagabrot, edur nockra skapraun vid sig, og sie nú eige annar kostur enn veria sig. Þorhalle qvedst eige flyia mundu. Sækia nú menn Styrs ad hönum i ákafa enn Styr gefur

7. þeirra] *sál.* B, T, R; þeir A. 8. og] ef *tílf.* B. 10—11. h. e.] enn ei R. 13. þ. e.] e. þ. A. 17. er] *sál.* B og *ved rett.* T; ad A, R. 20. at] *sál.* B, R og *ved rett.* T; *udel.* A. mæter] *sál.* B og *ved rett.* T; mæte A, R. 25. seinasta] *seinustu* T, R. 26. vidtals] *vidtekta* R og *opr.* T. 27. annar] *sál.* B, T, R; annars A. 28. qvedst] *sál.* B og *ved rett.* T; segest A, R.

sig eige ad. verst Þorhalle vasklega og veiter þeim mörg sár, enn verður ákaflega móður, því madurinn var við alldur. gengur so nokkra stund, að þeir sækja enn vinna hann þó eigi, og verda aller moder. kalla þeir að Styr að hann kome, og sitie eige hiá enn selie 5 sig i hættu. hleypur nú Styr að, og skiptast þeir ei mörgum höggum við áður Styr höggur með öxe aptan i höfud Þorhalla, og feller hann þar. ríður þadan burt sem skiðtast, en lætur reka alla hestana heim að Hraune, og fer leid sína til þings, og giðrer ecke ord 10 á þessu. Frettest þetta nokkru síðar um sumared i Borgarfjörð, og þótte vinum og mágum Þorhalla sier nærre höggved og fara stor ord frá þeim um hausted. enn þá Styr heyrir það, qvæð hann visu, i hverre innehaldded var ordtæked: eigi verdr þat allt at 15 regni er róckr i lopti, og so munde fara um höt-aner Borgfirðinga.

iar Cap.
1000.

I þann tíma giðrdust þau göð tíðende á lande hier, að forn trúá var níðurlögð, enn retter síðir upp-tekner. letu þá marger ríker bændur byggja kyrkiu á 20

1. eige] ecke B. 2. enn v.] v. hann nú R. 3—4. sækja—og] vinna hann eige enn R og opr. T. 4—5. k. þ.] sál. B, R; Þá k. þ. A; K. þ. þá T. 7. við] B, R og ved tilf. T; udel. A. 8. Þorh.] (helldur enn leggur hann i kvidenn) senere tilf. T. þadan] strax R. 9. sem sk.] udel. R. 10. ecke] eige R og opr. T. 12. Þorh.] hanns ved rett. T. 13. um h.] slettet T. 15—16. eigi—lopti] sætningen er fremhævet, men mangler ss; ordene i lopti mangler i citatlisten og R. Ud for dette har i marginen A „heyrer til supra“, men overstreget med blyant. I T, hvor samme overstregede marginalnotits forekommer, er hele stykket Frettest—Borgfirðinga (l. 11—17) sat i skarpe klammer og har været erstattet ved Fretta menn þetta eige fyr enn komed er af þinge, höfdu Borgfirðingar ráðagiðrder um eptermálenn, enn af því metord Styrs geysudu so hátt, vard ecki þar af (opr. af því), og fell því níður að so bunn, men dette er senere slettet og med blyant ud for den opr. tekst tilf. stande. Sml. s. 3. 19. upp.] við R.

bæ sinum. þeirra einn var Styr, og let hann kyrkiu reisa under Hraune. Su var trua á þeim tímum, að sa er kyrkiu let giðra, ætte ráð á so mörgum mönnum að kiðsa til himnaríkes, sem marger giætu staded 5 innan kyrkiu hanns¹. Þorhalle let tvö börn epter sig, het annad Gestur, enn annad Aslaug. voru þau bæde úng þá fader þeirra var veigenn. vard því eige að eptermálum, og lida nu so timar. Gestr var smár vexte og seinþrotska, og þötte því mönnum litel 10 þreks von að hönum. Kom nú sa bonde að Iðrfa sem Þorleikr het, og hiełlt hann samt uppe gystingu við Styr. ðx þar Gestr upp með hönum. Epter nockur missere ber so við, að bændur tveir í Borgarfirde sunnan Hvíta, verda missætter af hestagaungu. hiet 15 annar Halldor er bið á Feriubacka, hinn hiet Höskulldur (*ad mm*) er bið á næsta bæ. hestar Halldors gengu opt í högum Höskulldar, og eitt sinn er þeir höfdu giðrt þar nockurn usla, vard Höskulldr afarreidur, og hliðp heim á bæ Halldórs og illyrdtest við hann, var 20 við siállft bued þeir mundu beriasť, enn Höskulldur drepa hestana, því þeir genge sier til ðhelges. Styr var mikell vinur Halldors. hann skaut þessu mále under hanns giðrd, og því samþycktest hinn. Sender Halldor bod vestur Styr vin sinum um hausted, að 25 semia þessa deilu þeirra á millum. Styr segest koma

¹ Conf. Eyrbyggias. Cap. 34 — *Lpz. s. 92.*

1. og] *udel.* R. 2. under] *sál.* B og *ved rett.* T; ad A, R. þ. t.] *sál.* B, T, R; t. þ. A. 5. sig] *udel.* T, R. 6. v. þ.] þ. v. A. 8. timar] *fram* *tílf.* A. 9. og s.] *udel.* R. 11—12. og—Styr] *udel.* R. 14. sunnan] *sammenhængen forudsætter* vestan (v: norðan). 16—17. gengu opt] höfdu geinged eitt sinn R. 17. eitt—höfdu] *udel.* R. 18. Hösk.] hann af því R og *opr.* T. 19. illyrdtest] deildi R og *opr.* T. 22. mikell] *udel.* R.

vilia, enn verða þó að bida þess að vatna vexter
mínke og ísa legge. Fer hann nú að heiman um
veturnætur, fylger hönum Þorsteinn sonur hans, sem
þá var fullordenn að alldre og nockrer menn fleire,
gister hann á Iðrfa, sem hann var fyrre vanur þá hann 5
fer sudur um. tekur Þorleikur vel við hönum, og yfer
bordum mællte hann. Það virdest mönnum þú hafer
fyrer litlar saker veged Þorhalla. stöð hann þier jafnan
fyrer koste, og vissu aller, að sú sök er þú fellder á
hann, var af einfelldne hanss enn eingre tilverknan. 10
nú eru her börn hanss úng og munadarlaus epter.
være því höfðingskapr að hugga þau í nockru. Styr
segest vilja síð sveinenn. er hann nú leiddur fyrer
Styr, og lítst hönum sveinnenn smár í augum sier, og
övnægur til hefnda. Styr mællte. eige hefe eg bætt 15
víg min hingad til dags, og verður það nú hið fyrsta
sinn, sem eg þat giore. í sumar sögdu gridkonur minar
þar vera hrútlamb eitt, grátt að lit, ullar ríad, er eige
villde þrífast. nú synest mier það ríett ákomed að
sveinn þesse hafe lambed í födur giöldenn. enn eige 20
mun hann frekara af mier fá. Þorleikur mællte. Þetta
er hverke göðmannlega né höfðinglega mællt, og hefde
eg annarra orða vænt af þier. er sveinenum litel
huggun í þessum svörum. Styr bidur hann að þegja,
og seger hönum mune hendtast að skipta sier ecke af 25
þessu, mune so hliöta að standa sem hann mællt hefur.
Þorleike þyker ráðlegast að fella þessa ræðu. Ridur
nú Styr þaðan sudur að leid, enn er von hann mune
þar gista, þá hann fer heimleidis. Kemur hann á
Feriubacka til Halldórs vinar sins, og semur með þeim 30

7. hann] Þorleikur R og opr. T; til Styr's tilf. A. 17. sem]
ef R og opr. T. 25. ecke] sál. B og ved rett. T; eige meir A;
ecke m. R. 28. von] til vonar ved rett. T. 29. K. hann] sál.
B, T, R; K. Styr A.

Höskulde hestadeiluna botalaust. lætur Höskuldr so standa, enn Halldór gefur Styr að skilnade góðann hest gráann, er þeir Höskuldr höfðu mest um deilt, og skiliast þeir með vináttu. fer Styr leið sína vestur.

5

Af vígi Stýrs.

Geftr fitr nú hugfi um fitt mál (*ss*) var hann litell að vexte og frárr á fæte. geimde hann flár föstra síns. dag þann er von var Stýrs að sunnan, sat hann að fe og skepte öxe sína. varð þá sa víburdur, 10 að blóðdropar nockrer fellu á skapted. hann qvað þá visu. kemur hann heim síðan og hítter systur sína ute, og segr henne frá. hún segr, sér þyke líkast að einhverjum tíðendum gegne, og villde hún það kíæme níður í maklegum stað. hann qvað enn visu. Þá þau 15 eru þetta að mæla. ber þar menn að garðe. eru það Styr og fylgdarmenn hans. höfðu þeir vöknad í Hytaraa (*ad mm*) enn Styr hafðe fkuadann heft (*ss*) og var því eíge votur. Frost var um dagenn. var þeim beíne gíörður, dregnar af þeim brækur 20 og skóklæðe og kyndur elldur upp. Styr sat víð elldenn. Þar hafðe vered höfð soðning um dagenn, og stóðu hítukatlar útar á golfenu, sem soð var í. Aslaug systur Gests rekur þar í brækurnar og ber út á vegg. Elldahúsed var so lagad, að handráðar voru 25 innan veggja, so gánga matte á mílle þeirra og veggja-anna á baðe mönnum. tvær dyr voru á husenu. Láu adrar út og voru það laundyr. Förunautar Stýrs segja, að sparadur síe elldevíðurenn. hleypur Gestur út og

2—3. góðann—deilt] hestana R. 4. f. St.] enn St. f. *ved rett.* T. 9. að] híá R. víð.] at- R. 11. hann] *sál.* B; *uðel.* A, T, R. 12. henne] *sál.* B og *ved tilf.* T; *uðel.* A, R. 13. hún] að *tilf.* T. 18. eíge] ecke B. 21. um dagenn] *sál.* B, T, R; dagenn sama A. 23. Aslaug] Þorlaug T, R, og *opr.* A, B.

sópar saman því elldevidar sorpe er hann finnur. ber inn fullt fang, og kastar öllu á elldenn, og jafnskiott öðru fange. lystur þá upp miklum reyk og svælu i húsenn. hleypur Gestur þá i handradana kring á bak til vid Styr, og högggr med öxe af öllu affe i höfud 5
 1007¹. hönum, bak vid eyrad hægra megen so i heila stöð, og mællte þar launade eg þiez lambed graa hleypur ut laundyrnar og skeller i lás, enn Styr hnígur framm á elldenn. hleypur Þorsteinn under hann. og þá hann sier ad hann er höggvenn til bana og örendur, 10 hleypur hann út og þeir aller saman epter Geste. Gestur rennur undan allt ad Hytaraa. aenn var rend og rann i streng á mille, enn med því Gestur var frár, þa stöckur hann yfer ana. Föru nautar Styrs komast sumer á midia leid, og snúa heim aptur. Þyker þeim 15 illt ad etia berum fotum vid klakann, enn Þorsteinn rennur allt ad anne. stendur Gestur öðrumegenn og varnar hönum yfer ad komast. sier Þorsteinn ad fiandmadur sinn stendur hinu megen og vofer yfer höfde sier. er þar vogun til ad ráða. hitt er og hætta ad 20 hlaupa á ana og snyr vid það aptur. Enn bonde læste Styr i hüse medan þeir elltu Gest þar til Snorre kiæme

¹ Þvi það er epter þessare Sögu seint um haustid. enn Eyrb. S. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — og annalar setia vig Styrs 1008. því þar er ei skjirara ad orde komest, enn það hafe 25 vered um veturinn (þad var hid seinasta ared, sem Snorre bið ad Helgafelle, videatur Eyrbs. l. cit.).

2. fang] sitt *tilf.* A. 3. og svælu] *sål.* B og *ved* *tilf.* T; *udel.* A, R. 5. til] *udel.* R. 7. þar—graa] *uden* ss og *ikke optaget i citatlisten* (grå B, R). 8. hnígur] fellur R. 9. hl. Þ.] P. hl. A. 10. hann(2)] *ved* *tilf.* T. 11. saman] *sål.* B og *ved rett.* T; ásamt A, R. 14. yfer] um *tilf.* opr. T. 18. yfer] þar yfer R. 19. hinu] opr. öðru T. 20. og] ad *tilf.* A. 21. og .. vid það] *udel.* R. 22. medan—Gest] *sål.* B og *ved* *tilf.* T; *udel.* A, R. 25. er] *udel.* A.

og sæe sár hanss, epter því sem lög sögdu. og fengu þeir hann eige. voru þá send bod Snorra sem skiðtast, hann kom. nefndi votta að Sárnum Styrss og bið um líked. fer síðan þaðan, og kemur að kveilde til bónda
 5 þess er Snorre hiet, og bið i Hrossholte, sagdest hafa með lík að fara og það um greida. hönum var veittur hann epter faungum. líked hafde dregest nokkud ofan i Haffiadará, og vöknad til höfudsens. var því kyntur elldur upp að þurka það. Snorre það folk að hafa
 10 kirrt um sig um nöttina. Bonde átte dætur tvær. het önnur Gudridur. hun var xvi. enn hin xiv vetra. þær hvíldu báðar i einne reckiu. Þá fólk var allt i svefne og göður time af nóttu, tók þeirre elldre so mjög að örðast, að hun brautst á hæl og hnacka. hin spyr hvad
 15 velldur. hún seger að hún hafe heyrt miked sagt af Vigastyr, enn alldrei síed hann, medan hann var á lífe. nú sie sier a eingu meire fýsn, enn að síá hann, hin svarar: hun skule eige mæla soddan heimsku að vilia síá hann nú daudann, er mörgum stöð mikell ötte af
 20 i lífenu, og bídur hana hætta þessu tale. Litlu sídar vekur hun sama mál, og tekur nú meir að ökyrrast enn fyrre, segest alldrei fá betra fære að síá hann enn nú. hin yngre vill hamla sem fyr. enn sú elldre rædur meira. Fara nú báðar á fætur. rædur sú elldre ferd-
 25 inne, enn hin fer epter. Styr var rifadur i hüd, enn líked hafde dregest ofan i ána um dagenn, og var því sprett frá höfðenu. elldurenn var útbrunnenn og glædur epter. var líðst hið efra um hüsed enn dymt hið nedra. Þær gænga hliðdlega inn i elldahüsed, og stilla
 30 nú hægt þangad sem Styr liggur, og skygnast nú sem

4. að kv.] um kvölded R. 6. það um] beiddest A.
 8. því] *uðel.* R. 19. mikell ötte] miked ofbod R. 20. þessu
 tale] þessum tölum *veð interlinear-tilf.* T. 24. meira] *sál.* B.
 T, R; meir A. 26. því] *uðel.* R. 28. um hüsed] i hüsenu R.

best að hönum. og var sú elldre nær göngulare. Synest þeim þá Styr risa við í húðenne og kveda visu (*það var stírdt qveden og æde draugaleg dróttqveden visa, alls ölik þessare sem menn hafa um hönd: horfin er fagur farfi etc. enn þó var sama meining fyrst í 5 henne, og var þar nefndur litr enn eigi farfi, nefnde þar í blæiu heim, edur þvilíkt, og eige byður hann henne þar í að kyssa sig, helldur seger, að hún mune innan skams byggja með sier molldbúaheim, edur þvilíkt, það var seinast í henne*). 10

Snorre varð var við að einhver var á fótum, kipper flíðtlega sköm á fætur sier, og gengur út til elldahüssens, að forvitnast um hvað þær hafest að. enn þegar hún heijrer visuna, bregdur henne so við, að hun æper hástófum, og hleypur í fang Snorra. 15 koma menn á fætur og halda henne. er hún þá so ær

5. s. m.] það sömu meiningar R. 9. innan skams] skíótt R. molldbúaheim] sál. B og ved rett. T; í m-heime A, R. 10. það] og þ. A. 2—10. Den af forf. nævnte vise, som folk hafa um hönd, kendes fremdeles på Island. I F. Jónssons (Johannæi) Hist. ecclesiast. Isl. II, 373 anføres versets 2 første og 2 sidste linjer. En fri bearbejdelse af Heidarvíga saga fra c. 1800 (AM. 278, 8vo) gengiver den hele, og selv har jeg fået den mundtlig meddelt på Island. Også i Ísl. Þjóðsögur (I, 242) forekommer verset, men knyttet til et navnløst genfærd under andre forhold. På grundlag af AM. 278 lyder den:

Horfinn er fagur farfi,
forvitin sjáðu litinn,
drengur í dauðans kengi,
drós hefur hvarma ljósa.
Hildar plögg voru höggvin,
háðeg valþing bráðan,
kar er á kampi vorum,
kystu mær, ef þig lystir.

[Horfinn: Farinn medd.; dauðans kengi: dauða genginn medd. og ÍP. (med var. dauðans gengi); hefur: sjáðu medd., skoða ÍP.; hv. lj.: hvarminn ljósa ÍP. (med var. farfann ljósa og hvarma ljósin); voru: eru medd.; háðeg: þá h. ÍP. (med var. háðum vér); valþing bráðan: orrustur báðar medd.; v. áður ÍP.; kar: sál. FJ., kur 278, káam medd. og ÍP.; á: í FJ.; kampi vorum: var. Kára vörum ÍP.; þig: uðel. FJ.].

ad m hafa fullt i fänge ad hallda henne. linte hún
 alldrei af öpe og umbrotum alla nöttina, þar til under
 dag, þá deyr hún. Snorre seger vid bönda, ad nú sie
 verr launadur greidenn enn hann villde, og kvedur
 5 þad eige sina skulld, þo sier hafe eige hlidt vered.
 bonde svarar ad hann hafe einga skulld i, þótt so illa
 hafe tiltekest, helldur sieu þad ösköp dóttur sinnar.
 Snorre byst burt hid hradasta, og fer áleides med liked.
 tekur þá ad giöra mikla sniödrifu á möte þeim med
 10 froste, og þá á dagenn lídur, tekur liked ad fara illa
 á hestenum, og snúast öfugt. giörest þad þá so þungt,
 ad þeir koma því eige lengra enn ad eydehúsum
 nockrum. á melhollte einu, og þar bera þeir griöt ad
 því og disia. fara þar epter leid sina, og er ei annars
 15 geted enn þad geinge greidt. Um vored, þá uppleyser
 sniö, fer Snorre epter likenu, og er þá allt tidenda-
 laust i þeirra ferd. er þad jardad ad kyrkiunne under
 Hraune er Styr hafde sialfur giöra láted. enn nockrum
 tímum þar epter þá kyrkian brann, voru bein hanns
 20 upptekenn og flutt ad Helgafelle.

Nú frettest víða vig Stijrs, og þijke mörgum byriar
 mikels um verdt, ad Gestur so ungur maður, er alldrei
 hafde fyr víg veiged, skyllde hafa vogad soddan stór-
 ræde, vid slikann ofsamann er Styr var i lifenu, og
 25 mörgum stöð ogn af, og þökte þetta miðg hafa fared
 ad málavöxtum. Nú er þad ad segia frá Geste, ad

1. ad hallda henne] *sál.* B, T, R; med hana A. 2. um-
 brotum] kalle R. þar] og þ. R. 8. hrad. og fer] snar. og
 fara R. 12. eige] *sál.* B, T, R; ei A. enn ad] er þad hiá R
 og opr. T. 13. nockrum—einu] einum R. 14—15. er—
 greidt] geingr þeim greidt heim R. 17. er] ved rett. var T.
 under] ad R og opr. T. 19. tímum] tíma R. kyrkian] sú
 kyrkia R. 20. I et vistnok fra Helgafells kloster stammende
obituarium angives som *Víga-Styrs dædsdag 2. november.*
Se Íslenskar ártíðaskrár s. 87. 23. fyr] udel. R.

þeir Þorsteinn skilia þar við ána. rennur Gestur sudur
 á leid til Borgarfiardar, og kemur ad Mel, sá hiet
 Halldór er þar bið, enn kona hans var náskyld
 (kanske fodursyster Gest). Halldor spyr því so víke
 vid ferdum hans. Gestur greiner allt af víge Styr 5
 og bidur hann lidsinnes. Halldor bregdst stórlega
 reidur vid, og skipar hönum ad dragast burt frá sin-
 um augum hid skiðtasta, og eige sie hönum ad vænta
 lids hiá sier, er so miked óhappaverk hafe unned, ad
 drepa Styr slíkan höfðingia. enn kona hans leggur 10
 bestu ord til vid bönda sinn. Gestur verður fær vid,
 og meinar hann mune þeinkia sem hann talar, en það
 var þo reyndar eige. er Geste fengenn hestr á laun,
 og nú þyker hönum betrast hagur sinn, ad hann er
 komenn á hestbak. ridur nú þadan á leid til Borgar- 15
 fiardar slíkt er hann má, og hefur eige marga nátt-
 stade adur hann kemur sudur yfer ána. kemur hann
 síð um kveld ad bæ Halldórs, og drepur á dyr. Þar
 kom húskarl út. Gestur bidur hann ad kalla Þordise
 konu Halldors á tal vid sig. hun var systrunga 20
 Gest. hún gengur út og kenner eige Gest i fyrstu.
 Gestur seger henne hvad hann á um ad vera, og i
 hvada vandrædum hann sie staddur. hún seger hönum
 skule til reidu sin hiálp, en hún sie uggande, hversu
 bonde sinn verde vid, því hann hafe vered vinur Styr, 25
 enn vilie þó freista hvers hún fæe vid hann orkad.
 lætur Gest vera i útebure um nottena, so eingenn

2. Mel] Melum R. 3—4. náskyld—syster] *sál. ved senere tilf. B, T; syster R og opr. B, T, A (i A rett. til fodursyster).*
 4—5. v. vid] vidvíke R. 5. greiner allt] seiger hönum frá R.
 6. bregdst] verður R. 7. skipar—ad] seiger hann skuli R.
 12. meinar] ætlar R. þeinkia] meina R og opr. T. 15. þadan]
udel. R. 20—21. hun—Gests] ikke fremhævet, men opføres i
citattlisten. 21. gengur] kemur R. 26. freista] reina R.

veit af nema hún og húskaflinn. Þordis stendur snemma
 upp um morgunenn, áður enn Halldór. lætur hún all-
 blíðt að hönum, hann mæler að eitthvað mune under
 þessu blidlæte búa, óg mune hún vilja bida sig ein-
 5 hvers. hún seger að so er. og ef hann láte þessa bön
 epter sier, vilie hón i öllu gedþægja hönum sem hún
 getur. seger að frænde sinn Gestr sie þar komenn,
 og leite hanss lidsemdar, og seger hann hafe veged
 Styr i hefnd epter föður sinn. Halldór verður óða-
 10 mále, og seger, að ef hann fæe fest hendur á hönum,
 skule hann eige lífs frá sier komast, er slikt ódáða-
 verk hafe giört að drepa vin sinn og mesta höfðingja.
 Þar mátte ganga i kringum innanveggja allt húsed, og
 hiengu tiöld fyrir sængenne. Gestur stendur á bak
 15 við tiallded að höfde hönum, og heyrer alla þeirra
 vidræðu, og qvedur þa visu þeirrar meiningar, að hann
 være búenn til að leika við hann sem Styr og rióða
 badar kidur hanss i blóde (*seger i visunne*) hestur
 hanss stóð sóðladur úte fyrir. hleijpur hann strax á
 20 bak, og ríður að Gils-backa til Illuga svarta¹. heilsar

¹ Um forfedur Illuga svarta getur Landnámásaga su
 þryckta p. 14. — *Ísl. I*, 44-45 — (þar er hann 4de frá land-
 namsmanne) enn p. 23. et 29. — *Ísl. I*, 66-68 — er hann sá
 3ie. Dóttur hanss nefner p. 33. — *Ísl. I*, 75 — enn son
 25 hans, Hermund, Kristindoms saga p. 19. — *Bps. I*, 5 — circa
 1000. einnenn getur Bandamannasaga — *NO. s.* 41 — um
 Hermund og hanss andlát, enn þar er hann nockud gamall
 til að vera samtíðja Gelle Þorkelssyne. item Laxdælasaga
 Cap. 52. — *Samf. XIX*, 286 — um hanss afspreinge. Um Illuga

1. veit af] afveit R. 10. -mále] -mála T, R. hönum]
 sál. B, R og ved rett. T; Geste A. 11. ódáða-] udel. R.
 13. innanveggja] udel. R. 14. sængenne] udel. R. G. stendur]
 Stóð G. R. 14-15. á-tiallded] udel. R. 15-16. og-vid-
 ræðu] udel. R. 16. qvedur] kvad R. 17. leika] giöra R.
 20. að G.] udel. R; ved tilf. T. 28. item] sál. B, T; lika A.

hönum og seger hver maður hann sie. Illuge spyr
hvað tíðenda sie í ferðum hans. Gestur kváð visu.
Þá spurði Illugi hann. hversu mikenn áverka hann
hefde veitt Styr. Þá kváð Gestr.

Varat um sár enn sárann 5
sák Víga-Styr hniga
höndum þarf at binda
4 beit hialmastod þveita
þa er í brúnar beinum
báglunds goda máge 10
unda sæg í augu
8 allraudann sák falla¹.

svarta getur Eyrbyggiasaga Cap. 9. fyrst 982 — *Lpz. s. 19-20* —
so einn og hinn same mun þesse Illuge vera, og kanske
same sem Vatnsdælasaga — *Forns. s. 20* — telur vera komenn 15
af Gríme landnáms manne. *Ifølge Vatnsd. nedstammer dog
Illuge svarte fra Grims broder Hromund.*

¹ epter Eddu sra Magnusar Olafssonar, og sú halfa epter-
komande (*d. v. s. det i note 1, s. 33, anførte halvvers*). *Til
noten følger B: Ergo hefur hann haft þessa sögu og sál. også 20
opr. T, men her rettet til þó er ei vist þar fyrir að hann hafi
haft þessa sögu því að í þeirre Eddu sem er a membrana i
foliantbókum A. Magnussonar n°. 242 i kenninga partenum
stendur seinast a bladsyðu upphaf þessarar visu Gestr
hefnir Geitis (hefnir ved fejlæsning af hefvir), enn ei 25
meir sidan má sia, að vantar tvö blöð, og þar epter sú sein-
asta bladsíða í bokenne. á þessum burtrifnu blöðum getur
þesse vísa og sú halfa epterkomande hafa vered, enn að nefnd
Edda hafi vered í höndum síra Magnusar er vist af þeim
blöðum, sem í hana eru skrifud með hans eiginhendi. Hier 30*

1. hver—sie] hvaða manne hann er *ved rett*. T. 2. tíð-
enda] sál. B og *ved rett*. T; tíðt A, R. 3. Illugi] svartu tilf.
opr. A, T. 4. Þá—Gestr] G. q. visu þessa R. 14. og kanske]
sál. B og T *ved rett. af enn efanlegt hvert; sál. også opr. A,
men her alene ef. rett. til kanske.*

Vers l. 5 þa er] þegar R og opr. A, T. V. l. 7 sæg] opr.
sög T; laug R.

bidur hann Illuga ásiár, tekur hann því ei færrer, enn telur að sier sie so mikel fiólskyllða á hende, að hann treystest valla að hallda hann með slikum mannfíollda, sem sier synest við þurfa, og bidur hann fyrst að fara 5 til Bæjar og finna Þorstein Gíslason. fer nú Gestur þadan og til Þorsteins. kemur þar á alidnum dege og drepur á dyr. húskarl einn kemur til dyra. þann bidur Gestur að kalla Þorstein út. Þorsteinn kemur út, og spyr Gest að heite og tíðendum. Gestur qvadrar visu

af má sjá að kenningaparturenn í Eddu er seinna skrifadur enn þessi saga. Ang. dette vers og halvverset i note 1, s. 33. kan bemærkes, at de bægge forekommer i håndskrifterne af præsten Magnús Ólafssons kompilation af Snorra Edda (den såk. Laufás-Edda), halvverset tillige i den for Resen besørgede trykte udg. 1665. Halvverset er utvivlsomt taget fra det sidst i AM. 242, fol. (Cod. Worm.) stående brudstykke af Skáldskaparmál, som nu består af 2 sammenhængende blade, hvorimellem sandsynligvis 2 er tabte (aftrykt Sn. Edda II, 1852, s. 495—500). Halvversets 1ste linje forekommer her bl. 1v nederst, og indholdet af bægge bevarede blade ses at være benyttet i Laufás-Edda i forbindelse med mere af samme art, der må antages at have stået på de tabte blade. Med hensyn til halvverset er forholdet tvivlsommere, da det i Laufás-Edda håndskrifterne (sål. AM. 743, 4to) anføres efter slutningen af Edda-kompilationen i forbindelse med en del andre, som det synes fra forskellige kilder hentede, optegnelser; muligvis har M. O. afskrevet det direkte fra sagaen. M. O. († 1636) har utvivlsomt benyttet Cod. Worm., men de af J. O. nævnte, heri indlagte papirsblade er ikke skrevne med hans hånd, men af hans yngre samtidige, præsten Sveinn Jónsson.

2. telur] seiger R. 4—5. fara—og] udel. R og opr. T. 6. Þst.] Gíslasonar tilf. R. 7. einn] udel. R. 9. qvadrar] kvædur R.

þess innhallds, að hann hafi vegeð Styr¹ og bidur Gestur hann nú ásið. Þorsteinn qvedur síer storann vanda á þessu, þar so marger og mikler eptermælendur sieu, og illt eitt mune hann hliða af slikum óhappamanne, og er helldur enn eige styggordur við hann. Gestr 5 qvad visu og enn adra. Þorsteinn seger síer sie eingenn þocke á visum hans. Gestur qvad enn. Þorsteinn bidur hann hætta því, og seger hann skule þó vera hiá síer náttlangt. Um morgunenn sender hann Gest til Reykia, og bidur Kleppjarn² að taka við hönum. 10 Kleppjarn telur Þorsteine það skyldara, og hafi hann alldrei heited að taka nokkra vandræða menn af hönum. verður Gestur þar þá nótt. fer þaðan til Þorsteins aptur, og tekur hann þá vel við hönum. var hann ymist með Illuga, Kleppjarne edur Þorsteine um veturinn, þó 15 leingstum með Þorsteine, og höfðu þeir óruggann vara á síer allann þann vetur. var hiá Þorsteine sialldan færra en LX. karla um veturinn. lidur nu að vordögum.

¹ Þetta er helmingur af visu, sem Gestur qvad þá, edur við einhvern annann vana sinna í Borgarfirði, þá hann var 20 að segja frá víge Styr.

Gestr hefner geitis rastar
galldrs midungi skialldar
dundi diupra benia
dogg. røskligast hoggvid.

25

² hvert þesse er same og landnamas. nefner p. 15. — Ísl. I. 46 — tvíla eg, nema hann hafi orðed ædegamall.

2. nú] udel. R. 5. við hann] udel. A. 11. telur] seiger R. 12. heited] hönum tilf. R. nokkra—menn] sál. B, T, R; við nokkrum v. mönnum A. 13. fer] for R. 14. hönum] Þorst. var vist módurbroder Gests marg.-tilf. T. 22. hefner] af forf. rigtig rettet til hefver i AM. 429 III, fol. (JÓ.s afskrift af Snorra Edda).

Madur hiet Teitur, ad illu einu kendur og var kalladur Fialla-teitur, því hann læ á fiöllum úte, og lifde því líkara sem hann væri illdyri enn hann væri maðr (ss). Kleppjarn var þar sveitar-
5 höfðinge. hann hafde nýbreitne þá, ad hann giörde mannsófnud ad ná Teite, og hafde hann i böndum. visse eingenn hvar til það skyllde, því hann hafde áður alldreí láted hafa hendur á hönum, þótt hann være þrátt um bedenn.

- 10 Nú er ad segia fra Snorra. hann byr máled á 1008. hendur Borgfirðingum, enn þeir hafa búed til lids fyrer framm ef hann kiæme. fer Snorre heiman med flokk manna, enn giörer áður ord vinum sinum ad koma til lids vid sig, og þá þeir eru saman komner, ríða þeir
15 aller sudur i Borgarfjörð. Borgfirðingar höfðu niðsn af ferdum hanss, og hafa lidsafnad fyrer öllum vöðum út til siafar, ad veria hönum ána. Snorre kemur ad áanne vestan framm vid Haugsenda. hefur hann viii^{c 1} manna, enn Borgfirðingar xii^{c 2}. Gestur qvad visu um
20 morguninn, adur hann fer heiman ef eige tvær. Snorre ríður ad áanne, og bidur þá selia fram vegandann. Þeir svara ad nú hafe þeir so vid búest, ad hönum mune eige kostur ad festa hendur á hönum. Med

¹ cccc. seger Eyrb. s. Cap 38 — Lpæ. s. 103 —. Þar var i ferd med hönum Verm. hinn miove, broder Styr's hann bio þá i Vatnsfirði. þar var og Steinpör af Eyre etc. Eyrb. s. telur þar upp mestu virdingamenn, sem voru med Snorra og Borgfirðingum.

² meir enn v^c. seger Eyrb. s. og er það trúlegra enn hinn mannfjöldenn.

1. kendur] *Kan hertil svare citatlistens kudr pro kunnr?*
3. lifde] hann tilf. citatlisten; B medtager i frakturen sætningen því—úte. 8—9. þótt—bedenn] þó um kvartad væri R. 17. hönum] þeim A. 23. festa—hönum] sál. B, T, R; draga Gest úr greipum sier A.

Snorra eru talder upp hverier hellster voru ofurkapps-
menn, er beríast villdu, so og af Borgfirðingum, ad
vid sialft lá ad þeir mundu beríast yfer um ána. enn
marger göðer menn áttu hlut i ad eige skyllde so
marger menn beríast. ridu hverutvegge framm i ána, 5
enn Snorre reid framm i eina eyre, sem i var midre
áanne og qvad þat lög, ad tala þar mále sinu, sem
madur kiamest lengst ad hættu lausu, og stefnde Geste
um vig Stýrs¹. hriðta þá margar visur ur flokke Borg-
firðinga til Snorra, einnamest frá Geste (*voru tvær ad 10*
visu teiknadar i sögunne, og i einne þeirra kallar
hann Snorra blaudann og sá raudskeggiade gode
hæfe rided vestan með hött síðann) Snorre qvedst eige
hirda ad gegna hákyrdum hanns, og sie eige ad undra,
þó hann tale nú diarft úr flokke. Sier hann þar 15
áorkast ecke i þetta sinn. Snýr hann frá vid so
búed, og fer vestur leid sina.

Nú lidur ad alþinge. Styremadur einn var um
veturinn i Reyðarfirde i Austfirðum. nafn hanns var
Helge (*ad mm*). ætlade hann til Noregs um sumarid. sá 20
var göður vin Kleppjárns. Þeir Borgfirðingar taka þau
ráð ad senda hönum Gest til utanferdar. Þá voru

¹ Þesse saumu mál onytte Þorsteinn Gislason fyrir Snorra
Goda um sumarit á alþinge, seger Eyrbyggias. C. 38. — *Lpz.*
s. 103.

2. beríast villdu] *sál.* B, T, R; mest áfystu ad b. A. 3—
4. enn—áttu] *sál.* B, T, R; áttu þá m. g. m. A. 5. marger
menn] *sál.* B, T, R; mikell mannföldde A. 8. lengst]
fremst R. 8—9. og—Stýrs] *udel.* R; *ved tilf.* T. 10. einna-]
udel. R. 13. qvedst] segest R og *opr.* T. 14. hirda ad] *sál.*
B, T; vilia A, R og *opr.* T. 15. nú] *tilf.* B og *v. t.* T. 16. ecke]
sál. B og *ved rett.* T; eckert A, R og *opr.* T. 18—19. um
veturinn] *sál.* B, T, R; þenna vetur A.

höfðingiaskipte ordinn i Norege, og Eiríkr Iarl Hakonar-son komenn i stad Olafs Tryggvasonar. I hanns hird var Þorsteinn son Siduhalls (*ad mm*). hann var vinr Kleppjárns. Kleppjárn sender hönum ord sin, ad taka
 5 vid Geste, og lætur þar med fylgia hring til menia, ef hann vill ei trúa ordum Gests. leggr Þorsteinn og Kleppjárn hönum þe til þarningar (*ss*) enn Þor-
 10 dis vard eige ær þriþræda (*ss*) gefur hún hönum gullhring og m. merkur silfurs. Skal Fiallateitur fylgia
 15 hönum austur, því hönum voru allar leider kunnar. Fara þeir austur fióll um alþingestíma, fyrer ofan allar sveiter, verdr því engi madur þeirra var. kemur Gestur 1008
 þá til Helga styrimanns og tiar hönum eyrendi sitt og ord Kleppjárns. tekur hann vid hönum vel, og á
 20 Teitur med ad fara. byður Helge Geste mestann varnad á ad lata nockurn af skipverium verda varann hver madur hann sie. því þar sieu nockrer viner Styr's á skipenu. lofar Gestur því, og so gengur nockra daga, enn þo efndest það eige betur enn so, ad einn dag er
 25 Gestr sat á Bulka, qvad hann visu, hvar af skilia matte, ad hann var vegande Styr's, enn þa skipsmenn vissu ad hann var sá madur, hlupu þeir upp og ætludu ad hönum, so Helge vard ad gefa þeim fie til ad leggja ecke illt til hans. var sidan allt kyrrt i ferdum þeirra.
 25 leggja þeir i haf og gefur vel byri, og koma til Noregs.

1—2. Eiríkr—sonar] Olafur Tryggvason komenn i stad Hákonar R og opr. T. 3. mm] helldur enn Eids Skeggia-sonar R og opr. T. 7. þe til þarningar] *opføres i citatlisten under afsnittet* Heidarviga Saga (*sagaens senere del*). 11. austur] um *tílf.* R. 12. madur] *udel.* R. 13. tiar] seger R og opr. T. e. s.] s. e. A. 15—16. byður—á] bannar H, R og opr. T. 16. lata] G. láte R og opr. T. skipv.] sinum *tílf.* A. 18. því] *sál.* B, T, R; fõgru um það A. 18—19. og—eige] enn ei efndest það R. 19. þo e. þ.] *sál.* B, T; þ. e. þo A. 22. ad—madur] *sál.* B, T, R; það A. 23. til] *udel.* R. 24. illt] *udel.* R og opr. T. i. t. h.] t. h. i. A. a. k.] allkyrt R.

Iarlinn var þá staddur í Þrandheime (*ad mm*) og Þorsteinn þar með hönum. lætur Helge Gest alldrei vid sig skilia. fer hid snarasta á fund Þorsteins, og færir hönum Gest með ordum Kleppjarns. Þorsteinn tekur því seinlega, fyr enn hann sier jarðteiknarnar, segest 5 þó eige voga að láta hann þar lengi nema stadar vegna vina Styr's. Skilst nú Helge vid Gest, og afsalar sier, enn Teitur fer með Helga, og er hann ur sögunne. Gestr er um vetrinn með Þorsteini enn um vored sender Þorsteinn hann til einnrar ríkrar eckiu, 10 er bið nordur í Fiördum, að menn yrde hanns sidur varer eða viner Styr's, sem þar sátu nálæga í hueriu huse. eingenn vegr gengr á þetta mál á alþinge. nu vita menn öglöggt hvað or Gefli er ordit fyrft í bráð. var því ei samsumars utan 15 farit (*ss*).

ar Cap.

1009.

Um veturinn kemur það upp að Gestur mune af landi farinn. eykst sá orðrómur so miðg að menn hafa það fyrir satt. Þorsteini Styrssyne þykir sier skyldast

1009.

ad giöra hefndena. fer hann um sumared til Noregs, 20 og hefur vel fie með sier, og giörer sier menn vinholla með því um veturinn. Fær hann þá uppspurt að Gestr

1010.

er með eckiu. Um vored fer hann nordur þangad, og eru þeir saman xvii. á skipe. Svo var til farit

1. Iarlinn] Olafur kongur R og opr. T. 6. nema stadar] sál. B og ved rett. T; vera A, R. 8—9. Teitur—sögunne] udel. R. 9. er] þar tilf. R. 11. yrde] verde R. 12—13. eða—huse] sál. B og ved tilf. T (og for eða, Gest's for Styr's, nálæga senere tilf.); udel. A, R. 13. eingenn—mál] sál. B og ved blyantsrett. T; eige hreifer Snorre þessu mále A, R. 13—15. nu—bráð] Ifg. citatlisten skal desuden udtrykket hvað or Gefli er ordit forekomme endnu en gang i teksten, og til dette parti synes også citatlistens at drepa a dreif at måtte høre. 18. ord-] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. 20. um sumared] u. vored R; að vore opr. T. 24. xvii] xviii R og opr. T. Svo] en fva citatlisten.

(ss) ad eckian bio at fiardarbotne. Einn dag er Gestr var roinn á sæ at togfiski (ss) koma þeir Þorsteinn seint um kveld i fiord þann þar ed eckiann bið, og voru alls ökunner leidenne. róa
 5 þeir skipenu á sker, svo hvolfur under þeim, enn komast þó aller á kiðl. Gestur var vid annann mann á bát, og sier þetta, roa þeir þar ad sem mennerner eru á flote. Spyr Gestr ef þeir vilie biðrg hafa. þvi hann sá þeir voru ei sialfbiarga. þeir jätta þvi
 10 fegher. Gestr segest þvi ráða vilia, hvad marga edur hveria hann taki i hvert sinn á bát sinn ad flytia til lánds. tekur Gestur eigi fleiri enn tvo um sinn, og ætlar so til, ad Þorstein tekur hann seinast. Situr hann i ödrum stafne, enn Gestur i ödrum, og hafde
 15 yfer sier lodkápu. Þecker þá hver annann. Þorsteinn mællte (mm) ad nú hafe þeir so fundest, ad hann hefde kosid, ad ödruvis hefde adborit. Gestur mællte: i öndverdu þeckta eg þig, og þvi villda eg ráða hvad mörgum ydar eg biargade i hvert sinn. vona eg þú
 20 muner eige launa mier þvi lifgiðfena ad sækia epter life minu. geta þeir nú eige frammkomed hefðdenne um kvellded, enn þurfa greida epter þenna hrakning. veiter eckian þeim hann, og eru þar aller þá nott.

1. ad—botne] er ikke her fremhævet, men medtages i citatlisten, muligvis dog uden at henregnes til grundtekstens ord; for -botne ved rett. -horne R. 1—2. Einn—roinn] citatlisten giver alene infinitiven at róa. 3—4. þar ed] sál. B og ved rett. T; er A, R. 4. bið] i tilf. A. 7. þetta] ad mennerner eru ei sialfbiarga ved rett. T. þeir] sál. B, T, R; udel. A. þar] þangad R. 8. Gestr] udel. R og opr. T. 8—9. þvi—sialfbiarga] sál. B (sml. l. 7 T); udel. A, R. Det fremhævede ord er optaget i citatlisten. 9. jätta] verda opr. T. 10. fegher] glader R. 12. um] i hvert R og opr. T. 18. þeckta] þeckte B, T. 22. enn] sál. B, T; og A, R og opr. T. 23. aller] ásamt tilf. A, R og opr. T.

enn þá hun veit hvers eijrindes þeir eru þar komner, ætelur hun þá störum, að þeir leite epter life manns sins fyrer litlar saker, og laune þannen illu gott. vogar þo eige að láta Gest vera þar um nöttana, og sender hann einum rikum bonda, sem Eiríkur hiet, uppá 5 Raumaríke, herse að nafnbótum (*mm*). Þangad fer Gestur. enn þeir Þorsteinn og hanns felagar standa upp um morgunenn. leita þeir Gests, enn finna hverge. seger eckian, að eige mune þeim auded að standa þar yfer höfudsvörðum hans. fara þeir við so bued heim aptur, 10 og þyker ferd sin allilla tiltekest hafa. Nockrum tima 1010. sidar fretter Þorsteinn hvar Gestur er nidurkomenn. fer nú þangad, og kemur þar einn morgun snemma, þar þá svo við, að Gestur var gengenn til vatns að þvo sier, stöð sinn hverumegenn. Geste brá ei vara 15 fyrer Þorsteine, enn Þorsteinn höggur með öxe sem hann hulde under skyckiu sinne til Gests, og stefner á hann midiann, þar högged út af sidunne, skemdest Gestr lited, og var það svodusár. bonde vill þegar taka Þorstein og láta drepa. Gestr bidur hann giöre það eige, 20 seger að Þorsteinn þykest eiga hefnda að leita og mun mie: þetta fyrer einguftanda á lengdar (*ss*) og fyrer bæner Gests og medalgaungu er Þorsteinn laus látenn. og þijker hönum nú þesse ferd hálfu

1. enn—komner] *udel.* R. hvers—komner] *sål.* B, T; þeirra eyrendi A. 3. l. þ.] vilie þ. launa R og *opr.* T; honum *tílf.* R. 4. eige] ei A. 5. uppá] á *ved rett.* T. 6. herse] *sål.* B, T; herser A, R og *opr.* T. 8. l. þeir] *sål.* B og *ved rett.* T; og l. A, R. enn] og R og *opr.* T. 9—10. standa—hans] *sål.* B, T; hitta hann það sinn A, R og *opr.* T. 11. ferd sin] ferdenn B. allilla—hafa] *sål.* B, T; orden allframkvæmdarlitel A, R og *opr.* T. 13. snemma] *sål.* B, T, R; snemindes A. 15. hveru—hveriu—B, T. 15—17. Geste—sinne] Þorsteinn leggur auxu R. 18. skemdest] *sål.* B, T, R; skeindest A. 23. bæner] bón R. og—Þorst.] *sål.* B, T; verdur það að Þorst. er A, R og *opr.* T.

ofrægelegre enn hin, verdur þó so þínu að una, og fer heim.

Gestur sier að hann má eiga við haldast í Norege fyrir umsátrum Þorsteins, og fer að vora komanda 1011.
 5 sudur í Miklagarð, og gengr þar á mála með Væringium. ætlar sig þar helldur óhulltare verða. Þorsteine kemur niðsn af þessu, og fer sama sumar út til Miklagarðs. enn þat er síðr væringia ok nordmanna (ss) að vera að leikum á daga, og gangast
 10 að fangbrögðum. Þorsteinn gefur sig í flokk þeirra. enn Gestur þæcker hann nú eiga, bregdur og eiga vara fyrir hönum. gengur Þorsteinn til fangs við hann, og í því bregdur hann saxa undan skickiu sinne, og mýndar til höfuds á Gefte (ss) enn so tókst til,
 15 að á öxlana kom, og var þat ogeigvænlegt sar (ss) sannast hieir hið fornmællta, að eigi má ofeigum bella (ss) og skeindest Gestur lited. Væringiar hlaupa upp þegar, og er eiga annars kostur enn Þorsteinn sie þar strax drepenn. því þat voro lög
 20 hið þeim ef annar veitte öðrum bana tilræðe, þá þeir voru að leikfange, skyllde sa ei fyrirfara nema lifenu. Geftr þellir bæn að væringium (ss) og gefur þeim halft fe sitt Þorsteine til lifsgrida. seger þeim allann málavöxt og biður Þorsteine lausnar. eiga þar
 25 og nockrir menn hlut að, að hönum være lif gefid

1. ofrægelegre] verre R. hin] fyrre tilf. A. 3. má . . haldast] B, T; getur . . halldest A, R og opr. T. 5. gengr þ. á mála] gefur sig þ. í lid R og opr. T. 8—9. vær. ok n.] *Forbindelsen væringiar ok nordmenn skal ifg. citatlisten oftere have forekommet i grundteksten.* 14. Gefte] honum citatlisten. 16. hið fornmællta] sál. B, T; þat fornqvedna A og opr. T; ordtæked R. 17. skeindest] skemdist R. 21. ei—nema] sál. B, T; fyrergjöra A (skyllde—lifenu udel. R og opr. T). 23. lifsgrida] sál. B, T; lausnar A, R og opr. T. 24. lausnar] sál. B, T; grida A, R og opr. T. 25. og . . menn . . að(1)] udel. R. være] sál. B, T; sie A. R og opr. T.

og gíofdu þat þeir menn er tæðu mále Þorsteins at vilja Gestis er vissu ættarfeð Þorsteins (*ss*). Nú er Þorsteinn laus gefenn. bidur Gestur hann nu ad láta af ad sitia um lif sitt optar. þar hann meige siá ad hönum verdur ei aued, ad koma sier af 5 dögum, og fare það miog ad málavæxtum, því hann hafe eige sakalaust veged Styr. Þorsteinn heitir því, enn bidur Gest ad vitia alldrei á nordurlönd aptur, og því heiter Gestur og efnde. Er nu Þorsteinn ordinn felaus epter allt þetta, og gefur Gestur hönum fie til 10 ferdar, og skiliast nu sätter. Fer Þorsteinn nú til 1011-12. Noregs aptur. og er þar næsta vetur epter. fer um 1012. sumared út til Islands. og þyker frændum hans ferdin giæfulitel vered hafa. enn Gestur kemur alldrei á nordurlönd sidan. Þotte þar dugande drengur er hann 15 var, og er eige geted hvert nockud manna sie fra hönum komit¹. Þorsteinn setst ad búa under Hraune epter faudur sinn, og bið þar alla æfe upp þadan. nú eru iii. vetur lidner sidan Þorsteinn for utan i faudur hefndernar. og eru þeir Gestur ur sögunne. 20

Nú þyker Snorra halla male ad sier, þar Þorsteinn bar ei audnu til ad hefna Styrs. huxar nú um, hversu hann skule med hægasta mote og minstre mannhættu vinna á Borgfirdingum, frændum Gestis, er hönum höfdu undanskoted. Taka þeir nú til ad verda nockru övar- 25

¹ Synest þá Gestur at hafa militerad undir Basilio og Constantino.

3. gefenn] látenn R. 3—4. bidur—ad(1)] seiger G. ad nú skule hann R. 4. optar] *udel.* R. 5. verdur] verde R; þess *tilf. opr.* T. 6. miog] *udel.* R. ad] *effter* R og *opr.* T. 13. út *tilf.* B og *ved rett.* T. ferdin] ferd hans R; næsta *tilf.* A. 14. vered] *sál.* B, T, R; orded A. 18. bið] er R og *opr.* T. 22. hefna Styrs] *sál.* B, T, R; koma framn hefndunum A.

þú hverge farer, og ræker sidu þína. so hefur Snorre frásagt, að hann hafi alldrei slíka manns ásiðnu síð, sem Gudlaugs sonar síns, þá er hann mætti hönum í kyrkiunne. hafi hann þá vered raudur sem blóð
 5 að síð í andlite, og hafi síer so sem nockur ógn af stæd. Gudlaugur fór nockrum vetrum síðar til Englands, gaf fader hans hönum fe með síer. geck hann þar í múnkaklaustur, færde sídugann lífnad, og þótte hinn beste klerkur allt til dauda-
 10 dags. Snorre ridur nú heiman og fylgdarmenn¹ hans. hittust hann og hiner þar í Dölum sem ráð var fyrergjört. ríða síðan aller saman sudur Bróttubrecku. var þetta á Laugardege. hallar þá miðg að kvöldde, er þeir koma sudur af fíallenu. ríða þeir þá fyrer ofan
 15 bæ. Þá mælti Snorre, eige þykeð mieð að, þó nú kíæme þoka. ríða síðann sudur Hvítársíðu. þá var þoka yfir heradenu og vindað af hafi og úr víð(ss) lata þeir nú taka níður hefta sína og ægia(ss) ríða þar epter nockra stund. tekur þá til að elda aptur
 20 og heíða upp þókuna, og fá tíðende(ss) yfer heraded. eige var fleira manna heíma á bæ Þorsteins, enn syner hans, pílltur einn og kona fu er embættir fe(ss) þar epter ríða þeir yfer ána, og þá þeir komu so nærre að sía mátte grípe víð bæ Þorsteins. spyr
 25 Snorre. hvert þeir síæ fleire enn m. hesta þar heíma víð tíned, so sem síer syneð. Þeir segíast ei fleire

¹ Eyrb. seger Cap. 38. — *Lps. s. 103.* — þeir hafi alls vered xx. og telur upp 4ra þá heilstu, sem þó er ólíklegt þeir hafi so mæger vered í þessare fluguferd.

1. s. þ.] þ. s. T, A, R. 3. þá] B, T; udel. A, R og opr. T. 15—16. eige—þoka] sætningin er udhævet í teksten, dog alene i A. 18. lata þ. nu] þ. lata citatlisten. 19—20. ríða—þókuna] nú tekur að h. þ. upp og e. a. R og opr. T. 20. yfer heraded] í heradenu ved rett. T. 21. heíma] heim opr. T.

siá. Þá mællte Snorre að eige mundu þeir mann-
marger heima vera. ríða nú að bænum, og er þá sol
nyrunnen, og sia þeir slóðena eptir sier, er þeir giördt
höfdu um nottena yfer ána. Þeir Snorre stíga af hestum
sinum á bak við húsenn, segr hann einum er með hönum 5
var (*minner mig hietu Þorðr*) hann skule fara uppá skála-
veggenn hægramegenn, því þar hefur hann spurt að
Þorsteinn liggur under, og segr hönum að reita þekiuna,
og slíta grased seint. og taka fast og jafnt i, líka sem
hestur bite. madurenn giörer so. Þorsteinn vaknar og 10
kallar til smalapíllsens, og segr hann mune ofskamt
hafa reked hestana frá i giær kvöldde, og skule hann
fara að reka þá. hann ansar að eins og sofnar aptur.
enn heyrer Þorsteinn að eitthvad nagar þekiuna. kallar
aptur til píllsens, enn hann sofnar aptur. fer þá Þor- 15
steinn á fætur út að forvitnast um þetta, og er i lin-
brökum einum, og þá hann kemur út úr dyrunum,
litast hann um, og verdur við eckert var, og vill nú
skygnast að vidar, i kringum húsenn. i því bile
hlaupa þeir Snorre að hönum, er þar ecke að sökum 20
spurt, og eingu orde kemur hann fyrer sig. leggja þeir
að hönum III. i einu, kemur eitt laged i kvidenn og
1012. fellur hann strax¹. draga þeir hann upp að veggnum, og
bida þar enn nú úti hliðdlega. Leingest nú Þorvarde²

¹ Eyrb. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — setur vig Þorsteins um 25
hausted 1008. kemur það af því til, að hún hleypur yfer
hefnda eptersoknena Þorsteins við Gest, og þau árenn.

² Eyrb. — *Lpz. s. 103* — nefner Gunnar son Þorsteins,
og mun það rettara (nema fleire hafa vered *tílf.* T).

2. er þá] þ. e. A, R og opr. T 3. nyr.] upp *tílf.* A; ny-
komenn upp R og opr. T. 4. af] baka *tílf.* R. 5. á—husenn]
að húsabake R. 19. a. v.] v. a. A. 21. og—sig] *udel.* R.
23. hann(2)] nú *tílf.* A, R og opr. T. 24. enn nú] *udel.* A, R
og opr. T. 26. því] *först ved tílf.* T. 27. eptersoknena] epter-
sokn A og opr. T. við] opr. eptir T.

(*m. minner hann hiete so*) að fader hans kemur eige inn, og gengur út. kemur hann eingre vörn fyrir sig og fer á sömu leið (*man eg eige glöggð hvert þeir vögu þar að auke annann son Þorsteins, þó kannske*
 5 *það hafa vered*). Annar sonur Þorsteins var og heima, hiet hann Sveinn (*mm*) og var ix. vetra gamall. Lengest hönum faður síns inn í bænn, og heijrer eitthvad hark ute. veit og eige hvað um er. kemur hann ut í dyrnar, og er hönum svefn í augum. Snorri mællti
 10 við son sinn Þórð kaufa¹, fer kötturinn mál- ena. ungr fkal at úngum vega (*ss*). Þórður² föstre hans mællte. það skal alldrei ske, að so úngur sveinn sie vegenn, og skulum við under eins falla báðer. seger Snorre hann skule ráða, þó sier sie
 15 grunur, að sá sveinn mune einhversstadar höggva í ætt sína. bera þeir nú liken saman í kós þar í túnenu,

¹ Þórður kause er hier látenn vera nógu úngur, því eftir Eyrb. Cap. 37. — *Lpz. s. 101* — sende Snorre fader hans inn út til Fróð-ár 1001. at setja dyradóm yfir apturgaungunum.

20 ² Mun hafa vered Þórður Þórðarson köttur, de qvo Laxd. s. Cap. 43. — *Samf. XIX, 228 ff* — (og Olafs saga Tryggvas. su þryckta í odrum parte pag. 89. a. þeirra sun [ó: Þórður Ing- unarsunar oc Gudrunar Usvífursdottur] var Þórður köttur, er fostradi Snorri godi, hans sun var Stufr skald tilf. T).

2—3. kemur—fer] fer hann R. 3—5. man—vered] sál. B og ved rett. T; man eg eige að þeir væge þar fleire menn A; m. e. e. hvört hinn þridie fór eins, þó m. m. það væri R; man eg eige hvert þeir væge enn nu einn mann að auke hinna [ved rett. að þeir vögu þar fleire menn [ved rett. einn mann að auke] opr. T. Den efterfg. fortælling viser, at for- uden faderen to sønner må være dræbte, men ifg. Eyrb. dræbes kun én søn. 5. Annar . . og] þridie R. Þst.] hans R. 7. síns] og brædra tilf., men atter slettet T. 11. ungr—vega] mgl. i citatlisten og R, står í T tilf. under teksten. 14. s. Sn.] Sn. s. A. 16. i] eina tilf. A, R og opr. T. 19. setja] opr. heya T.

skiliast við so búed, og hrada sier i burtu. var þetta
 á litille stundu giört. lysa vigenu á næsta bæ. ríða nú
 upp með áne, og yfer i Hvítársíðu, og upp frá bæum.
 stíga þar af hestum sínum og taka atfang (ss) og
 leggiast níður og hvíla sig og hesta sína. Fylgiur- 5
 um Snorra þykir þetta óviturligt, að leggiast níður
 i grashögum, skammt frá bæum. Snorre segr, eige
 muni tilsaða. liggja þeir þar framm yfer miðdegi og
 finna smalamann einn. Snorre bíður hann bera qvediu
 Borgfirðingum frá Snorra Goda. og segja þeir hafa nú 10
 giört sier greidara fyrir enn næst. ríða síðan vestur
 fiöll, og hver heim til sín, og þykir fören vel hafa
 genged. Nú er að segja hvað giörest á bæ Þorsteins.
 kona hans kemr heim úr sele sama Drottins dags
 morgun, litille stundu eftir þat þeir Snorre eru burt- 15
 ríðner, og ætlar að færa þeim fedgum hreinar skyrtur.
 tvær dætur hennar ungur eru með henne. ríða þær nú
 að túngardenum, og stíga þar af baka, og bíður hún
 þær að bíða sín þar. hún gengur heim að bænum og
 sier þar vega um merki, og þá hún hefur lited á 20
 hverier þar liggja vegner, gengur hún burt, og stígur
 strax á hest, og getur ei um fyrir þeim, hvers hún
 hafa heima var orðed. Þær spyrja hvað valde hún
 kome so skíott aftur. hún qvadd eyrindid eige hafa
 krafed leingre dvalar. ríður nú sem skíotast til næsta 25
 bæar, sem heitir Kellða (*minner mig, heildur enn*

5—6. Fylgiurum—þetta] *sál.* B; Fylgdarmenn Sn. telja
 þ. A; Fylgdm. Sn. segja. að þetta er R og *opr.* T, *men rett.*
til Fylgiurum mönnum(!) Sn. þykir þesse breitin (*med eftersg.*
óviturligt!). 7. skammt—Sn.] hann R. Sn.] enn Sn. A.
 10. segja] *udel.* R og *opr.* T. 12—13. þykir—genged] þykast
 vel hafa syslad *interlinear-tilf.* T. 18. stíga] fara R. 22. hvers]
sál. B, T; hvað A, R og *opr.* T. 23. var orðed] *sál.* B, T; sidd
 A, R og *opr.* T. 24. qvadd] *sál.* B, T; qvedur A, R og *opr.* T;
 að *tilf.* R og *opr.* T. e. hafa] hafa e. R og *opr.* T. 25. leingre]
 meire R. dvalar] *sál.* B, T; tafar A, R og *opr.* T. sem
 sk.] strax R og *opr.* T. 25—26. t. n. b.] að n. bæ R.

Kluka *edur* Lækur) og hitter þar klerk einn, frænda sinn, sem (*mig minner*) Elldjárn hiete, og seger hönum tidendenn. bregdur hann vid strax, og tekur menn med sier ad siá lkenn, sender bod á næstu bæe, og
 5 flygur nú þegar þesse vidburdur um Borgarfiörd, og er ad vörmu spore fared ad leita Snorra, og þeysa vestur um Hvitársidu, þann veg er lkast þötte hann rided hefde, og hafa þeir eige af hönum. Fiell þeim nú allilla er Snorre geck so úr greipum þeim, og þá
 10 enn fremur, er þeir friettu hann hefde leiged þar i búfiárhögum um dagenn, og virdest þeim nú Snorre hellst til slægur orded hafa. Settu þeir þá i lög sin, ad hver maður skyllde vera skylldur ad leita strax um landeign sina ad veganda, ef vig være vaked innan-
 15 herads. lidur nú veturinn epterkomande og framm ad alþinge, og búa þeir til eptermálenn Borgfirðingar. og oru eigi þeir aldauda (*ss*) er fylgdu ad þeim málum. Eru nú þesse mál uppehöfd á alþinge, voru þat 1013.^{ei}
 marger er tægja villdu Kleppjarne (*ss*) frændur hanns *Eyrðs*
 20 og viner, en Snorre helldur svare vegna manna sinna, og er hann liúfur ad svara febötum. gengur sá domur á máled ad vig Styrs og Þorsteins skule fallast i fadma, enn syner Þorsteins bætter ccc silfurs (*mm*) og

1. *edur Lækur*] *udel. R*; *dette er dog vistnok det rette, da nabogården til Bær er Varmalækur.* 3. *bregdur*] *fer R og opr. T.* *vid*] *udel. R og opr. T.* 4. *sender—bæe*] *udel. R.* 6. *ad—spore*] *nu þegar R, þ. opr. T.* *þeysa*] *sål. B, T; þeysast A; rijda R og som variant T.* 9. *er*] *sål. B, T, R; ad A. so*] *udel. R.* 10. *friettu*] *hertil synes nærmest citatlistens fragu at måtte svare.* 14. *vaked*] *veiged R.* 15. *v. e.*] *så vetr R og opr. T.* 16. *búa—eptermálenn*] *Til denne sætning synes nærmest at svare citatlistens menn búa mal á hendur vegundum of vig Þorsteins.* 18—20. *voru—viner*] *sål. B og som marg.-tilf. T (dog tædu for tægja villdu og intet ss); udel. A, R.* 20. *en Sn. h.*] *sål. B, T; og h. Sn. A, R (h. nú) og opr. T.* *vegna*] *udel. B.*

og hiełlt Snorre uppe fesełtum fyrer menn sina. skulu
 III. þeirra (mm) fara af lande burt og vera fyrer utan
 III. vetur. greider Snorre bæturnar á sama þinge, enn
 hiner fara samsumars útan er til voru dæmder. lyktar
 nú þannen þessum málum ad sinne. 5

Af heidarvigum.

Gudmundr¹ het madr, hann bið i Asbiarnarnese á
 Vatnsnese. Gudmundur hafde vered hin røskvaste
 dreingur, enn var komenn i elle, þá þesse saga giørd-
 est. hann atte III. sonu. Hallur hiet sá ellste. Barde² 10

¹ Gudm. var Sölmundarson. Sá Sölmundr var Eyllifsson
 og bið i Asbiarnarnese fyrer son sinn Gudmund. hanns dötter
 var Þuridur gyda, syster Gudmundar. hana atte Þorsteinn
 Ingemundarson á Hofe i Vatnsdal. Þeirra son Ingolfr fagre,
 hanns dötter Iórun er atte Asgeir ædekollur á Asgeirsá, 15
 fader Kalfs, og Hrefnu, er Kiertan Olafsson atte v. Vatns-
 dælas. et Landn. p. 93. og 96. — Ísl. I, 180, 187-88 —. Lax-
 dælas. Cap. 20. — Samf. XIX, 104 — seger ad Gudm. eign-
 adest Þuride dötter Olafs þá. Þeirra syner Hallr. Barde.
 Steinn og Steingrimr. enn. dætur Oluf og Gudrun. Þuridr 20
 var skapstór og skörungur mikell, so sem i þessare sögu má
 sidar siá.

² Hann er kalladr Vigabarde Landn. p. 96. — Ísl. I, 188 —
 og eins i Vatnsdælasögu.

1. -sektum] B, T (flars.); -bótum A, R og opr. T. 4. utan]
 ut opr. T. 7—8. á Vatnsnese] Vatnsnes omfatter egl. ikke
 Áshjarnarnes, som ligger i nabobygden mod øst Vestrhóp
 (eller Viðidalr?). 8. hin] mestþ garpur og tilf. A. 9. þesse
 —giørdest] hier var komed sögunne R og ved interlin.-tilf.
 men slettet T. 10. Hallur—ellste] Om hvern har citatlisten
 Hallr Gudm. s. var nu fulltídi at alldri. 21. so] tilf. B, T.
 22. siá] Móder Sölmundar var Þorlaug dötter Sæmundar
 hins Sudreyska, fostbróður Ingemundar hins gamla seger
 Grettes saga — NO. s. 72 — tilf. T.

annar. þridie Steingrimr. Hallur var i kaup ferðum jafnan, spakur ad vite og hinn beste drengur. So bar vid þá hier var komed søgunne, ad hann var staddur i Norege sem optar, næsta sumar epter vig Þorsteins. I Biörgvin 5 (mm) voru fyrer þeir Harekssyner, og spyria þar til Kol-skeggs, sem fyr er geted ad fylgde Snorra ad drápe Þorsteins. Þá Harekssyner urdu hanns varer i bænum, leitudu þeir hanns, ad þeir giæte hefnt á hönum fyrer vig Þorsteins. hann var og mágur (mm) Snorra. Kol- 10 skeggr leitar undan, enn þeir ná fiárlhuta hans enn hönum eige. Þetta var um vored. er hann nú felaus 1014. og farþurfe, falar allstadar far enn fær hvergi. bitter Hall og bidur lids, qvartar um hrakning sinn og vand-rædi. Hallr gefr hönum skip sitt og nockurn kaup- 15 eyrer, so hann kemst undan og fer til Englands (ad mm) Hallur leitar sier nú fars til Islands og fær hverge, fer hann út til Þrandheims, og finnur þar mann er Þorgils hiet. Þeir höfdu átt felag saman fyrre, enn voru þá skildir. Hallur bidur hann fars. hinn tekur því 20 treglega. Hallur mællte, ad hann vænte best til hanns

1. Steingr.] *For dette navn har åben plads* T, R; *som note tilf.* T: kanske Eyolfur sem Grettiss. Cap. 34. — NO. s. 81 — nefner og seger ad Egill sonur Audunar a Audunarst. atte dóttur hans Ulfeide. Hann hefur att þann fiorda son ad auke sem siá má af Grettess. C. xxxi — NO. s. 73 — er hier fyrir aptanstendur i notis. (Hermed sigtes til JO.s slutningsbemærkn.). 2. spakur] *madr tilf.* T. 4. vig] *sál.* B, T; *fall* A, R og *opr.* T. 5. Harekssyner] *Ikke tidligere nævnte, men sagaens begyndelse var allerede i 17. årh. tabt. Lndn. — Ísl. I, 70 — nævner landnamsmanden Örn den gamle på Harekstadir i Norderådal, og udgiveren af Heið. (Ísl. II) formoder, at de har været dennes sønnesønner, idet altså gården må tænkes benævnt efter faderen.* 8. hanns] *Her ender uafsluttet* R. 9. mm] *ved tilf.* T. 10. -hluta] *hlut* B. 13—14. vandræði] *sál.* B, T; *bágende* A og *opr.* T. 14—15. Hallr—Englands] *Efter citatlisten at dømme hører snarest til dette stykke sætningen at honum kvaz þar þickia miklu meiri máldeili á og máské det efterfølgende fe til þarningar.* 19. voru=skildir] *sál.* B, T; *höfdu þá skiled* A og *opr.* T.

drengskapar, því þeir hefdu mælt þá fyrir þá þeir voru í felage saman, að hveruger skyldi hendur vid öðrum begia (ss) ef annar þyrfti hins lid í naudsyn. Þorgils lætur þá til leidast, að hann fæ fared, þó ei með öðrum koste enn hann kaupe skiped 5 hálft af sier, og þetta giðrer Hallur. Hárekssýner spyria að Hallr hefur undan skoted Kolskegg, og sie skipradenn hiá Þorgils. siá þeir að þeir hafa mist mannsens, og snúast að Halle. verða þeir Hallr sidbúner, og so skiðtt sem byr rann á, læggia þeir út under ey þá 10 í Þrandheimi er Fölskn heitir, og liggia þar nockurar nætur fyrir byr. Bónde einn litill bið i eyunne. hann var vitlitell og vesalmenne. hann átte þar allgöðann skög. Skipveriar þeirra Þorgils fóru þangat, og hiuggu sier efnivid, enn bónda líkade illa og knurrade um. 15 Þeir Hárekssýnir fá niðsn af að þeir Hallur liggia under eyenne. taka sier nú litenn bát og róa þangat VIII. saman frá skipu sinu um nótt, upp að eyenne, annars vegar. tala vid Bonda og spyria hversu spaker kaupmenn sieu, edur hvert styrimadur sie a skipi jafnan. hann seger 20 þeim allt af lietta, að þeir sieu öspaker og giðre sier miklar skemder á skögi sinum, enn Hallur banne þeim, og því sie sier best til hanns þockad. Þeir láta sem þeir eige leyndarmál vid Hall að tala. slá til kaups vid bónda, og gefa hönum hálfa mörk silfrs, ef hann gete 25 komed Halle á sinn fund, so eige sieu adrer vidstadder. Bonda grunar að hier mune prettur underbúa, enn þyker þó fagurt fied. tekur vid og lofar þessu. fer þar epter til Halls og hrósar godmennsku hanns, er hann banne að spilla sköge sinum. vilie hann nú 30 launa hönum með því, að gefa hönum lof til að höggva sem hönum likar, þar bestur er skogurinn, og skule

1. drengskapar] sál. B, T; hialpar A og opr. T. 3. begia] beigia B, T. 6. þetta] þat ved rett. T. 10. rann] kom opr. T.

hann koma með sier. Hallur gegner þessu falega í fyrstunne, leideist þó til við fagurmæle bonda, og fylg-
est með hönum í ríður eitt þar bestur var skógur.
eige höfdu þeir þar lengi stædd, áður bonde gengur
5 frá Halle, skilur hann þar einn eptir, og lætst hafa
nóckurt nauðsynia eyrendi. enn þá bónde er burtu,
hlaupa þeir Hárekssýner allir saman úr launsatrenu
að Halle og vega þar strax að hönum, so þar
skipte engum orðum, og engri vörn kemur hann fyrir
10 sig. vega þeir hann þar. hylia hræ hans, og róa þar
epter í skyndingu burt. Skipverium Halls þykir seinka
ápturkvomu hans. spyrja bónda hvar hann hafi skil-
est við hann, enn bónde lætur sem hann hafi gengið
frá sier í skógenum, trúa þeir hönum illa, taka hann
15 og kúga til sagna, so hann verður að láta hið sanna
uppe. vísar hann þeim hvar hann gekk seinast frá
hönum, finna þeir Hall þar dauðan og dysia hann,
enn festa bónda þar jafnskiótt upp. Hárekssýner þyki-
ast nú nóckru hafa á veg komið um hefndarnar. fara
20 sem fljóttast suður með Noreg, og allt til Danmerkur,
og að áldinu sumri brjóta þeir skip sitt í spón við
Íotlands síðu, so eingönn komst af.

Cap.

Þorgils sier að torsótt muni að leita veggandanna.
tekur fiár hlut Halls allan og hirði, og lætur í haf
25 þá þyr gefur. fá þeir um sumarið mótviðri stór, og
eiga harða og lönga utevist. um veturnætur taka þeir
höfn í Austfiörðum í Vopnafirði, og vistar Þorgils há-
seta sína þar í kringum sig um veturinn, og leggur
ríkt undir við þá að leyndu dauða Halls. hann var
30 maður spakur og hægferdugur. Um sumarið fer hann 1015
til þings, og hefur með sier fíra Halls. hafði þá eing-

3. skógur] skógurinn A. 5—6. hafa—eyrendi] sál. B, T;
nóckur hafa erenda A og opr. T. 22. komst af] sál. B, T;
afk. A og opr. T.

inn spurt þesse tidende. Gudmundur fader Halls var á þinge. þegar líður að þinglokum, gengur Þorgils einn dag til lögberges, og hefur þar upp alla saugu um vig Halls, enn hásetar hans sanna með hönum. hefur hann þar fé hans og vill afhenda. Þesse fregn fær 5 Gudmunde so mikels harms, að hann gengur þegar til búðar sinnar og leggst, enn Barde er fyrir svörum. Spyr hann Þorgils, hvi hann hafi leynt þessu so lengi. Þorgils qvadr sier synast þetta mál til nögra vandræða horfa, þó eigi hefði hann þess fyr geted, þar slíkir menn 10 ættu hlut að. Þar með hefði hann viljad bida þar til bærest sonn afspurn um þesse tidende af öðrum mönnum. Barde qvadr hann giort hafa viturlega og hefur þú haft vel og dængiliga úr þessum málum (ss) byður hönum að eiga fé Halls, sem hann með- 15 ferdes hafi, enn Þorgils neitar þverliga, og vill eckert af hafa, segr að so kunne falla, að þeir þurfi sialfer fiárs sins, um það þetta mál sie til lykta. Barde vill hann hallde þá hálfu, og það verður af. Þá Gudmundr kemur heim af þinge spyr Þuridur kona hans, 20 hvað tidenda sie af þinge. hann andæpte mædelega, og qvadr vísu um fráfall sonar þeirra. hún ansar með annare. Leggst þesse harmur so miög á Gudmund, að hann lifir ei leingur enn mánuð. Um hausted ber so við einhveriusinne, að Barde hefur settst í sæte 25 það, sem Hallur var vanur í að sitia, þá hann var heima, og sat hann þá þeirra brædra efstur. móðir hans kemur inn, og þá hún sier það rekur hún hön-

5—6. Þesse—harms] G. fær þetta s. m. opr. T. 10. þess —geted] lated það við vedre vaka *ved rett*. T. 13—14. og —málum] *Ifg. citatlisten skal grundteksten kort efter have indeholdt udtrykket* vel haft af þessu mále. 17—18. so—sins] verða kunne þeir þ. f. s. með opr. T. 18. f. s.] s. f. B. 20. Þuridur] opr. Þorny eller Þorlaug T. 25. hefur settst] *sål. B, T; setst A og opr. T.*

um gilldann kinnhest, og skipar honum ad skreidast
 burt ur sætenu sem bráðast, og vera eige so diarfann
 ad setiast i sæte Halls medan hanns sie öhefnt. Barde
 seger so skule vera. Um hausted fregna menn
 5 nú allstadar ad þesse tðdende um vig Halls, og
 drucknan Hårekssona. Þyker nú mörgum miked vand-
 ast vid það maled. Þorgils selde skiped hásetum
 sinum, og liette kaupferdum, tók sier bú i Borgarfirde,
 og fettu Giflungar nockut úfa vid honum (ss)
 10 hefur hann þat til tals vid þá, og qveð: þei: eigi
 fig einfkis at kunna (ss) verdur ad því lited mark
 ad so stoddu.

Nú er þar til máls ad taka, at Barde hugsar um
 eptermæled og þyker eigi liett til ad rada um hefnd-
 15 ernar. Þorarinn¹ hiet maðr spakur ad vite og fram-

¹ Hanns foreldri v. Landn. p. 95 — Ísl. I, 186 —. Systur
 hanns Þordise Þorvaldsdóttur átte Halldor son Snorra Goda, og
 er því ei furða, þótt Snorre hafe veitt þeim Viddælum at Heidar-
 vígunum. enn ad sá Þorarin Spake Laxdælagoðe — v: Lang-
 20 dælagóði —, sem Bandamannasaga um getur, sie same og
 þesse, synest eingannveigenn geta stadest, hverke vegna
 alldurs (þvi hann verdur ofgamall ef þesse og sá er hinn
 same) nie ættar. þar er hann sagdur Ospaksson, Hóskullds-
 sonar, Kollssonar, enn móder Þorgerdr dóttir Egils Skalla-
 25 grimssonar. sem ei kemst heim vid Laxdælasögu, því Hós-
 kulldr átte aungvann Ospak fyrer son, helldur Olaf sc. pá,
 og kemst það pá heim, nema i því ad Laxd. s. nefner eing-

2. sem br.] hid skiótasta opr. T. 4. fregna] sál. B, T;
 fretta A og opr. T. 5. vig] opr. fráfall T. 5—6. og
 drucknan] sál. B, T; einnen um fráfall A og opr. T. 4—6.
 Um—Hårekssona] Her synes citatlistens at komaft vid vedre
 at kunne passe. 9. Giflungar] Angående denne slægt sml.
 s. 59 anmærkning 1 og s. 62¹⁹ med tilhørende note. 14. og
 —hefndernar] sál. B, T; udel. A og opr. T. 26. sc.] udel. A.

- synn, er bið a Lækiamóte i Vydedal. hann var fostre Barda. Nú lldur framn ad alþinge, sumared epter.
1016. Um leid Barde rldur á þing finnur hann Þorarinn fostra sinn at mále, og spyr hann nú hversu reisa skule máled. Þorarinn mællte. þier eigned um miken 5 vanda ad mæla, og þarf hier þolenmædes vid, því marger eru jafnan[ir] at frændfeme(ss) rædur hónum ad bidia Harek bōta fyrer sonu sina. á næsta alþinge, og þō hann fæe engar bætur, meige hann eige låta sier leidast, ef hann vilie sinum råðum at hlyta. 10 og mune aller þetta vel virda. Barde hefur upp þessa bōtabeidslu á þinge. Hårekr var eingi o:ðamad: (ss) hann hafde þå brugded bue og afsalad fie sitt allt brōður sinum Kleppjarne. Svarar hann því, ad hann hafi nú eingi fiår forrædi, og gete því eingar 15 bætur gollded. visar hann því máli til frænda sinna, og fær Bardi ecke frekara svar ad því sinne, og fer 1017. vid so bued heim. Annad sumar leitar Barde enn råða til Þorarins, svarar hann, ad á sømu leid skule adfara sem hid fyrra sumared. qvedur hier þurfa þolin- 20 mæde vid ad hafa, og mune hid þridia sumared verda

ann af sonum Olafs med Þorarins nafne, og ei annann af hans vandamōnnum, enn Þorarinn son Bárðar Hōskulldssonar, og kann það ad so miklu leite ad komast heim, so og ad hann er låtenn þar vera samtida Hermunde Illugasyne og Geller, 25 nema hvad ættartalan er oriett, so og ad hann kallast Laxdæla gode, og er því undarlegt, ad Bandamannasaga lætur hann vera nordur i Vydedal, edur Hūnavatnspinge. *Bandamanna saga kalder ikke Þorarinn, Laxdæla, men Langdæla, godi.*

5—6. þier—mæla] *udhævet og forekommer i citatlisten.*
 7. jafnanir] *sål. ifg. udg.s konjektur Ísl. II, s. XXXVII; jafnan både her og i citatlisten JO.* 10. at hlyta] *opr. framfara T.* 12. Hårekr] *hann citatlisten.* 13. þå] *ved tilf. T.* 15. nú] *sål. B, T; udel. A og opr. T.* 27. e. þ.] *þ. e. A, T.* 28. nordur] *sål. B, T; udel. A.*

vissara, hvar þeir skule adgang eiga, ef eftir hugbode
sinu fer, enn nú fieu marger jafnkomne: ad
frændfemi (ss) Barde giörer so. hefur enn upp
þetta mál áður þinge slitur, og talar á þessa lund:
5 mönnum mun kunnigt, at ver eigum of mikel
vandræde at vera (ss) þar nú er sannspurt, ad
Hallr brode: minn er lifi minnr (ss) beiddunst
ver böta af Hareke födur vegandanna i fyrra sumar,
og var off eingi urflit veitt (ss) og mun því
10 flestum virdast ad ver berum skardann hlut
fyrir ydur (ss) nú itrekum vier sömu beidne, ef þier
vited hveriu nú skal helldur svara. Hareks var
ecki vid koftr og stod honum elle (ss) enn
hverr hinna sem á þingi voru, stungu höfðum hver
15 ad odrum, og för allt á sömu leid sem hid fyrra sum-
ared, enn allur þingheimurinn lofade hversu spaklega
var ad mälenu fared. Gisle¹ het madur sonur Þor-
steins (ad mm) hann var i kaupferdum laungum of-
lati (ss) mikill og övar i ordum. Þetta haust kemur
20 hann út. fer heim i Borgarfjörð til frænda sinna og
fretter af þessum málum. Þridia sumar adur Barde
fer á þing, ridur hann heim ad Lækiamöte, og spyrr

¹ Hvert sem það hefur vered Gisle så er Gretter hydde,
og Grettes-saga umgetur Cap. 58. — NO. s. 133 — og er þar
25 sagdur sonur Þorsteins Gislasonar, er Snorre gode let drepa.
Þö getur það stadest vide appendicem.

2. enn—marger] ikke medtaget i citatlisten. 5. ver
eigum] hertil svarer i citatlisten eiga. 7. Hallr — er] her-
til svarer i citatlisten at vera. 8. Hareke] Harek A. T.
i] her i A. 9. var—veitt] citatlisten opfører at veita e. u.
10—11. ad—ydur] citatlisten opfører f. k. hl. ad bera p. ödu-
um. 12. H. var] hans er citatlisten. 17. Þorsteins] opr.
Hareks T. Ham kan muligvis gælde citatlistens vel bor-
inn. 26. það stadest] sál. B. T; so vered A og opr. T. Hen-
visningen til appendix gælder JO.s slutningsbemærkninger.

Þorarin hversu nú skule að fara. Þorarin mællte, að nú yrde hann enn að bidia bóta sem fyrr. skyllde hann eige optar ráða hönum til þess. sagde nú vera þann mann komenn, sem hann hefde epter beded. enn það var Gisle, spyrft mier hva þra Gifla (ss) at hann 5 er bradskeyttir til mals at taka þriggiarn (*eige vard öðruvis lesed*) og of kapp (*forte ofurkapps madr*) (ss). Seger mier so hugur um, að hann mune einhveriu því svara, að audgengara verde að mälenu epter enn adur. Barde qvad sier þykia miked fyrer 10 að bidia þá á nij bóta, enn qvad það munde þó verda vera, því hanns ráð mundu sier til besta koma. Narfi hiet maðr, frændi Gislunga. hann var meste illhreisningur og ofstopamadur, ramur að afle, lygenn og ójafnadarfullur að öllu. við alla menn lynte hönum illa, 15 enn þó verst við frændur sína. barde hann á mönn-um. ef hann feck eige það hann villde, og tók af þeim er hann mätte, var hann í ymsum stöðum um land, og unde hverge. Þorarin bað Barda fyrer kost og mun, að fá þann mann nordur með sier, ef hann være á 20 þinge, og kvad til nockurs koma munde. Barde kemur 1018. á þing. þar er Gisle og fleire frændur hanns Borgfirðingar. Barde gengur til Lögberges einn dag á midiu þinge, og mæler. Svo er víðvaxed (ss) að eg hefe her tvisvar beded bota fyrer víg Halls bróður mins, 25 beidde mig þar naudfyn til (ss), og var í hvert-

1—2. mællte—að] red hönum *ved rett*. T. 2. bóta] enn *tilf*. T. 3. sagde] hann *tilf*. A. 4. enn] *udel*. A og *opr*. T. 5. sp. m.] m. fp. *citatalisten*. 6. þriggiarn] *Hvis ordet virkelig har foreligget således i grundteksten. må det stå for frýgjarn*. 7. og] *udel*. i *citatalisten*. 10. adur] *sål*. B, T; vered hefur A og *opr*. T. 11. á nij] *sål*. B, T; enn A og *opr*. T. 13. Narfi] *Membranfragmentet viser, at det rette navn er Torfi (Lygi-T.)*. 14. ramur] *opr*. hinn sterkasti T. 19. unde] *sål*. B, T; eyrde A og *opr*. T. 26. b. m. þar] m. b. *citatalisten*.

tveggja sinn gefenn litell gaumur ad mæle minu. Nú
 synest mier þar nockurrar urgreidslu von er þú ert
 Gisle, so eg þurfe eige lengur ad velkíast i þessum
 vafa, munu og flester það mæla ad vier eige förum
 5 med mikille freku ad málenu, og er yður því skyld-
 ara göðu ad svara. Aungver ansa fyr enn Gisle.
 hann mæler og stydst á spjötskapt framm. Vier mun-
 um verda nockru ad svara alls þú rekr þitt er-
 ende (ss) og þú hefr berliga á mig kvedit. þo
 10 eg þykift nockud þver kominn vid málit (ss).
 I fyrra sumar á Englande var eg i þeim stad er heiter
 ad Þufusteine (*edur eitthvad kendt vid stein*) þar sat
 eg á torge, og hafde nockru silfre ad veria. lá þar hiá
 mier siodur einn, sem i voru vii. merkur sylfurs. ridu
 15 þar um torged nockrir öfkynfamer menn (ss) og
 vard einum þat fyrer, at hann kynteft til vid
 mig (ss) og stack spioti sinu vid siöd minum, og
 rende uppa, og reid med það burt. hafda eg ecke þar
 af. visa eg þier þar til bröðurgiallda, þyker mier
 20 þat at glíku (ss) sem þetta mál, því það sylfur
 tel eg vera a vandar veiði (ss) og munum vier
 þar eige aunnur fe til leggja (ss). Eidur mællte
 Skeggiason. segia skal þurfi ef hann situr
 nockvidr vid elld (ss) og er illa og öviturlega
 25 under teked, at svo störrir menn sem nú eigu hlut
 ad. Gisle svarar. hier sannast þat sem mællt er. nyfir[?]
 (*vard ei ödruvis lesed*) þiarri enn ver fialldan,
 og er það þin ad von, ad hallda svo svare frænda

5. er] udel. B, T. 9—10. þo—nockud] udel. citatlisten.
 15. öfk. m.] ofkynfamr anfører citatlisten. 16—17. hann—
 mig] kynnaft v. einhvern citatlisten. 19—20. þyk. m. þ.]
 þ. þyk. m. citatlisten. 20—21. því—eg] at citatlisten.
 21—22. munum—eige] e. m. v. þ. citatlisten. 26—27. ad...
 fialldan] „ss“ mgl. efter bægge sætninger, men de er frem-
 hævede og forek. i citatlisten. 28. nyfir] Af citatlisten og bog-

(*mm*)¹ pinna, sem nú má heyra og hleypur í brúxlyrde við Eid. nú mællti Eidur: eige hyrdum ver at fkattyrdaft við þig (*ss*). giðra nú menn mikenn róm ad mále Barda, og þyker þünglega svarad, með slíku spaklæte sem þessa er heidst. 5

Cap. Helga hiet eckia úng. hún bið vestur í Dólum (*mm*) hennar bað maður sá er Grimur (*mm*) het nordan úr Eyjafirde. konan var í ætt við Kleppjárn. maðurinn var á alþinge, og var hönnum konan föstnud. skyllde brullaupad standa um hausted halfum manude fyrer 10 vetur (*mm*). Barde kom eitt sinn ad búa Kleppjarus, og mælltu þeir þar mundmálum (*ss*). Þar sa Barde Narfa, og kom Barde sier brátt í tal við hann, og byður hönnum heim til sin, og það þáde Narfe. Þá Barde kemur af þingi talar hann við Þorarin, og seger 15 hönnum af málum sinum, og sier þyke þünglega áhorf-

¹ Þeir Gislungar er ad sia af sögunne ad hafa vered ad visu venslader við Illuga svarta, ef eige Eid. enn Illuge átte Ingebiörgu dottur Midfiardar Skeggia, systurdottur Eids v. Landn. p. 53. et 88. — *Ísl. I, 111–12, 170* — et Laxds. 20 C. 4. — *Samf. XIX, 11* — og er því ei ad undra, þótt Gisla þætte skyldug lidveitsla Eids. Enn í þessare sögu man eg ei at væru nockrar ættartölur Gests, edur Borgfirðinga, og mun það hafa undangenged, eins og vant er í sögum, og vered í því tapada styckenu. *Gislungernes slægt, som oftere nævnes, 25 stammer muligvis fra landnamsmanden Þorgautr á Þorgautsstöðum i Hvitársíðu, som havde to sønner af navnet Gisl. Se Ísl. I, 67.*

stavtrækkene, som ójensynlig skal gengive originalens former (navnlig i A), ses, at JO. har været i tvivl, om her skulde læses uylir eller nyfir, men at han — hvad også bogstavtegnenes form bestyrker — snarest formoder nyfir.

1. (*mm*)] udel. A. 2. nú—Eidur] ikke fremhævet, men forekommer i citatlisten. hyrdum] ordets normalform er hirðum. 10. um h.] står sidst i sætningen i A. 12. þeir] udel. citatlisten. 24–25. undangenged—styckenu] vered u. (i því t. st.) eins og v. er i sögum A og opr. T.

ast. Þorarin mællte. nú er so komed sem eg villde.
 er þat nu i þreytt at so fynest vitrum monn-
 um sem ockur (ss) og er nú ovandara enn fyrre, ad
 siä hvar ad skal gänga umm hefndena. Barde bad hann
 5 fyrer siä. Sä madur var þad sumar i þingför med Barda
 sem Þordur het, bönde ä Marstodum i Vatns dal. hann
 atte tvo hesta alhvita, nema ä eyrunum þar voru þeir
 svarter. Þöttu hönum hestarnerslikt metfie, ad hann villde
 þä eige missa fyrer adra hesta. þad hafde Þorde
 10 orded til þar reks, at heftar hanns badir
 voro i þöttu (ss). Narfe verður eptir ä Lækiamöte.
 tekur Þorarin ä mote hönum bädum höndum, so Narfa
 þyker leika i lynde. Þorolfur hiet madur er biö ä
 Sleggiulæk i Borgarfirde. hann var nú miög hñginn ä
 15 hinn efra alldur, er saga þesse giördest, enn hafde
 vered hinn gilldaste garpur i æsku sinne. Konu ätte
 hann sier. voru þau alltid ösamyck, so sitt villde
 hvert. var hñn odmalug miög og medallage
 vitur (ss) hann ätte vopn göd i hyrdslum sinum, er
 20 hann hafde eige ähallded sidann hann liette vigaferlum.
 Nockru sidar kemur Þorarin ä tal vid Narfa, og spyr
 hversu hönum sie vingad vid frændur sina. hann svarar
 ad litell sie vinskapur þeirra ä millum. muntu vilia
 flä kaupi vid mig (ss) seger Þorarin. mier er sagt
 25 ad Þorolfur frænde þinn eige sverd gott, og geter þü

2. e. þ. n.] þ. e. n. *citatalisten*. 6. Marstodum] *det rette*
er Breiðavaði. 12. bädum höndum] *säl. B, T; ägiæta vel A.*
 13. Þorolfur] *det rette er Þorbjörn (ä Veggjum) eller Þor-*
gautr (på Þorgautsstaðir, hvilken gård dog ikke senere
nævnes ved navn i sagaen) — efter usamdrægtigheden
mellem ægtefællerne at dømme snarest Þorbjörn. Det efter-
følgende ä Sleggiulæk er næppe rigtigt. 14—15. miög—
 alldur] *ordinn gamall opr. T.* 15. er—giördest] *udel. A.*
 16. gilld. g.] *meste viga madur opr. T.* 18—19. var—vitur]
citatalisten har adjektivet ödmalugr og hun var m. v. 23—
 24. muntu—mig] *citatalisten har at flä k. v. einn.*

sókt mier það, vil eg gefa þier stóðhross væn. Narfe vill þat giarnan. Þorarin selur hönum i hendur storann hnif, er hann skal gefa konu Þorolfs til að vera i fylge með sier. er mier fagt at vapnin er usigr-audig (ss), mun þig ei breyta að liuga hvað þier 5 synest haganlegast, hvar fyrir þú bidier vopnanna. Narfe bad hann að vera þar um ohræddann, og gengur fús að kaupenu. hleypur síðan sudur um heide, og kemur um kveld ofan i Hvítársíðu til eins frænda síns er hið á Veggium (mm) er þar um nóttina, og bidur 10 hann að liá sier vopn, og segr að einn austmaðr nordur i Öxnadal (mm) hafi skorad á sig til einviges, út af konu einne, er báðir villdu hafa, og sie stefnu-dagurenn at hálfs manadar freste, og fáe hann hverge vopn, segr hann það líklegasta til um náttstade sína. 15 hinn svarar að þetta mune allt lyge, og fáe hann einge vopn hiá sier. Líkar Narfa allilla, og hleypur yfir til Þorolfs, sem sverded hafde, og segr honum hvað hann á um að vera (ss) og segr til náttstada sinna, sem á fyrri bænum. var vel við hönum 20 tekit at eins (ss) bidur hann Þorolf að liá sier vopn, og qvedur sier alldrei mune meire naudsyn á vera enn nú. Þorolfur qvadr sier annað nær, enn skipta sier af, þó hann giðre sier illinde við menn, og mege hann sialfur annast sín kvennamál, og ei mune hann sleppa 25 við hann sverdenu. Fer Narfe þá til konu hans, og

2—3. Þorarin—skal] *opr. hér direkte tale T.* 3—4. i f. m. s.] m. s. i f. A. 4—5. sigraudig] segr Þorarin tilf. A. 6. bidier] beider ved rett. T. 7. ohræddann] *opr. eige hugsiukann T.* 10. Veggium] *Þá Veggir bor ifg. membranfragmentet Þorbjörn Brúnason; det her omtalte besøg synes at måtte gælde Þorgautr. Sml. s. 60¹², noten.* 17. sier] *De i membranfragmentet fortalte begivenheder viser dog, at „Narfi“ (s. Torfi) også her må have fået et sværd.* 18. Þorolfs] *d. v. s. Þorbjarnar?* 19. á] *atte citatlisten.* segr] *udel.* A, T. 22. mune] *så.* B, T; *udel.* A og *opr.* T.

tíðer henne mál sitt, og gefur henne hnifinn. hún tekur
 við og þotte þing i vera. hleypur sem skiðfast til
 karls sins og er næsta ódmálug. kvedur það skömm
 mikla, að vilja ei duga naudstöddum frændum sínum,
 5 eða hvað skal þretkarli þínum so got vopn
 þarftu er kominn af fótum fram (ss), og
 qvedur það liggja ridgáð á kistubotne, og mune nú
 lited gagn i vera. hann svarar sem fyrre, að hönum
 sie eige það um Narfa gefed, að hann sleppe vopnum
 10 sínum við hann, og telr það mangi munigiort
 hafa at klækiaft á vit hann (ss) fer hán þá og
 brytur upp hyrdsluna, sem sverded lá i, tekur þat og
 selur i hendur Narfa, enn hann strykur þegar norður
 og fær Þorarni. Þorarinns qvedur hann vel hafa rekid
 15 erindid, og bidur hann taka hrossinn, og fara norður
 fyrst um stund að firraft fund frænda finna (ss).
 Narfa þyker giðfenn göð. fer með hrossenn burtu. og
 er hann úr sögunne.

Þeir Gislungar (mm) III. (helldur enn III.) brædur
 20 hófdu einn teig við Hvitá að slá, og gengu að því
 verke aller samt, og skyllde teigurinn alltid bñenn á
 tilteknum tíma epter þing¹. Sá lutur var til nylunda
 þar norður um heróð, Vatnsdal og Vydedal, að aftok-
 ust öll manna mót (var so illa mäd að ei værd lesed
 25 öðru vise) á þeim misserum. Skip hafde komed um

¹ Hafa so Heidarvigenn giðrst epter þessare sögu um
 hausted 1018.

2. þotte] sál. B, T; þyker A. 4. duga] hialpa opr. T.
 11. vit hann] við einn citatlisten. 12. tekur þat] udel. A
 og opr. T. 19. Gislungar] De her nævnte Gislunger er
 Torgauts 4 sönnar. 24. var—lesed] Læsningen er, som det
 af mdr. frgm. fremgår, rigtig. 25—26. l. ö. vise] ö. vis l. A.

sumared i Blöndu ós. hafde styri madur sem Einar het (*mm*) þar hest i hapte. madur hiet Halldor (*mm*) litell bónde er bið i Kleifum (*mm*) vid Blöndu backa. hestur styrimanns hvarf um hausted. Klagar hann það fyrer Höskulde goda á Höskuldstöðum. hann var 5 göður madur og rettdæmur. *Þar getur og um mann nockurn*, son Þordisar¹ spákonu ad Spákonufelle (*ad mig minner*) *helldur enn um hana síðla (hier datt botnenn úr sögunne)*.

.1j. dag(a) N[v] saknar Halldorr heftanna. *ok leitar.* 10 *ok fiðr nv. ok þickir vera illa halldnir. ok ferr nv til fundar við Þorarin. verðr nv við hann skapfatt ok veitir honum auerka sva nockvi mikinn. at honum var þat gilldr þyckr ok ei banvænligr. En þaðan af kemr þat firir þa Hæskulld ok Eilif. ok beiða þeir* 15 *bota firir þingmann sinn. hann lætr ecki bratt við þvi. ok ecki sættoz þeir áþat. ok stendr nv sva buit vm hrið. Barði hafði uerkfnvð mikinn ok þeir bróðr fumar þat. ok foro vel verk fram um fvmarit. er*

¹ Rett mun það minst. því þessarar Þordisar ad Spákonufelle á Skagaströnd getur Kormaks Saga. Þorolfr het madr hennar. hún var miðg flólkunnug. hennar getur og i Vatnsdælasögu ad flólkynge einu.

1—2. Einar h. (*mm*)] (*mm*) E. h. A. 1—3. hafde—Kleifum] *Her husker JO. i flere henseender fejl. Den styresmand, hvis heste (ikke „hest“) forsvandt, hed Halldórr, og dette førte til strid med en bonde ved navn Þórarinn á Klifum.* 5—6. hann—rettdæmur] *Hertil hører utvivlsomt citatlistens var mikill merkes madr, som udtrykkelig angives at gælde Höskuld.*

10. 1j] *Sål. bog. membranfragmentet (M), vistnok i umiddelbar fortsættelse af JO.s genfortælling. Efter Nv står, sluttet ved underprikning, misti M.*

nv var betr til skipat en fyrr. Nv er þar komit
 sumre at .vij. uikur lifa sumarf. þa ferr Barði at
 hitta Þorarin foftra fínn til Lökia-moz. þeir hiðluðoz
 opt længum uið. ok uisv menn o glæct hvat þeir
 5 mæltu. Nu mvn vera manna mot. segir Þorarinn.
 amilli Hofa ok Huna-vaz. þar fem heitir Þingeyrar.
 En ek hefi því raðit er eingi voro her til. Nv skaltv
 þangat fara ok reyna uini þína. Firir því at nv
 vættir mik at menn fe forkunnar margir er leingi
 10 hefir dualiz. mvn nv þar vera fiolment. Vættir mik
 at þar komi Halldorr foftbroðir þinn. bið hann
 færuneýtiff ok brautar gengis. ef þer er nockur
 hugr a at fara yr' heraði abravt ok hefna broður
 þins. Bør heitir aBacka. hann er firir utan Hvna-
 15 uatn. þar bio kona fv er Þordis het. ok var kællvt
 gefn. ok var ekkia. At raðom uar með henni maðr
 fa er Oddr het. hann var gilldr maðr firir ser. Ecki
 var hann einfkoftar regafvgr eða ætftorr. þo var
 hann fregr maðr. hann skaltv biðia fylgðar með
 20 þer. hann ræðr fuærvn. þar er kallat ifveit þeiri
 aKolgv-myrum. ok erv þar bðir margir ok heitir .i.
 bðr aMeðal-heimi. þar bio fa maðr er Þorgifl het.
 hann var fyftvngv Gefnar-Odz at frendfemi. ok
 var hræftv maðr ok fkalld gott. ok atti goða kofti
 25 fiar ok gilldr maðr firir ser. kveð þv hann til farar
 með þer. Bør heitir at Burfelli. milli Svina-vaz ok
 Blændo. þat er aHalfum vt. þar bio fa maðr *Eirikr
 het ok var kallaðr uiðfia. hann var fkalld ok eigi
 litill fyr fer. hann skaltv kveðia til færuneýtis með
 30 þer. ILanga-dal heitir bðr aAvðolff-ftaðum. þar
 bio fa maðr er Avðolfr het. hann er goðr dreingv

6. Hofa] d. v. s. Hópa, betegner indseen Hóp. 11. bið]
 biðr, med underprikket r, M. 26. Bør] Stor initial, udrykket
 i marginen. 27. maðr] herefter udel. er M.

ok mikill firir fer. broðir hans er Þorualldr. ok er
eigi hans við farna getið. hann bio þar sem heitir
iSletta-dal. þat er upp frá Suina-vatni. þeir eru
.ij. bðir er sva heita. hann uar sterkafr maðr at
afla fyr norðan land. Ecki skaltv hann kveðia til 5
þesar ferðar. ok kiemr til þes skapferði hans. Bðr
heitir at Suina-vatni. ok bio þar fa maðr er Svmar-
liði het. ok kallaðr giallande. Auðigr at fe ok goð-
om uirðingvm. með honum var heima dottur son
hans ok het Þorliotr giallanda fostri. hrauftr maðr. 10
bið hann til færvneytis með þer. Eyiolftr het maðr.
*bio at Asmundar-gnupi. þat er milli Vaz ok Viði-
dals. hann skaltv hitta. bið hann fara með þer.
hann er vinr vafr. Nu vettir mik. segir hann at
litt uerði iraðit. ef þetta flytr þu fram a manna 15
motinv. ok leitar þar við þa vm þetta mal. ok segir
sua at þeir skulo eigi fkylldir til farar með þer ef
eigi kemr þu þann næsta lagar dag til hverf þeira
er .v. vikur erv til uetrar. ok þann skaltv eigi hafa
með þer. er þa er eigi buinn firir því at fa er 20
eingi eyraggr. Þvi skaltv þesa menn helldr uelia
til farar með þer en aðra fueitar menn at þesir
erv navðleyta menn hver annars ok eigv allir goða
kostli ok sva frendr þeira eigi siðr ok er þat því-
lict sem þeir erv sialfir. ok þesir eru rafskvaftir af 25
allvm þeim er her erv iViði-dal ok allvm uarum
fueitum. ok þeir mvnv yðr bazt uiliaðir er uarir
uinir erv mestir. Nu er oglict hvart er at hafa
með fer goða dreingi. ok hvata. Eða einhleypinga
1v vreynda þa er fer eigv | ein[kis] goðs kostli. ef nockvt 30
hendir til vandræða. Nv erv ok raðnir til farar

4. er] gent. M. 10. fostri] Uklart ved rettelse. 11. maðr]
herefter udel. er M. 30. eigv] Ordets to første bogstaver er
skrevne over linjen, og efter eigv følger et overflødigt ein.

með þer heima menn þ(inir) ok nabvar er bæði eru
 frendr þínir ok teingða menn. Eyiolftr magr þinn
 fra Borg. hann er hrausttr maðr ok goðr dreingr.
 Bør heitir iUeistr-hopi aÞernv-myri. þar bua brðpr
 5 .ij. het annar Þoroddr. Þorgisl annar ok voro
 Hermundar synir. ok brððrungar Barða. at frend-
 semi. ok attv goða kosti fiar. ok micklir kaps menn
 ok goðir aræðis. þeir erv raðnir til farar með þer.
 Nu eru þeir raðnir brððr til farar .iii. Enn eru
 10 nefndir brððr .ij. er þar voru heima með honum.
 ok het annar Olafr. en annar Dagr. þeir voro
 slystrvngar Barða. ok hæfðo þar upp vaxit með
 Guðmundi. þeir erv raðnir til farar með þer. Enn
 erv nefndir .ij. menn. het maðr Gris. ok var kall-
 15 aðr Kollgris. hann var þar upp fódðr iAfsbiarnar-
 nefi. Hann uar hagr maðr. ok uerkftiori þeira. ok
 hafði þeim leingi uerit vel viliaðr. Annar het
 Þorðr ok var kallaðr melracki. Hann var fostri
 þeira Þuriðar ok Guðmundar. Hæfðo þa hann
 20 tekit litið barn af ualaði ok fòtt upp. hann var al-
 roskinn ok uel at ser ger ok þat segia menn at
 fyr hann uar einfkis ærvænt orðz. ne uerks. ok
 unnv þa honum mikit ok uirðo hann meira en
 hann var verðr. Hann er raðinn til heiman farar
 25 með þer. Nv erv nefndir þeir menn er fara skylldo
 með Barða. Nu er þeir hafa slict talat skiliaz
 þeir. Drottins daginn kemr Barði til Lðkia-moz. ok
 riðr þaðan til manna moz. ok er hann kemr þar.
 þa er komit fiolmenni mikit. ok er þar fkemtan
 30 goð. Var monnum nv forkvðr afkemtan er leingi
 hæfðo niðr uerit lægð manna mot. Nu var litt

4. Bør] *Stor initial, udrykket i marginen.* 18. Hann]
Udrykket i marginen.

iraðit þott monnum væri tíðrött aþeim fvndi. Takaz at orðvm þeir Halldorr fofthróðr ok Barði. Spyrr Barði. hvart hann uilldi fara með honum nockvt um hæftit yr heraði. Halldorr segir. at ei mvn þat þickia tekit minnar handar mikilmannliga til 5 orðz at ek þickiumz eigi buinn at fara. Nv er ferð min albuin abræt. en ek hefi ætlat at fara tuivegis. Nu hefi ek þat ætlat ef sva fer sem ek uil at koma þer at liði er. meira væri. ef þu þyrftir inockura navðfyn heþan fra. Fyrir þvi at margir erv betr 10 til falmir fararinnar at þi er ek hygg at þu vilir fara. Barði lætr ser skiliaz. at sva er sem hann lagði. ok kvez honum eigi mundo uerri vinr en aðr. En ek mvn biðia þik nockurs lutar segir Halldorr. þat var her ifumar at mik skilðe a við mann 15 þann er heitir Þorarinn. ok varð hann fyrir averka af minv til ræði. Hann er litils uerðr fyrir finar sakir. En þeir menn heiða bota fyrir er hann er ipingi með. ok erv þeir mikils uerðir. Nv hófir mer eigi at varna þeim bota þeim Eilifi ok Háf- 20 kulldi. uil ek at þu fetiz a fyrir minna hænd. en ek get eigi at mer þo hefi ek aðr fyniat at bioða þeim yfir bðtr. Barði gengr þegar at hitta þa Háfkvild ok Eilif. ok tekr mali þegar fyrir Halldor. ok leggja þeir fund með ser at sættaz amal er .iiij. uikur 25 væri til vetrar at Klifvm at því Þorarins. Nu kiemr Barði amal við Gefnar-Odd at hann fari með honum til Borgar-fiarðar fuðr. Oddr svarar bratt þi mali ok þott þv hefðir kvatt vetri fyrr eða .ij. þa mvnda ek þo bvinn þeirar ferðar. Þa 30 hitti Barði Þorgifl fylstrvng Oddz ok talar hit sama mal. Hann svarar. þat mvnv menn mæla at ei hafir þv þesa fyrr kvatt en von var. ok mvn ek fara ef þv vill. Hittir hann Arngrim foftra Avð-

ofls. ok *ef hann mvni vera ifar með honum. Hann
 fvarar. bvin em ek þegar er þu ert buinn. Sliet
 hit fama mælti hann við alla þa er fyr voro nefndir.
 ok tokv allir vel hans mali. Nv mælti Barði. at þer
 5 hafit dreingiliga af þesv við mik. Nv mvn ek koma
 lavgar dag til yðar er .v. vikur erv til vetrar. ok
 ef *kem ei sva. þa ervt þer einfkis skyll | dir með mer 2 r
 at fara. riða nv heim af manna moti. Hittaz þeir
 nv foftrarnir. Þorarin ok Barði. ok segir Barði
 10 honum hvat þeir Halldorr röddoz við. Þorarin
 lætr uel ifir því. ok kuað ei at fiðr þesa fær
 mundo fram komaz. at ei færi hann. ok ma hann
 enn uel koma þer at halldi. ok því hefi ek firir
 sva skæmmo gert vart við þesa fær at ek uillda
 15 at sem fiðt komi frett aðr iherat þeira Borg-firð-
 inga. Nv liðr sva fram at fæftv deginvm ihinni settv
 vikv. ok at eykð dags þa komv heim hufkarlar
 Barða ok hæfðo þa lokit miok sva heyverkvm.
 Barði var uti ok þeir brøðr er þeir kvomv heim
 20 uerkmenninir. Heilfvðo þeir þeim vel. hæfðo þeir
 með ser uerkfföri fin. ok dregr Þorðr melracki eptir
 ser lia orf sitt. Barði mælti. dregr melracki eptir
 fer halann sinn nv. Sva er segir hann Þorðr at
 ek dreg eptir mer halann minn ok ber ek litt vpp
 25 eða ecki. En þes varir mik at þv dragir þinn hala
 miok leingi aðr þv hefnir Hallz broður þins. En
 Barði hefndi honum avngv orði. ganga menn til
 borða. þeir brøðr mataz fkiott. ok ftiga undan borð-
 inv þegar. ok gengr Barði firir Þorð melracka ok
 30 mælti við hann. leggr firir hann verk hvat hann skal
 gera um aptaninn ok vm daginn eptir lavgar dag.
 .xl. fatna voro vförðir saman i Afbiarnar-nefi ok
 þat mælti Barði. at þat skal hann saman færa. ok

1. ok] spyrr mgl. herefter M. 7. ef] herefter ek udel. M.

lvka þei vm aptaninn. En þv skalt fara amorgin at sökia foruftvgellding varn er heitir Fleygir. þvi at gelldingar erv gengnir yr afrett ok heim ihaga. þi vífaði hann honum til þes at hann var verra at henda en aðra sáði ok var hann skiotari. Nv 5 skaltv ok amorgin sökia iAmbar-dal yxin .v. vetra gamallt er ver eigvm ok drepa af ok færa flatríð allt til Borgar svör lavgar dag. Verkit er mikit. En ef ei er vnnit þa mvntv reyna hvar halann sinn berr brattara þaðan fra. Þorðr svarar ok 10 kvez opt hafa heyrt hot hans digr ok blotnar hann ei við. Nv riðr Barði vm aptaninn til Lökia-moz ok þeir bróðr. ok hiala þeir Barði ok Þorarin vm aptaninn. Nu er at segia fra lyslv Þorðar. hvesv honum endiz. Saman ok hann heyit er staðit hafði 15 iUiði-nefi. En þa er hann kiemr heim þa byz smala maðr at reka fe sitt ut a biorg. ok riðr Þorðr hefti þeim er hann hafði ekit a vm aptaninn. ok nv siðr hann gelldinga flock sem honum hafði verit *til vífat ok fær ei sott fyrr en vt at Hof-söfi. Nv 20 giðrir hann til gelldingiñ ok riðr heim með flatríð. nv hefir hann spreingðan heftinn. Nv tekr hann annan heft ok hleypir yfir idalinn sem leið ligr firir. Ecki hirðir hann huart hann ferr aðvgvm eða nottom. Nv kemr hann ardegif þar ok fær 25 yxinit ok drepr af ok gerir til bindr upp ahestinn. ok ferr siðan leiðar finnar. ok kiomr heim. legr af heftinum tekr flatr gelldingfins. ok er *kemr aptr þa var abrátv .i. limr oxanf. Þorðr mælti ei

6. Ambar-dal] *sál.*, men *utvílsomt fejlágig for Am-báttardal, M.* 16. iUiði-nefi.] *Sál.*, og ikke som *Ísl. miðr vel, må utvílsomt læses, men noget stedsnavn Víðines kan nu ikke påvises.* 17. biorg] *d. v. s. Neshjorg, en lav klippe-ryg vest for Ásbjarnarnes.* 20. til] *sál. berigtiget; ti M. 28. er] hann mgl. M.*

- gott. Maðr gengr ígegn at abravt kvez tekitt hafa.
ok það hann ei dírfa lík um at róða nema hann uildi hafa hæggi. Tekr hann annat flatrið ok ferr til Borgar suðr sem honum var boðit. Nv tekr
 5 *Alof systir Barða ok foftra hennar uíð flatrinv. sv het ok Alof. hon var vitr kona ok foftra Barða ok þeíra Gvðmundar sona. hon var kállvð kiannæk. ok voro sva skilit næfn með þeim. Alof foftra Barða var vitr miok ok kþnni mart gerla at sia.*
 10 *ok þeim vel vilivð. Gvðmundar sonum. hon var froð ok forn ífkapi. Nv er fra þi at segia hvat þeir hioluðuz við foftrar Þorarinn ok Barði. aðr hann væri íbravt hvinn. þeir hiolvðo mart. þat var lægar morgininn snemma | skyllði hann þa fara 2v*
 15 *at finna færvneyti sitt er með honum skylldo fara. ok þa er hann er hvinn til bræt reiðar. þa erv þar leiddir fram hestar .ij. hvítir. ok svært eyru ahvarum tveggja. Þa hesta atti Þorðr fra Breiða-uaði. þeir hæfðo horfit um sumarit aþingi. Nv*
 20 *mælti Þorarinn. her erv hestar Þorðar skaltu fara ok fðra honum. ok þigia eingi laun af honum firir. ok ei er þes uert. firir þi at ek reð er þeir hurfv. ok hafa iminni varðveizlv verit. ok var torfætt at þeíra hefði neytt uerit. En því let ek hesta*
 25 *þesa taka at mer þotti þetta merkiligra at spyria eptir hestvm þesum. en dusil brosum. ok hefi ek opt fenda menn til Borgar-fiarðar suðr i sumar at spyria eptir þeim. þotti mer þat vera merkilict eyrendi. ok vøttir mik at eigi mundi ípat raðit.*
 30 *Ok nv hefi ek sendan mann af nyio suðr. ok mvn sa sunnan koma amorgin. ok segia tiðendi sunnan yr heraðinv. Þa var kþpstefna aHvit-ar-vællum. ok voro skip komin af hafi litlv fyrr en þat var. Nv riðr Barði þaðan. ok kemr aBacka þar sem*
 35 *Þorðif bio. ok stoð þar hestr sæðlaðr. ok skiaðldr*

stoð þar hia. ok riðo þeir heim mikinn dyn itunit
 eptir hærðom uelli. þar var uti karlmaðr ok kona.
 ok þo hon hæfuð hans ok voro þau Þordis þar ok
 Oddr ok var at vanlycðom nockvt er hon þo hæfvð
 hans. ok hafði hon eigi þvegit lavðr yr hæfði hon- 5
 um. ok þegar er hann sa Barða. þa sprettr hann
 upp ok fagnar honum læiandi. Barði tok vel kueðiv
 hans ok biðr konv lvka uerki finv. ok uafka hon-
 um betr. Hann let svo gera ok nv byz hann ok
 ferr með Barða. Nu koma þeir ut yfir Blændo til 10
 Breiða-vaðs ok færa Þorði hefta fina. Þat er at
 legia. at iþann tima var Þorgill Ara son riðinn
 norðr til Eyia-fiarðar. aþeiri uikvnni er umb var
 liðin er hann skyllði kvangaz at Þvera ok var hans
 norðan vana annari uiku. Þorðr tekr uel við 15
 heftvm finvm ok byðr goða hefta gellða at launvm.
 Hann kvez ei *vili lavn fyrir þetta. ok svo kvað
 hann þann bioða er heftana hafði heimta. skal
 þin vinr segir hann iþærf neyta. Riðr Barði i-
 Langa-dal ok a vøllvna miok svo at bó Avðolfs. Nu 20
 sa þeir at maðr reið yr tvninv ofan. ok kenna þeir
 Arngrím færvnæt sinn er uera skyllði ok riðr hann
 nv með þeim. riða nv vestr yfir Blændo til Eiríks
 uiðfia. ok koma þar er fe uar embætt at morgvn
 mali milli middegif ok dagmala ok hitta smala 25
 mann ok spvrðo hvart Eiríkr væri heima. Hann
 lagði at hann var ahesti ifolar uppraf ok nv vitvm

14. Þvera] Torgils' hustrus navn anføres ikke, men da
 Snorre gode og Torgils senere siges at være gifte med 2
 søstre, og da en del af Snorres børn til moder havde Hall-
 friðr, datter af Guðmund den riges broder Einarr Eyjólf-
 son på Pverá i Øfjord på nordlandet, har Torgils' hustru
 utvivlsomt været en datter af Einar. 15. vana] d. v. s.
 ván á. 17. vili] sál. for villia M. 20. Nu] udrykket i mar-
 ginen og stærkt slidt. 26. ok spvrðo] af skriveren tilf. i
 marginen med nedvisningstegn i linjen.

- ver eigi hvert hann hefir riðit. hvat picki þer lik-
 ligast hvert hann man riðit hafa. ok kiemr ihug at
 hann mun skotiz hafa undan ok uilia ei fara. En
 ei bar sva ræn vitni at hann hefði vndan skotiz.
- 5 Sa þeir þa .ij. menn riða ofan með fram Suina-
 uatni. Þaðan uar uiðlynt af bðnm. ok kendo at
 þar var Eiríkr uiðsía ok Þorliotr giallanda foftri.
 Þar hittaz þeir við a þa er heitir Laxa er fellr ur
 Suina-umatni. fagna hvarir æðrm vel. riða til þes
- 10 er þeir koma til Þorgífl a Meðal-heim. þeir kvæddoz
 vel ok riða síðan leiðar sinnar. ok kvomv nv miok
 at Glivfr-a. þa mælti Barði. at menn skyldi riða
 til boiar at Asmundar-gnvpí. ok hitta Eyiolf Oddz
 son. Maðr riðr. segir hann. ok ei feint fra bðnm
- 15 ut ok ofan með anni vættir mik. segir hann at þar
 se Eyiolf. get ek hann munv vera við vaðit er ver
 komum þar. ok riðom fram. sva gerðo þeir. Nv
 sía þeir mann við vað. kenna þar Eyiolf hittaz nv
 ok kvæddoz vel. fara nv leiðar sinnar ok kvomv
- 20 þar sem heitir aAfk iViði-dal. þa riðo imot Barða
 ok færvnavtm hans .ij. menn ilitklæðom. ok hittuz
 þeir bratt. er hvarir riðo imot æðrm. ok voro
 her | .ij. sýstur sýnir Barða i þeiri fær ok het annar 3r
 Lamb-karr en annar Hvnn. ok þa er hinn .ij. uaz-
- 25 dölkr ífær með þeim. þeir hæfðo komit ut ueftr
 iViði-dal allir. En Gvðbrandr faðir þeira ok Gvð-
 run móðir þeira biogv vt iViði-dal a bð þeim er
 síðan heitir aGvðbranz-staðom. Nv verðr þar fagna
 fundr mikill með þeim frendom er Barði hittir
- 30 sýstur sonu sína. segia hvarir æðrm tiðendi. Barði
 segir fær sína hvert hann ætlaði. þeir voro [þa]
 [xvi]y vetra gamlir. ok hæfðo .i. vetr vtan verit.

5. fram] af skriveren tilf. i marginen med nedvisnings-
 tegn i linjen.

þeir orv hinir mestu agætis menn at vænleik ok at
 afli. ok at iðrottum. ok þó væri þeir uel at ser
 gervir þott þeir uæri fylltiði at alldri. Nu reðu þeir
 raðom sínum ok kvez þeim því hvgr at raðaz ífar
 með þeim. en færvnætr þeira ferr í Viði-dal. Barði 5
 riðr nu þar til er hann kemr til Lðkia-moz. ok
 segir nu foftra sínum svo buit. Nu skaltv riða
 heim í Afbiarnar-nef. en ek mun amorgin riða til
 fundar við þik ok með mér Þorbergr son minn.
 mun ek þá riða aleið með yðr. Nu ferr Barði heim 10
 ok færvneyti hans. ok er heima nött þá. um morg-
 ininn byr Kollgrís þeim dægurð. En þat var síðr
 at lagðr var matr aborð fyrir menn en þá voro
 ængvir difkar. þat varð til nýnæmis at af hurfu
 .iiij. deilðirnar fyrir .iiij. monnum. geck hann. ok 15
 lagði til þes Barða. Hef þv fram borð. segir hann.
 ok rðð ecki um þat fyrir æðrum monnum. En
 Þurið mælti. at þeim sonum hennar skyllde ecki
 deila dægurð ok kvaz hon deila munda. Sva gerir
 hann at hann hefr borð fram borð fyrir mann ok 20
 deilir mat a. Þuriðr gengr þá innar. ok leggr sitt
 stycki fyrir hvern þeira brøðra. ok var þar þá yxinf
 bogrinn ok brytiaðr i .iiij. Tekr hann Steingrímur
 til orða. ok mælti. þó er nu brytiað stormannliga
 moðir. ok ecki attv vanða til at gefa monnum svo 25
 kappfamliga mat ok er þesu mikit van stilli. ok ertv
 *nær ovitandi viz. Hon svarar. Ecki er þetta furða
 nein. ok mattv þetta ecki vndraz. fyrir þi at störra
 var Hallr brøðir yðarr brytiaðr. ok heyrða ec yðr

5. þeira] mellem þ og r et underprikket t M. Viði-dal]
 sál., men vistnok fejlagtig for Vatnsdal, M. 16. Hef] f mgl.
 nedre tværstreg M. f. h.] over linjen med nedv. tegn. 19. deila] i
 over linjen med nedvisningstegn M. 27. nær] sál. berigtiget;
 næ M. 29. ec] tilf. over linjen med nedvisningstegn M.

ecki þes geta at þat væri nein fvrða. Hon lætr fylgia flatrinv sinn stein fyrir hvern þeira. þeir spurðo hvat þat skyldi merkia. Hon svarar. Mellt hafi þer þat bróðr er ei er vænna til en steina þesa
 5 er þer hafit ei þorat at hefna Hallz bróðvr yðarf þviliks manz sem hann var. ok erv þer orðnir langt fra yðrum ættmonnum er mikilf erv verðir. ok ei mundo þeir þilika fkæm eða neifo setið hafa sem þer hafit þolat. vm hrið ok margra amæli
 10 fyrir hapt geck hon vtan ok innar eptir golfinv eifkrandi. ok kvað visu. Bratt mvn Barða fryia beiðendr þrimv seiða vllr muntv ættar spillir vndlinf taliðr þinnar. Nema ly bravtar latir laðf ualldandi fallda lyðr nemi orð sem kvaðom lavðr hyrf
 15 boða ræðo. Nv rinda þeir fram borðom ok ollv þi er avar. ok ganga til helta sinna ok buaz hvatliga. Þat var drottenf daginn er .v. vikvr voro til vetrar. Nv ftiga þeir abak heftvm sinvm ok riða abravt yr tvni. Nv fia þeir þat bróðr til Þuriðar moður
 20 finnar. at hon var komin a bak hesti þeim er þav kællvðo Eykiarð. ok hon hafði heimt huskarl sinn til færvneytif við fik. Hann er eigi nefndr en sva er fagt. at hann mvn grvnnvðigr vera. Nv mælti Barði. þetta horfir til oefnis er hon er aferð komin.
 25 ok mætti ver þes vel an vera. ok verðr nv at leita raðs ok letta a ofan færna hennar. Hann heimtir til fin þa Olaf ok Dag heima menn fina. Nv skulot ið. segir Barði. riða a | mot henni. ok mælit uið 3v hana fðmiliga ok fagurt en gerit sem ek byð. segit
 30 at þat se vel er hon er komin ifær vara. Biðit hann vel fylgia henni huskarlinn. ok styðit hana abaki ok riðit sva unz er komit fram at Saxa-lök.

hann fellr yr Vestr-hops-vatni. ok ofan iViði-dalf-a. Skeiðgata liggir at löknvm norðan ok sva fra hon-um. ok þa skulo þit spreta giðrðunvm hennar. skal Dagr þat gera ok lata sem hann gyrðe heftinn er þer komit at löknvm. ok reiðit hana af baki. sva 5 at hon falli ilðkinn ofan. ok sva þav bæði en hafit með yckr heftinn. Nu riðo þeir imot henni ok kvæddo hana vel. Ok urðo þit helldr til þes at riða imot mer en *lynir* minir. segir hon. ok fõma mik. Þeir hvðo ockr þetta eyrendi. segia þeir. 10 hon segir. þvi emek iferðina komin at mik vættir at fiðr mvn firir faraz nockur storræði. firir þvi at ei skal skorta til aeggivn. firir þvi at þes þarf uið. þeir lata þat miok munv bõta at hon fari. Riða nv þar til er þav koma fram at Saxa-lök. þa mælti Dagr. 15 þesi maðr er mannvitvll er þer fylgir Þuriðr. hann hefir ecki sva vel gyrt heft þinn at þat myni dvga. er þat skæm mikil at fa fliet til fylgiv uið dugande konvr. Gyrtv betr þa heftinn en aðr er. segir hon ok fylg mer sþan. hann tekr nv ok sprettir giorð- 20 onvm af hefti kerlingar. rekr þav bæði af baki iSaxa-lök sem þeim var boðit. þar var Þuriði viðangv meini hætt ok gruflar hon af löknvm. þeir riða nu ibrot ok hæfðo heftinn með ser. hon ferr heim vm kvelldit ok hvfkarl hennar ok ei eyrendi fegin. 25 Barði riðr nv ok flockr hans leiðar sinnar þar til er þeir attv skamt til Borgar. þa riða menn at moti þeim nockurir. ok var þar Þorarinn goði foftri Barða ok Þorbergr fon hans. Þeir rððaz uið þegar ok takaz at orðom foftrarnir. þo hefir þv þar foftri 30 segir Barði fuerð mikit vm kne þer. hefir þv eigi

6. ilðkinn] i næsten ulæseligt M. 15. og 21—22. Saxa-lök] for Faxalök M. 19. Gyrtv] Stor initial, udrykket i marginen. 29. Þeir] Stor initial, udrykket i marginen.

- feð mik hafa þetta vapn fyrr. hygginn ok glæg þeckinn segir Þorarinn. *sva er ok ei hefi ek fyrr haft. Nv skulo við skipta uapnvm. skal ek þat hafa er þu helldr a. ok sua giorðo þeir. Þa spurði Barði*
- 5 **kom. hann sagði honum með allvm atbvrðvm. hve for með þeim Lygi-Torfa. ok hve hann hafði lockat hann til at sökia vapnin. En Þorbergr son minn hefir annat vapnit ok a þat Þorbiorn. En Þorgautr a þetta er þu hefir þat potti mer makligast*
- 10 *at vapn þeira lægði ofmetnat þeira ok dramb. þvi reð ek þesi rað. ok swa hit fama hefndir þv þeirar fuivirðingar þinnar. er þeir giorðo til þin ok yðarra frenda. Nu uillda ek at þv værir mer raðhollr. swa mickla stvnd sem ver leggium ayðra fömð.*
- 15 *Nv riða þeir itvn at Borg til Eyiolff magl þeira bróðra. þar voro .ij. hestur bunir fyrir dyrvm er Barði kom igarð. ok voro a aðrvm uiftir þeira *bróðra ok ætlaðar voro þeim til neftz. ok iarteindo þat þav hin nyio flatrin er Barði let þangat færa.*
- 20 *Þær uiftir hafði buit Alof sýftir þeira ok Kiannæk foftra hans. Þa stigr Eyiolfr abak ok var albvinn at riða itvn fra dyrvm. Þa kemr ut kona ok kallar a Barða ok mælti at hann skyllde aptr riða. þangat til dyranna ok kvez eiga mal við hann. þat var*
- 25 *Olof sýftir hans. hann bað þa riða fyrir en hann kvez ecki mundo dveliaz. Kemr hann at dyrum. spyrr hvat hon uill. hon biðr hann stiga af baki ok hitta foftrv fina. hann gerir swa gengr inn. kerlingin ómtir við innar ihvfinv en hon var ireckiv*
- 30 *finni. Hverr ferr þar nv. spyrr hon. hann svarar.*

5. kom] *resten af spörgesætningen mgl. M. Ísl. supplerer hvaðan honum kom.* 11. þeirar] *efter þ er et med r sammen-skrevet a ved underprikning slettet M.* 16. dyrvm] *d rettet fra b M.* 18. bróðra] *sål. berigtiget; bróða M.*

4r *Barði er her nv hvat uilltv mer foftra | Gack þu*
hingat. segir hon uel ertu kominn nv. Sofit hefi
ek nv. segir hon. en vakat hefi ek inott at bua
uiflir yðrar. ok fyftir þin. far þu hingat. segir hon
ok uil ek þreifa um þik. Barði gerðe fua fem hon 5
mælti því at hann unni henni mikit. hon tekr til
ihuirflinvm uppi. ok þreifar um han ællv megin
allt atær niðr. Barði mælti. hve kenniz þer til.
ok hve ætlar þv vera þo þreifar þu nv fva uand-
liga. Hon fvarar vel þicki mer fagði hon huergi 10
þicki mer uið hnita fva at ek finna fforum. Barði
uar mikill maðr ok fterkr at afli. digr uar half hans.
ok fpennir hon hændom finvm um half honum. ok
tekr yr ferk fer fteina feyrui mikit er hon atti ok
dregr ahalf honum. ok dregr yfir fkyrtvna. Hann 15
hafði tygil knif ahalfinvm ok let hon hann þar
vera. ok bað hann vel fara. Hann riðr nv abravt
eptir færvnætvm finvm. hon kallar eptir honum.
Lat vera nv fva bvit fem ek hefi um buit ok vættir
*mik at þa mvn lyða. Nu er *kemr til liðs finf 20*
þa riða þeir leiðar finnar. Þorarinm ferr langt
aleið með þeim. ok hefir umb rað um ferð þeira.
honum þickir mikit undir at þeim færiz vel. Gift-
ingar ftað hefi ek yðr feingit. segir hann. iGnvpf-
dali er þer fkulot hafa. Niall heitir buandi er þer 25
fkulot inott gitta. fva er fagt at hann fe ecki
mikill þegn við aðra menn af fe finv. þo hefir hann
orit. þes uętti ek að uið yðr taki hann at orð fend-
ingv minni. En nv er fa. maðr her kominn er
inott reið fvnnan yr Borgar-firði. er ek fenda fuðr 30
ipesi uikv at uita tiðendin iherat. ok kann fa
mer gerla fatt at fegia. ok hefir hann þat fagt at

18. eptir] *sål.*, ved interlinear rettelse af et understreget
 með M. 20. er] *herefter mgl.* hann (ell. Barði) M.

Hermundr Illhvga son mǫn vera ikaupstefnǫ and-
urða þesa uikv. ok margir aðrir heraðs menn. þat
mǫnv þer ok spurt hafa at þeir bróðr. synir Þor-
gavz. hafa sýflv fyrir hǫndom ifumar. At fla teig
5 þann er heitir Gullteigr. Nv liðr fram verkit sva
at lokit mǫn miðviku dag ipesi uikv. ok mǫnv þeir
heima vera. spurt hefi ek þat at þeim er titt at
röða Gislvngvm. þegar nockvt hark verðr ok ha-
reyfti. þa mæla þeir mǫn ei Barði koma. Giora at
10 þi mikit spott ok hat við yðr til suivirðingar. Nv
geriz her ok þat sagt með micklvm sannendvm at
þat hafa þeir heraðs menn samraðit ef nockur tið-
endi verða iheraðinv þav er af manna vǫlldom erv.
þa skulo allir skylldir til eptir þeim at riða. síðan
15 er þeir Snorri goði hæfðo sofit skamt fra bygðom
eptir uig ok sin storvirki. ok skal þa vtlagðr er eigi
uerðr til þes buinn .iij. mǫrkom. hverr þa er þing-
farar kavpi a at gegna. fra Hafnar-fiollvm ok til
Norðr-ar sem þeira þingmenn erv flestir Siðo-manna
20 ok Flokdöla. Nv riði þer annan dag uikv fra Nials.
ok farit tomliga. Hafit natstaði aheiðinni. þa fecc
hon þat nafn at hon var Tvidögra kǫllot. ok skulot
koma til uigis þes hvarstveggia er a heiðinni er.
þa er er farit svðr. ok seð hvart sva se sem ek segi
25 yðr. Floi heitir aheiðinni. ok eru þar *vatn stor.
þat er inorðan verðom floanum vatn þat er nef
liggr i. ok ei breiðara at ofan verðo en .ix. menn
megv standa iam fram. ok deilir norðr vatnfállvm

2. aðrir] herefter et udraderet menn M. 3. at] tilf. inter-
linearart með nedvisningstegn foran et udprykket z (d. v. s.
ok) M. 10. hat] d. v. s. háð. 12. ef] rettet fra en M.
21. farit] forkortelsesmærket er fejlagtig i. 25. vatn] vatn-
fáll með fáll overstreget M; muligvis er da ved forglemmelse
vatn ikke rettet til votn.

4v til heraða varra yr þi vatni. Þangat vísa | ek yör
 til. En annat uigi er ifunnar uerðom floanum er
 ek uillda síðr at er hefðit ok yör gegnir uerr ef er
 þurfot til at taka. Þar gengr enn nef fram iuatn.
 þar megr standa .xvii. menn iamfram. ok deilir 5
 suðr uatnfæll til heraða þeira vr þvi vatni. En þer
 mvnt koma suðr þriðia dag þann til selia er allir
 menn erv farnir yr selivm eptir endilængvm Kiarra-
 dal. ok þar eigv allir Siðo-menn selfarar. ok her
 til hafa þeir þar dvaliz. Nv vættir mik at þar 10
 komi þer nær eyçð dagf. þa skulo riða .ij. menn af
 liði yörv ofan iherat þar. ok eptir fialli ok sua til
 brva ok koma *til bygða fyr en firir funnan ana.
 þa skulot koma að þann er heitir aHallvarðs-ftað-
 om ok spyria bonda tiðenda ok fretta eptir heftvm 15
 þeim er horfit hafa norðan yr sveitum. *Hit skulot
 spyria vr kaptæfiv. þa mvnt þit sia aGullteig er
 it farit ofan með anni hvart þar se menn at flætti
 sem nv er eptir hermt. þa skulot þit riða upp sva
 til vaðs. ok lata hvanda yckr til vaðf uifa riða sva 20
 til heiðarinnar ok upp aheiðina. þa munvt þit sia
 aGullteig er it farit með anni. En miðvikv morgin
 skaltv fara ofan abrvna þar er þer set tiðendi vm
 heraðit. ok skaltv þa skipta liði þinv i .ii. staði.
 allz er ervt .xv. ii. saman. Eptir skal vera inn 25
 .xix-di. ok gæta hefta yðvarra ok skal þar vera
 Kollgris ok lata þa vera buna er þer þurfot til at
 taka .vi. skulo menn vera abrvnni uppi ok mvn ek
 akveðit gera hverir þar skulo vera eða hvi þannig

8. farnir] farnir som det synes M. Kiarrar] r synes
 dannet af l. 11. eyçð] rett. fra eyçf M. 13. koma] herefter
 mgl. eigi M. 14. skulot] herefter mgl. sandsö. þit M. 16. Hit]
 fejlskrift for Þit M. 18. anni] a dannet ved rettelse af f.
 19. þa] herefter er et overflødigst skulot udraderet M.

er til skipt. þeir frendr skulo þar vera þeir Þorgill af Meðal-heimi ok Arngrímr. ok Eiríkr uíð-sía ok Þorliotr giallanda foftri. Eyjolfr fra Asmundar-gnvpí því skulo þeir þar sitia at þeir mvnv þer vera menn
 5 stríðastír ok torfueigstír er er komit iheraðit. en yðr hōfír eigi sva at ei hafí þer stílling uíð ok uit. En miðleiðif skulo sitia aðrír .v. í. brōðr. Þoroddr ok Þorgill af Þernvmyri brōðrunga. Barða. ok ía maðr hinn .íj. er kom ístað Halldorf. þeir skulo ok þar vera
 10 fyftvr synír þínír Hvnn ok Lambkarr. Eyjolfr magr þinn hinn .vi.-tí. þeir mvnv þer hoti raðhollari ok ei með íam micklum geyfíngi. fírír þí skulo þeir sitia at þa sía þeir mannfara. um heraðit. En er .vi. skulot ofan fara. þv ok Steinn broðír þinn ok
 15 Steingrímr Olafr ok Dagr ok Þorðr. þeir mvnv þer raðhollastír. ok er þeim þo fvllíða er ateignvm erv fírír. Nu skolv þer þegar abravt fara er þer hafit þeim skaða gert. fírír þí at ei mvn yðr eptír færín livgaz. ok minni mvn stvnd alægð um eptír færna
 20 ef eigi erv fenír meirr en .vi. menn. ok mvn ei þa miok fíolment eptír *ef sva er með farit. Nv skulot er vndan ríða sem hvatazt þar til er þer komit til hínf neyrðra uígís aheiðínni. fírír því at þa berr norðr alla kúíðbvrði ok er yðr þat mefst fullting at
 25 sva yrði. En þo grvnr mik at ei komír þu þí víð fírír þeira ofstęki er þer fylgía. En nv mvnmvver skíliáz at fínni ok fínnvmz heilir. Nv kemr Barði at kvelldí til Níals með flok. fínn. ok stendr Níall

1—3. Þorgill—Eyjolfr] Den 6te, som ikke nævnes, må efter sammenhængen være Gefnar-Oddr. 8—9. ía—íj.] Denne mand må være den vise Toraríns sōn Þorbergr. 12. geyfíngi mellem g og e en ved udradering frambragt åben bogstav-plads M. 17. Nu] Stor initial, udrykket i marginen. 21. eptír] herefter mgl. sótt, ríðit eller lígn. M.

uti. ok byðr þeim gifting allvm ælværliða. þeir
 þiggja þat. lata lavfa hefta sína setiaz abaða becki.
 Niall er uti vm kvelldit ok kona hans. ok hva
 5 r vístir | gefta sína. En sveinn þeira er inni vng
 ok skemtir þeim. Barði spyrr sveininn ef hann hafi 5
 bryni nockvt. Ek ueit. segir hann harðstein er
 faðir minn a ok þori ek eigi at taka. Ek mvn
 kavpa at þer segir Barði ok fa þer til tygil knif.
 Ia segir hann sveinninn hvi mvn ek eigi til raða
 þa. leitar harðsteinsins ok síðr ok felr Barða. Barði 10
 tekr við harpstei[ni]nm ok ekr tygil knif af halfi
 ser. ok þokaz þa nockvt steina seyrvit er hon hafðe
 latið ahals honum kerlingin ok þes uerðr getið
 síðarr. Nu bryna þeir uapn sín. Nu þiccz sveinn-
 inn hafa uel hnyct er þeir hafa þat sem þeir þyrftv. 15
 Nv erv þeir þar um nött ok hafa goðan beina. Nu
 riða þeir leið sína annandag uikv igoðo ueðri ok
 foro ecki hart. spyrr Barði Eirik við-sia hvernvg
 ætlaði at faraz mvndi. hann svarar. Bloðs hæfvm
 hlynr of heiði ræ borðz farit norðan ver hyggjum 20
 nag nðra .xix. saman ritar. þo getvm hins at hriðar
 lyn-tamf mvnim funnan ar hyggv skalld til skðrv
 skes nockurv færi. Nv erv *þar um nöttina a heið-
 inni. Ok riða miðvikvdag iKiarra-dal ok var þat
 nær eyçð dagf. ok er þeir hæfðo ait vm stund þa 25
 riða .ij. menn ofan iherat sem til hafði fkipat Þor-
 arinn ok hittv ænga menn aðoivm ok foro fiallveg
 allt ok kromv til brvar. ok nv aHallvarðs-staði ok
 fa tiðendi gerva aGullteig ok fa þat at þar voro
 karlar ateignvm ok flogv allir ifkyrtvm. ok syndiz 30

9. hvi] hvi tilf. M. 18. hvernvg] herefter mgl. muligvis hann M.
 19. svarar] Ved et v i marginen betegnes det fg. vers. 23. erv]
 herefter mgl. þeir M. 24. miðvikv.] fejlagtig for þriðia M.
 var þat] interlinear-rettelse for et understreget koma þar M.

iamt eptir þu sem sagt var. fyndiz at iamt mǫndi-
 eptir dagflatta sem sagt var. finna nú þvanda ok
 hiofðo við hann ok spurðo tíðenda. Hvarigir
 kunno aðrum þar tíðendi at segia. ok spurðo
 5 þeir at heftum þeim er þeir voro aleit komnir ok
 miok opt hæfðo verit farar til gervar hann kvaz
 alldregi uita hvar þeir voro. ok bað þa sva klifa
 ey ok ey. þeir spvðo. hvat tíðenda væri ikæpftefn-
 vnni eða hve fíolment þar uæri hann kvaz oglægt
 10 hafa spurt hvat þar er títt kvez ok ængu mali þickia
 fkipta. þeir baðo hann uifa fer leið upp með anni
 til vaðs sva gerir hann skiliaz þeir. foro þeir til
 fundar viðfærunæta sína ok segia þeim suabuit sofa
 af nott þa. Nu er nockut at segia fra þeim heraðs
 15 monnum er her koma við þetta mal. Þorbiorn
 Brvna son stoð vpp snemma aVeggivm. ok biðr hvf-
 karl sinn standa upp með ser. ok skal fara upp til
 smiðio idag til Þorgvatz ok skal smiða þar. þat var
 snemma þegar ísolar uppraf. Hann kuaddi þeim
 20 dægvrðar. ok var þat eigi akueðit hvat feingit var
 annarf en hvfpreyia setti fyrir þa trygil aborðit.
 Þorbiorn vattar at honum se eigi vel feingit ok rekr
 meðal herða henni trygilinn. hon snyz við ok verðr
 illa við ok mælti við hann rapalliet ok sva hvart
 25 við annat ok berr þu þat fram segir hann er ecki
 er inema bloð eitt. ok undr er þv ser eigi mismíði
 a því. hon svarar honum þa stílliliga. Ecki bar
 ek þat fram er ei mættir þu vel neyta. ok ætla ek
 ei því uerr at þav undr heri fyrir þik at þv fer

1. iamt—fyndiz] synes overflødigt og er vistnok indkommet ved fejlskrift. 12. sva—hann] interlinear. tilf. med nedvisningstegn M. 14. Nu] Stor initial, udrykket i marginen M. 16. aVeggivm] Þorbjörn Brúnason bor ífg. Ldn. at Steinum og faldt i Heiðarvígi.

bratt iheliv. ok víft mǫn þetta þín furða vera. Hann
kvað visu. Eigi mǫn sver eigvm að vör at mik
dæðan folld uill menf imóllo minn alldr bla fallða.
Ann en ecki vinna ellds ma brik at slikv þat er
5 v ofkapliet eplis ælfelían mer heliár. þa hleypr | hon 5
abrait ok tekr ofthleif ok kaftar fyrir hann. hon
fez ípallinn æðrvmegin ok grætr. Þorbiörn kvað
visu aðra. Óþackir kann ekkiv ata mars þott grati
fak rennanda fannar fagrstrykvins mik kykvan.
þviat amf litar imv of næð er skal dæðan hlyra hæfg- 10
vm fkvrm heiðingia mik leiða. En þo bregðr nv
kynligv við. Vndan þicki mer nv gasfhlaðit vera
hvar tvegia undan hufinv. ok á syniz mer falla
stræng eptir husinv ok norðan af heiðinni. en mólld
ein syniz mer ok sva kenniz mer ei siðr oftrinn sia 15
er ek et. Ok stiga þeir undan borðenv ok ganga
til hefta sinna. ok stiga abak ok riða yr garði. þa
tekr hann til orða. Þorbiörn. Dreymt hefir mik
nv inott. segir hann. Hufkarl spyr. hvat dreymdi
þik. segir hann. Þar þottumz ek vera staddr er 20
eigi þotti ællvm einnvg. ok þottumz ek hafa *þat er
ek hefi uanr verit at hafa ihendi mer. en nv er ei
heima. ok brotnaði ífundr þegar ek hio fram. en ek
þottumz kveða uisur .ii. í suefninv ok man ek þær
baðar. þat uarð mer hin mæra minn vanda ek 25
brag randa. hialmfenris brafst holma huitvændr itvæ
ritar. þarf amætv moti motræðr iðrv snota heim-
þinga bar þanga hnitv reyr saman dreyra. Væri
betr at ek bæra benvænd igny randa hleypti kiols

2. visu] Ved et v i marginen betegnes verset M. 4. en] tilf. over linjen med nedvisningstegn M. 8. aðra] Et v i marginen ud for fg. M. 14. stræng] herefter et ved understregning slettet nord M. 21. hafa] herefter overstreget þat er ek hafa; derefter mgl. sverð M. 28. Væri] Verset betegnes ved et v i marginen M.

iamt eptir þui sem sagt var. syndiz at iamt mvndi-
 eptir dagflatta sem sagt var. finna nv hvanda ok
 hiolvðo við hann ok spurðo tiðenda. Hvarigir
 kunno aðrum þar tiðendi at segia. ok spurðo
 5 þeir at heftvm þeim er þeir voro aleit komnir ok
 miok opt hæfðo verit farar til gervar hann kvaz
 alldregi uita hvar þeir voro. ok bað þa fva klifa
 ey ok ey. þeir spvðo. hvat tiðenda væri ikæpftefn-
 vnni eða hve fiolment þar uæri hann kvaz oglægt
 10 hafa spurt hvat þar er titt kvez ok ængu mali þickia
 fkipta. þeir baðo hann uifa fer leið upp með anni
 til vaðs fva gerir hann fkiliaz þeir. foro þeir til
 fundar uiðfærunæta fva ok segia þeim fuabuit sofa
 af nott þa. Nu er nockut at segia fra þeim heraðs
 15 monnum er her koma uið þetta mal. Þorbiorn
 Brvna son stoð vpp fnemma aVeggivm. ok biðr hvf-
 karl sinn standa upp með ser. ok skal fara upp til
 smiðio idag til Þorgatz ok skal smiða þar. þat var
 fnemma þegar isolar uppraf. Hann kuaddi þeim
 20 dægvrðar. ok var þat eigi akueðit hvat feingit var
 annarf en hvfpreyia feti fyrir þa trygil aborðit.
 Þorbiorn vattar at honum se eigi vel feingit ok rekr
 meðal herða henni trygilinn. hon snyz uið ok verðr
 illa uið ok mælti uið hann rapalliet ok svo hvart
 25 uið annat ok berr þu þat fram segir hann er ecki
 er inema bloð eitt. ok undr er þv ser eigi misfmiði
 a því. hon svarar honum þa stilliliga. Ecki bar
 ek þat fram er ei mættir þu vel neyta. ok ætla ek
 ei því uerr at þav undr beri fyrir þik at þv fer

1. iamt—syndiz] synes overflødig og er vistnok indkommet ved fejlskrift. 12. fva—hann] interlinear- tilf. med nedvisningstegn M. 14. Nu] Stor initial, udrykket i marginen M. 16. aVeggivm] Þorbjörn Brúnason bör ifg. Ldn. at Steinum og faldt i Heiðarvígi.

bratt iheliv. ok víft mǫn þetta þín fúrða vera. Hann
kvað visu. Eigi mǫn fver eigvm að vör at mik
dæðan folld uill menf imólldo minn alldr bla fallða.
Ann en ecki vinna ellds ma brik at slikv þat er
5 v ofkapliet eplis ælfelían mer heliár. þa hleypr | hon 5
abrait ok tekr ofthleif ok kaftar fírir hann. hon
fez ípallinn æðrvmegin ok grætr. Þorbiörn kvað
visu aðra. Óþackir kann ekkiv ata mars þott grati
fak rennanda fannar fagrstrykvins mik kykvan.
þvát amf litar imv of næð er skal dæðan hlyra hæfg- 10
vm fkvrvm heiðingia mik leiða. En þo bregðr nv
kynligv við. Vndan þicki mer nv gasfhlaðit vera
hvar tvegía undan húfinv. ok á syniz mer falla
stræng eptir husinv ok norðan af heiðinni. en mólld
ein syniz mer ok sva kenniz mer ei síðr oftrinn fía 15
er ek et. Ok ftiga þeir undan borðenv ok ganga
til hefta finna. ok ftiga abak ok riða yr garði. þa
tekr hann til orða. Þorbiörn. Dreymt hefir mik
nv inott. segir hann. Hufkarl spyr. hvat dreymdi
þik. segir hann. Þar þottumz ek vera staddr er 20
eigi þotti ællvm einnvg. ok þottumz ek hafa *þat er
ek hefi uanr verit at hafa ihendi mer. en nv er ei
heima. ok brotnaði ífundr þegar ek hio fram. en ek
þottumz kveða uisur .ii. í fúefninvvm ok man ek þær
baðar. þat uarð mer þín mæra minn vanda ek 25
brag randa. hialmfenris braft holma huitvændr itvæ
ritar. þarf amætv moti motræðr iðrv fnota heim-
þinga þar þanga hnitv reyr saman dreyra. Væri
þetr at ek bæra þenvænd igny randa hleypti kiols

2. visu] Ved et v i marginen betegnes verset M. 4. en]
tilf. over linjen med nedvisningstegn M. 8. aðra] Et v i mar-
ginen ud for fg. M. 14. stræng] herefter et ved understregning
slettet nord M. 21. hafa] herefter overstreget þat er ek hafa;
derefter mgl. sverð M. 28. Væri] Verset betegnes ved et v
i marginen M.

ok heilan havf okostalavfan. Sa er dalryrar dauða
 dyrfitiar skal uitia herðe galldr ok helldomz hann
 ofaum manni. Nu nam fa uisur baðar er honum
 fylgðien þeir riðo. Nv suipaz hann um Þorbiorn.
 5 Ia. segir hann. heima liggia nv smiðar emnin eða
 elligar hafa niðr fallit. far þv apta ok leita. Fiðr þu
 aleiðinni þa far þu til smiðio. En ek mvn riða
 firir. Nv ef ei fiðr þv aleiðinni þa far þu til verks
 þins. Nu skiliaz þeir. fiðr huskarl eigi smiðar
 10 efni. Þorbiorn riðr nv til Þorgæz frenda sinns til
 smiðio. ok hittir hann firir dagmal dags. kveðiaz
 þeir ok spurðoz at tiðendom. huargi kunni æðrum
 þar tiðendi at segia. Nv er fra því sagt at þeir
 sýnir Þorgavtz rifa upp allir ok fara at fla aGull-
 15 teig. ok röddo um þat at nu mundi vel vita. ok nv
 mundi fleginn uerða Gullteigr hinn sama dag. ganga
 til teigf ok lægðo af fer klæði sín ok vapn. Geck
 Gifli vm teginn nockvt sva ok fa a er þeir ætlvðo at
 fla ok nemr staðar. ok kvað visu. Her uilldo mik
 20 hælldar kom fres iftað þesum falu fura vela fiol-
 rðks mari fðkia. hitt segir vllr at allir oðgalldurf
 mvnit skalldi hriðar hlackar gloða herðendr trvir
 verða. Hann segir drøm sinn at honum þotti sem þeir
 væri þar staddir aGullteig ok kiðmi at þeim vargar
 25 margir ok ættiz þar uið ok uar mikit vm. ok ek
 þottvmz uakna við þat er ek liop vndan heim til
 bðiarins. toku þeir til verks sínf ok flogv vm stvnd.
 Nu hefir Barði skipat liði sínv ifetv sem foftri hans
 kendi honum ok aðr er sagt. ok nv segir hann þeim
 30 ællum hver firir ætlun hans er iahvga. þa unðo
 þeir uið hoti betr ok ætlvðo at þa mundi fram

1. -ryrar] ryðrar med underprikket ð M. 6. Fiðr] F ud-
 rykket i marginen. 18. teginn] d. v. s. teiginn, M. 19. Her]
 Stor initial, udrykket i marginen, og ud for denne et v M.
 23. Hann] Udrykket i marginen.

koma þat er fyrir var ætlat ok letv ser lika þesa
 tilskipun at kalla. ok kvoðuz þo ætla at litlar mundo
 atgerðir uerða. þa var skogr mikill iHuit-ar-síðo
 sem þa var víða her alande. En þeir satv fyrir ofan
 skoginn .vi. ok sa gerva tíðendi aGvllteig. Barði var 5
 iskoginvm ok snerto eina fra þeim þar er þeir flogv
 6 r ok þeir vi saman. | Nv hyggv Barði at hve margir
 menn væri at flættinvm. Nv þickiz hann eigi uita
 uist hvart kona er hinn .iij. maðrinn er hvitt er
 til hæfvðsinf at sia. eða mvn þar vera Gifli. 10
 Ganga nv ofan undan skoginvm hver eptir aðrvn
 ok þotti þeim sva fyrst Þorgvz sonum. sem .i. maðr
 gengi þar. ok tekr hann til orða Þormoðr er síðarft
 flo ateignvm. menn fara þarna kvað hann. En mer
 lyniz segir Gifli at maðr gangi .i. en þeir gengv 15
 hart ok runnv eigi. Eigi er þat kveðr Ketill brufi.
 menn erv þar ok eigi allfair ok namv staðar nockvt
 ok sa á. Ketill mælti. mvn eigi Barði þar vera ok
 ei er honum v lict ok kann ek eigi mann at kenna
 ef ei er hann. ok sva uar hann buinn ifvmar aþingi. 20
 Þeir bróðr sa á Ketill ok Þormoðr. En Gifli flo ok
 tok til orða. Sva lati þer. segir hann sem Barði
 mvni koma undan hverri hrislv iallt fvmr ok hefir
 hann enn eigi komit. Þeir Barði hæfðo skipat til
 monnum aðr at .iij. skyllði annaz .i. hvern þeira. 25
 Þeir Barði ok Steinn skylldv annaz Ketil brvsa.
 hann var ramr at afli. þeir Dagr ok Olafr skylldo
 ganga imot Gifla. þeir Steingrimr ok Þorðr skylldo
 ganga imot Þormoðe. Nu snva þeir at þeim. nv

7. vi] tilf. over linjen med nedvisningstegn M. Tallet
 gælder Barði og hans fæller. 8. uita] gent. men overstreget M.
 9. er(1)] e med udel. r M. 10. vera] v ved rettelse af a M.
 26. skylldv] ved rettelse af skyllði M. 28. Þorðr] ved inter-
 linear-rettelse af et overstreget þoroddr M. 29. þeir] þ ved
 rett. af a M.

mælti Ketill. Eigi mvn við livgaz at hann Barði er kominn. ok uilldo þrifa til uapna sinna ok eingi þeira feck nað sinvm uapnvm. Nv er þeir sía hvar komit er þa uilia þeir hlæpa heim til tungarðsins Ketill ok Gifli. ok Barði eptir ok .iij. hans færunatar. En Þormóðr snyr niðr til arinnar ok þeir eptir honum Þorðr ok Steingrímur ok elta hann a ana ok gryta hann fra lande. hann kemz yfir ana ok er hann vel förr. Nv koma þeir heim at garðinvm bróðr verðr Ketill skiotari ok stiklar yfir inn. ok þa er Gifli leypr agarðinn þa fellr torfa yr garðinvm ok skriðnar hann. þa kemr at Barði. hann uarð þeira skiotaztr ok hæggr til hans með fuerðinvm Þorgaz næt ok höggr miok sva af and litið. Nv þegar snyr hann imot færvnatvm sinvm ok segir þeim at averki hefði orðit nockurr. þeir kvoðv litit til rað orðit mundo ok o snæfurmannliet. Hann let þo sva bvit þa mundo verða at vera. ok skulom nv aptr hverfa. hann verðr at raða ok er þat þo miok imoti vilia þeira. Ketill kippir honum Gifla inn af garðinvm ok kastar honum abak fer. Ecki sía þeir at honum yrði mikill þungi at honum. hann leypr heim til bóiarins. Þeir Þorgavtr voro ismiðio ok Þorbiorn ok biðr ef huskarl hans kómi með smiðar efni. Hann mælti Þorgavtr. þo er harkmikit. er eigi Barði kominn. Ketill kom inn ismiðivna ipvi bili ok segir. þat fann Gifli son þinn at hann er kominn. kastaði honum dauðom firir fötr honum. Barði snyr nv imot færvnatvm sinvm ok kvoatz þat ætla at kominn mundi maðr fyr mann. þeir kvoðv þa eigi iafnmenne vera. ok kvoðv litið

7. Steingrímur] -r er forsynet med prik M. 10. stiklar] r skimtes kun svagt, og i marginen synes at stå en variant til dette ord. 16. averki] averkt som det synes M.

at górt þott .i. maðr væri drepinn ok fara *sva*
 langt til. Nv er þeir hittaz allir færunatar. Þa
 mæltv þeir er efri voro ifetvnni at uift eigi hefði
 þeir farit ef *sva* skyldi abravt leyfaz at eigi skyldi
 meiri hefnd eptir þilikan harm sem þeim hafði 5
 ger verit. kvoðv eigi iammenni þa Gifla ok Hall.
 ok lægðo nv amæli til við Barða. kvaðvz ætla ef
 þeir yrði við staddir at meira mvndi at gert. fara
 nv til hefta sinna ok koðvz vilia hafa dægurð. Barði
 bað ecki hirða vm dægvrð. þeir koðvz ei vilia fasta. 10
 6 v ok þat kvnnvm ver eigi ætla hve þer mundi | vndan
 ef þv hefðir nockvt þat gert er frami væri at. Barði
 kvaz ecki hirða hvat þeir röddo. Nv mataz þeir.
 Nv talaz þeir við heima. Þorgavtr ok Þorbiorn ok
 Ketill. Röðir Þorgavtr at mikit er at orðit ok mer 15
 er nær hæggit. en þo syniz mer sem ei mvni minna
 við hlita ok uil ek at hvergi se eptir riðit.
 þeir segia baðir at þat skyldi alldregi verða. þær
 heyrðo konur hvat mælt var ok fendi Ketill þær vt
 aFroða-flaði ok Siðv-mvla at segia tiðindin ok þa 20
 mætti hvern æðrum segia þaðan fra *sva* at orð
 kiðmiz iÞverar-hlið ok vm Norðr-ar-dal at eptir
 þeim se riðit er verkit hafa vnnit ok firri sik *sva*
 sekðom ok fiarlatvm. þeir fara ok taka hefta sina
 ok riða til Hafa-fellz til Arna Þorgvz sonar. Hann 25
 atti þar magvm at fagna var þar kominn Þorar-
 inn Þverhliðingr faðir Aftriðar konv hans. þaðan
 riða þeir .v. saman. Þat er nv at segia fra Þor-
 moði. hann ferr nv vpp firir svnnan ana. þar til
 er hann kiomr iAf þa var fabygt firir sunnan ana. 30
 þar var mannfatt heima ok voro menn farnir aVællv

10. koðvz] tilf. med svag skrift i nedre margen M. 15. at
 m. er] at mikit er gent. M. 20. -flaði] en tilsyneladende
 underpríkning af i er vistnok uden betydning. 28. Þat]
 Stor initial udrykket i marginen.

en hvíkarlar a uerki. Eiðr sat at tafli *ok synir*
hans .ij. annarr þeira het Illhvgi en annarr Ey-
steinn. Þormóðr segir þav tíðendi sem orðin voro.
 Þa var brv a anni uppi hia Biarna-forfi *ok leingi*
 5 *siðan. Eiðr fysti ecki fararinnar. En synir hans*
gripa til uapna sinna ok ferðaz. fara þeir bróðr til
Þorgilf aHæggvanda-staðum. þa var ok heim kom-
inn Eyiolfir son hans. hafði þa ok vt komit vm svm-
arit. Þormóðr ferr upp aHallkels-staði. ok kemr þar
 10 *ok segir tíðendin. Tindr var heima .i. karla en*
komnir v[oro] menn til smiðio. Su kona bio þar
it næsta er Þorfinna het. hon var kállvt skalld
kona. hon bio aÞorvarðs-staðom. hon ati fer son.
er het Eyiolfir ok bróðvr er het Tanni er kallaðr
 15 *var hinn hand rami. ok ecki var hann sem menzkir*
menn at afli. ok sva hvarvaggi þeira ok Eyiolfir
lyftur son hans. ok voro fvll hvgar at aræði. þeir
voro komnir til smiðio til Tindz. En þvi var
eigi komit aGillbacka at Hermvndr var til skipf
 20 *riðinn. ok huskarlar hans. þeir Tindr verða .iiij.*
Þormóðr hinn .v. En þat var sið dagf. Synir Eiðs
koma til Þorgils hæggvanda. þeir bregða við skiott
ok fara þaðan .vi. saman. þar var Eyiolfir son hans
ifær. ok .iiij. menn aðrir. Nv er fra þi at segia
 25 *hvat þeir Barði sia tíðenda. Hann riðr fyrft þeira*
ok nockurv harðast sva at hlið var amillvm þeira
en þeir riðv helldr tomliga eptir. ok koðo hann
fvrðo hræddan vera. Nv sia þeir manna fær eptir
ser ok sia flock eigi myeklogi minna en þeir hæfðo
 30 *sialfir. ok glæddvz þeir færvnavtar Barða ok hyggia*
gott til at þa mundi verða nockvt fægviect ivm ferð-
ina. þa mælti Barði. færvm vndann enn of rið ok
eigi at minni von at þat kostgefi eptir færna. þa

kvað Eiríkr uið-sia visu. Flyckiaz frægir reckar
 fvs er her til snerro. þioð tekr hart a heiði her-
 kvnn dragaz svnnan. fara biðr hvergi heria harð-
 rað firir Barði geira hregs fra glyggvi gvnnorvnga
 funnan. Eigi segir þv nv fatt segir Barði. þat mælti 5
 ek at hverr fari sem ma þar til er uer komum til
 uigis þes er fostri minn mælti at ver skyldim neyta
 ineyrðra floanvm. En þvi gat Barði eigi aleið komit
 ok koðvz þeir þa fullleltir er þeir komv til fyðra
 7r uigis | ifloanvm. fer Barði þat at nv mvn sva verða at 10
 vera ok sneri nv imoti þeim. kvez hann mvnv eigi sva
 miklo fufari undan at riða helldr en þeir. ok skulo
 þeir þes samkvæðiz giallda þo ma nv eigi letia yðr at
 eigi skulom ver fyrr renna ikvelld en yðr þickir
 mal. ok er skulot þat mæla fyrr en ek at biða eigi 15
 eða hvarigir ella. Nu þickr þeim allvænt vm. hros
 fin letv þeir inefit fram fra fer. ok settv þar til
 Kollgrif at gæta hann var ecki styrialldar maðr ok
 afðfkv skeepiði var hann. Nv kvað Eiríkr visu. Fatt
 hælldom ver folldo fram þoki herr at snerrv latum 20
 randa val reyndan ryðendr iben snyðia. skal ek þo
 at sagt se funnan sverð el takiat herða rioðom hart
 aheiði hialmrið yr stað biða. Aþeim degi uar ok
 farit eptir Hermvndi aVællv ok var hann heim
 afær. ok hitta sendi menn hann aleið upp fra Þings- 25
 nefi. Hann let ok fyr lið allan farangr sinn ok biðr
 hvern mann til farar með fer er komaz mætti ok biðr
 fer liðs ok riðr eptir þeim. Nu hittaz þeir funnan
 menninir ok Barði. Stiga þeir*. hafa þeir Barði
 fylet liði sinv. vm þvert nefit. Gangi nv eingi fram 30

1. visu] I marginen skimtes et v. 8. En] Stor initial,
 udrykket i marginen. 14. yðr] herefter et udraderet þat M.
 16. þickr] sál. M. 19. visu] Ved et v i marginen betegnes
 verset M. 29. þeir] herefter udel. af baki eller lign. M.

vr þesum sporum segir Barði. því at mik grvnr
 at fleiri manna mvn van. Þat stoðz a nesit þvert
 okfylking þeira .xv. iij. manna ok var einv megin
 at þeim gengt. ok meiri von at er nait at reyna
 5 vapn segir Barði. ok væri betra at hafa hit neyrðra
 uigit ok ei mundi þat til amælis lagt þott *sva* giorð-
 im ver. en betra til eptir mals. ok ecki skulom ver
 enn otta her við giallda. þeir stoðo með brugðnm
 vapnm. a aðra hænd Barða stoð Þorbergr. ok a
 10 aðra hlið Gefnar-Oddr. þa bróðr Barða ut ifra. Nu
 raða þeir eigi *sva* fkiott a sunnan menn sem þeir
 hvgðo. ok meira lið var firir en þeir vættv. þar
 var hæfðingi Þorgætr. Þorbiorn ok Ketill. þa mælti
 Þorgætr. raðligra er at biða meira liðs. hafa þeir
 15 haft rað mikit er þeir komv fair iherat. Nv ganga
 þeir ei at. ok er þat fa norðan menn. þa ætla þeir
 sitt rað. Mæli Þorbergr. hvart er Brvfi iliðinv. hann
 segir. at hann var þar. hvart kennir þv sverð þetta
 er ek helld hera. hann kvaz eigi uita þes vanir.
 20 eða hverr ertv. Ek heiti Þorbergr en þetta sverð
 felldi mer Lygi-Torfi frendi þinn. ok her af skaltv
 mart hægga þola idag at þi er ek uillda eða hvi
 söki þer nv eigi at er hafit þrafamliga eptir fott
 idag at því er mer syniz riðit ok rvnnit. hann segir.
 25 vera kann at þat se þar vapn er ek a. En aðr ver
 skilivmz idag þa muntv litt os fryia þurfa. þa mælti
 Þorbergr. ef þv ert dreingr fullr. hvaat skaltv þa
 biða meira ofreflis. þa tekr Barði til orða. hvaat er
 tiðenda at segia vr heraðinv. þav tiðendi erv er þer
 30 mvnv goð þickia. vig Gifla broður minf. hann segir.

2. a] *herefter et overstreget p M.* 8. brugð-] *ð rett. fra*
n M. 10. Nu] *Stor initial, udrykket i marginen.* 25. er—a]
Ifg. s. 76 bærer Þorbergr det fra Þorbjörn tagne sværd,
Barði det Ketil bruses fader Þorgautr tilhørende.

ecki læftvm ver þat. ok eigi þottumz ek allgrvn-
 famliga vnnit hafa. eða hvesver þickiz þv Ketill
 eða it feðgar einfkis eiga at hefna os. mik minnir
 at þat var fyrir skæmmo er þv komt heim Ketill.
 fðrandi hendi feðr þinvm með bakbyrðe. nv ef þv 5
 mant eigi þa mvn her vera vattrinn. þetta sama
 sverð. er enn eigi helinn þornaðr a ok skekr at
 honum sverðit. þyckiz þv Ketill einfkis eiga at
 7 v hefna. ok se herna at eigi | er heilinn þornaðr a. ok
 skekr þa enn at honum sverðit. þetta fa þeir eigi 10
 staðiz ok hlavpa nv at þeim. Þorbiorn leypr at
 Barða ok hæggr ahalsinn. ok braßt við furðo hatt.
 ok kom aftein þann ifarvinu er þokaz hafði þa er
 hann tok knifinn ok gaf syni Nials ok steinninn
 braßt ifvndr ok dreyrði .ij. megin bannzinf. en þat 15
 beit eigi. þa mælti Þorbiorn. tröll er þik bita eigi
 iarn. Nv lyftr þeim saman ok eptir hæg þetta
 hit mickla. styrir hann þegar imot Þoroddi. ok
 eigaz þeir við Ketill gengr imot Barða. Þorgatr
 ok Þorberg. þar skortir eigi hæggr stor ok aegivn. 20
 Svnnan menn hæfðo lið minna ok otravstara. Nv er
 fyrft at segia viðskipti þeira Barða ok Ketils. Ket-
 ill var manna sterkaztr. ok ofr hvgi. Eigaz við
 leingi. Kemr þar at Barði flæmir a siðv honum
 ok fellr Ketill. ok nv leypr Barði at Þorgavti ok 25
 veitir honum bana far. ok hnigv þeir þar baðir fyr
 því vapni er þeir attv sialfir. Nv er at segia fra
 Þorbirni ok Þoroddi. þeir gangaz at iæðrvm stað.
 ok skortir þar ei hæggr stor er hvargi sparði við
 annan. ok voro flest ðrit stor. ok eitt hæg hæggr 30
 Þoroddr til Þorbiarnar. ok af fotinn iriftar liðnm.
 ok ei berfk hann at siðr. ok leggr fram sverðinv

7. helinn] d. v. s. heilinn M. 27. Nv] Stor initial, ud-
 rykket i marginen. 29. skortir] skortir ved fejlskrift M.

ikuið Þoroddi. ok fellr hann ok liggja uti iðrin.
 Þorbiorn ser nv frendr sína. hirðir nv ei vm lif
 með arkumlum þesum. Nv snva þeir fram synir
 Gvðbranz imoti Þorbirni. Hann mælti. Leitið yckr
 5 annarf fôris. Ecki hafði þat vngmennis verit fyrr
 meir at keppaz við os. leypr hann síðan at Barða ok
 berfk við hann. þa mælti Barði. þv þicki mer
 tráll er þv berfk sva at af þer er fotrinn. er þetta
 sannara en þat er þv mælltir við mik. [Þ]a legir
 10 Þorbiorn. Eigi er þat trállfkapr. at maðr þoli far
 ok se eigi sva blavtr at eigi veriz hann meðan
 hann ma. ma þat uirða til dreingfkapar. ok væri
 þat sva at virða en trylla menn eigi allz þv ert
 goðr dreingr kallaðr. ok þat skulo þer til eiga at
 15 segia aðr en ek hniga igras at ek nenta at vífv
 at neyta vapna. þar fell hann firir Barða ok feck
 gott orð. Nv skortir eigi sokn. ok sez þo með þi
 at svnnan menn lata vndan. Ok þat er sagt at
 maðr het Þorliotr kappi mikill. hann atti heima a
 20 Veggivm. svmir segia hann fra Sleggiv-lök. hann
 barðiz við Eirik við-sia. ok aðr þeir berðiz. kvað
 Eiríkr visu. Hleðit hæfvm ríodr af reiði randir
 þvðra branda berum ei vægð at vigi veggbirgr
 saman leggja. Miok hef ek heyrt at hiarta hvgr þin-
 25 vm við brvgðit. nv skulom folldar fíotra fyrleynir
 þat reyna. Þeir eigvz við leingi. ok þat segia menn
 at varliga se ravstari menn. hvarrtveggi manna
 meistr ok fterkaztr vapn fôrir vel ok ofr hvgar. Nv
 hæggr Eiríkr til Þorlioz með sverði ok brestir ífvndr
 30 sverðit. Hann þrifr bloð refileinn ok hæggr til hans.
 ok veitir honum mikit far ok hann fellr. Nv er a

9. Þa] Stor initial, udrykket i marginen. 19. Þorliotr]
 Svarer til Ldn.s Ljótr Þorbjarnarson á Veggjum, som faldt
 i Heiðarvigi. 22. Hleðit] Stor initial, udrykket i marginen.

hvíldi *nockur. ok* nú er *fen reið manna* .vi. þar
 var Þorgífl *hæggvandi ok* Eyiolfur. *son hans ok*
sýnir Eiðs. *Sia nú vanretti finna manna* [at] *miok*
hefir *avegiz þeira lvt ok vna nú illa við.* *Sýnir*
Gvðbranz verða varir við at Eyiolfur er þar. *Biðia* 5
Barða veita sér at þeir nai hans lifi ok hefna sín.
En þat hafði verit er þeir voro avstr at hann hafði
hrvndit þeim yr loptriði *nockurv ok* *ilavrpýtt ofan*
ok *hæfðo þeir farit neifvliga.* *vilia nú hefna. ok* *hafa*
af því gert farna at vpphafi með Barða. *ef þeir* 10
næði honum. *Nú segir Barði.* *it ervt valkir menn*
ok *mikils verðir ok* *mikit tion ef it latiz.* *Nú skulom*
uer enn uid leita ad ydvarr uili gangi fram. *En*
bidia uil ek ad þit gangit eigi vr fylkingv. *þeir fa*
 8r *eigi stíllt sik. ok* *hlavpa imot honum imoinn* *abrávt ok* 15
beriaz. *Eyiolfur var hinn mesti kappi ok* *fra giörða maðr*
fem faðir hans. *fullgior at afli reynt sik miok ifram-*
gængv. ok *er at gangr þeira langr ok harðr. ok*
lykz með því at hvarir tveggiv erv sva þrair ok
kappflamir ok *micklir firir* *fer at því liggia þeir* 20
allir dæðir at skilnaði. *Sýnir* *Eiðs beriaz ok* *fast*
ok *ganga vel fram ok* *hermannliga.* *Steinn ok* *Stein-*
grimr þar imoti. ok *nú beriaz þeir allir. ok* *gera*
mikit af sér. ok *þar falla þeir sýnir* *Eiðs. ok* *uar*
Barði nær staddr er þeir *fitt *lif.* *Þorgífl hæggv-* 25
andi hlífiz ecki við. *þickir sér* *mikill skaði ger*
idavða sonar síns. *hann var mestur firir sér ok* *betr*
vapnför en *aðrir menn.* *Hæggur atværr hendr. ok*
þickir eigi betra lif en hel. *þeir erv mest til þes*
nefndir at framast hafi verit. *Þorgífl ok* *Eiríkr ok* 30

13—15. uer—eigi] *Den opr. skrift er ukendelig ved senere opfriskning (samme hånd, som har opfrisket bl. 8r nederst og skrevet bl. 9); ordene kingv—eigi er skrevne under den oprindelige kolumnes sidste linje. 25. þeir] herefter udel. letu M.*

Þoroddr. Þorgífl hlífir sér ecki. ok eigi var fa
 maðr því heraði er allvm þotti meira bráttar
 gengi at en honum. Þorgífl ræz honum imoti. broðir
 Þoroddz. ok eigvz við leingi. ok ei skortir harð-
 5 feingi hvarntveggia. ok eitt hæggr hæggr Þorgífl til
 hans vr brvnnvm ofan nefit. ok mælti. Nv feck
 þv gott mark ok þer höfiliçt. sliçt skyldo þer fleiri
 hafa. þa mælti Þorgífl. Eigi er markit gott en
 meiri von at þora ek at bera hreyfðiliga. ok litt
 10 þurfi þer enn at hólaz. ok hæggr til hans sva at
 hann fellr ok er ovigr. Nv verðr a hvilld nockvr.
 ok binda menn far fin. Nv er fen reið manna
 .iiij-a. þar var Tindr ok Tanni Eyjolfr ok Þormoðr
 ok er þeir koma at. eggja þeir miok. voro sialfir
 15 micklir ofr kapf menn. tekz nv bardagi hit .iii. sinn.
 Tanni ræz imoti Barða. tekz þar vig afbvrða frókn-
 liçt. Tanni hæggr titt. ok er enn sem fyrr at Barði
 er torfothr. ok lykr með því þeira mali at Tanni
 fellr fyrir Barða. Eyjolfr gengr imoti Oddi ok beriaz
 20 þeir. ok er þar hvarrtveggi hinn bezt dreingr. ok
 nv hæggr Eyjolfr til Oddz ok kemr akinnina. ok
 ihuaptinn ok verðr þat mikit far. Þa mælti Eyi-
 olfr vera kann at eckivnni picki versna at kysa
 þik. hann segir. leingi hefir eigi gott verit. en þo
 25 mvn nu mikit um hafa spillz. ok þo kann vera at
 eigi segir þv þetta þinni vinkonv. ok hæggr til
 hans sva at hann feck mikit far. var her sem fyrr
 at Barði var nær staddr. ok veitir honum skaða.
 Þormoðr Þorgavz son var ok hrafsfr maðr. ok geck
 30 vel fram. Eyjolfr fra Borg rez honum imot ok
 verðr miok sarr. ok þott þesir se mest nefndir af
 norðlendingvm. þa gengv þo allir vel ok hrafsfliga
 fram fyr því at þeir hæfðo einvala lið. ok er þesir

9. ok] derefter tilf., men slettet ved understregning eio M.

voro fallnir. þa letti bardaganvm. Nv mælti Þor-
 (bergr?) at þeir skyldi vndan leita. ok voro .vii.
 menn svnnan fallnir. en .iiij. norðan. Nv spyrr
 Barði Þorodd ef hann mundi fara mega með þeim.
 hann lætr þes eigi von. ok biðr þa undan riða. 5
 Barði fer farit. Nv sía þeir liðit er svnnan fer sem
 ifkog sæi. spyrr Barði. ef þeir vili biða. þeir koðoz
 riða vilia. ok sva gera þeir. Riða nv .xvi. saman.
 ok flestir farir. Nv er at segia fra Illhvga. hann
 kemr avett fanginn. ok ser þar ny tiðendi. ok þo 10
 mikil. þa kvað Tindr visu. er Illhvgi spurði hve
 margir þeir hefði veri(t). Hait hefir afk við afka
 .xviii. lagar mana veð boðgiorðar. virða viðr halfan
 tvlg .iiij-a. enn at eggia sennv almfvellz boðar
 fellv. þa hygg ek leyg stafí lago læðhyrf .ix. dāvða. 15
 Eiðs erv erfi meiðar allbratt ihyr fallnir. ok .ij. at
 gny geira. Gvðbranz synir hanndan fliks bidum uer
 8 v sídan sverds nema hefdir verdi. trævft lid mitt ed
 mefta modz alldregi boter || alldregi botir. Nv kemr
 [Tindr?] þar sem Þoroddr la ok fer at hann var 20
 líff ok hægr hann þegar af honum hæf|[uðit] ok er

1—2. Þorberg] Þorarinn M, men ingen af Bardes ledsagere
 bærer dette navn. 12. veri(t)] veri M. hefir] gent. M. 15. .ix.
 dāvða] Efter den foregående fremstilling er i virkeligheden 10
 — eller når Gísl medregnes — 11 Borgfjordinger faldne. 17—
 19. synir—boter] Den opr. skrift er ukendelig ved senere op-
 friskning med samme hånd som nederst bl. 7v; ordene modz—
 boter er skrevne under den opr. kolumnes sidste linje. Den
 følgende side, arkets sidste, er stærkt slidt og svættet, skrif-
 ten muligvis også ved afskrabning delvis udsløttet. Læs-
 ningen af denne side, særlig dens sidste halvdel, skyldes
 for en stor del prof. F. Jónssons bistand. Teksten, således
 som den ved befugtning af pergamentet og benyttelse af den
 heldigste belysning har kunnet fremdrages, gengives her
 med angivelse af linjeudgang; tvivlsomme steder sættes i
 skarpe klammer, med tilføjelse af spørgsmålstegn efter ganske
 usikre ord. 19. alldregi botir] Disse ord findes også bl. 8r
 nederst, hvor de rimeligvis vilkårlig er tilføjede af opfriskeren.

Illhvgi veit þetta þa mælti hann at hann hefir
 haft illt eyrendi. drepit þann mann er | [einn] var
 [vænstr ægnvattr vm þetta] eina iuaro mali ef
 þeir hefði lavpit fra manninvn en þeir mætti
 5 g[rið] | [gefa honum?]. biðr hann hafa mikla vþavck
 firir. Nu riðr Illhvgi eptir þeim við .c. manna ok
 nv lyftr a miork|va miklvm ok verða nv aptr at
 hverfa. Lætr svðr föra þeira manna lik er fallnir
 voro. mart var | fart orðit lið þeira. þeir voro
 10 miok farir Gíflungar Arne ok Froðe. Þormoðr
 ok Þorarinn. Nv ætl|ar Illhvgi menn til at gæta
 likanna ok vita ef þeir yrði sva ueiddir ef þeir
 gerði eptir monvm sinvm | ok voro .lx. manna eptir
 ok giorðo tialld. ok fato of hrið. Barði kemr til
 15 Nials. ok þaðan riðr hann vt til Lð|kia-moz ok hafa
 fama bvnat sinn. þeir hittaz nv folstrarnir ok segir
 hann Þorarni tiðendin ilio|ði ok sva at þeir munv
 fara eptir likvm. Þorarinn legir. at ei skulo þeir
 sva f[a] veitt þa ok hriðir ok illvið|ri skulo þa fyr
 20 abræt keyra. þeim varða við læg ef þeir bva ei vm
 likin. ok ferr þetta | sem Þorarinn gat. at þeim leiðiz
 asiollum vti ok fara heim. Nv ferr Barði iAsbiarn-
 ar-nef. ok | er þeir riða vt eptir heraði ætla menn
 at konur riði. Nv lifa .iiij. vikur svmarf. ecki koma
 25 vpp | tiðendin firir alpyðv. ok fkeytto þeir monn-
 um ecki forvitni. Nv riðr hann vt til fattar fvndar
 er | nefndr var aðr hann for heiman við þa hofð-
 ingiana at Klifvm. ok for með honum Gvðrvn ko|ná
 hans því at hon skal hitta faðvr sinn ok vita hvat
 30 hann vili til leggja við Barða. hon kemr ahans |
 fvnd ok rekr eyrendi sitt ok tok hann því þvngt. þeir
 Barði riða með fama bvnaði. ok viso menn | ei tið-
 endi ifær þeira. þeir Hæfkvlldr biðo leingi amot
 stefnvnni ok potti ærvænt at | Barði mundi koma.
 35 þeir voro fiolmennir ok ætla [nv] a braut at riða

biðr Hæfsvlldr at sia kemr | [Þorðr? eptir þeim]
 segir kynliga við bregða segir konur þangat riða
 Hæfsvlldr segir. at eigi mvni | [þat vera] þa gengr
 hann vp ok ser reið manna. Barði ok menn hans
 komv. biðr Þorðr Havsvlldr gengr imote þeim ok 5
 Eilifr fen | ok heilfa Barða. þeir taka hial. segir Barði
 mvndv vm mala ferli þessi einn raða Havsvlldr
 suarar | Ek mvn gera ok þo ecki fe þer a hendr
 En ek mvn söma þingmann minn. En fyr þat Barði*
 þv hafðer | [hof? við?] mvnm ver til leggja við þik 10
 til .ij-a. vetta hvalf eða hvat ætlar þv þina með
 ferð. Barði segir. setv | ætlvm ver at hafa iAfbirn-
 ar-nefi með vorum monnum ok þeim er við [faz?]
 Barði þackar honum sitt tillag | gengr hann
 heim en þeir Barði riða ok segia nv tiðendin firir 15
 alþyðo. Nv stiga þeir | a[b]ak heftom sinvm. Þorðr
 fra Breiða-vaði ok Þorvalldr riða eptir þeim ok
 heilfa. Barði mælti | Þorðr ecki þickiz þv [læn
 min] þyrfa er þv kvaddir mik eigi til ferðar með
 þer hann segir. ecki [þottomz] | ek allz til skylldr 20
 ok enn mattv os at mickl v halldi koma. oxa uil ec
 gefa þer ok [fav] | ð gamlan Þorvalldr gefr .xii.
 gelldinga ok skiliaz goðir uinir. Nv kemr Barði
 siðla til Við | idalf *Biarnar ok heillar hann honum
 ok havð eigi læð. siðan talar Barði við Goðrvnv 25
 konu sina. | hon kvez alla vega eptir hafa leitað ok
 segir Biorn vilia honum ecki gott gera sakar Goð-
 9 r runar. Biorn || segir hann. hvat uilltu leggja til i
 flaturin uid off. ef uer aukum nokkut hion uor.
 Biorn melti. ekki munek til leggja þiad ek em einkiff 30
 umfkylldr. Nv [eiga] menn hlut i uid Biorn ok fekz

7. mvndv] 2. pers. sg. 9. Barði] herefter mgl. sandsynligvis
 er eller at. 10. til] tilf. over linjen. 14. Linjens 3—4 første ord er
 ulæselige. 24. Viðidalf] herefter mgl. til. 28. segir] Her beg.
 2den hånd.

ekki gott af *havnum*. Bardi *melti*. *huorigir* munu þa uel hafa *ok* munu þeir giallda er ofallit er En þann hlut *skal* giora er þer er uverduligastr. nefnir Bardi ser þa uotta. *ok segir* skilit uid Gudrunu dottur
 5 *hans ok finn* *þat til saka *segir* Bardi ad þu ert myklu meiri nidingr en duganda manni sami ad eiga þik ad mág *ok* muntu huarki na af mer mund ne heiman fylgio

[N]ju heyra þeir gny mikinn ad menn rida
 10 *margir* til arinnar uar þar komin Þorgillf Ara son nordan um land fra brudhlaupi sinu *ok* Snorri godi med *hænum ok* ridu saman .lxxx. manna. þa melti Bardi. *tækum* ofan bunat uarn *ok* ridum iflokkinn *ok* alldri meirr en æinn sepp *ok* munu þeir ekki
 15 irada er myrkt er Ridr Bardi ad Snorra goda *ok* hefir grimu ahofdi ser *ok* hialar uid hann auadinu *ok segir havnum* tidendin Nu rida þeir af ainni. þa melti Snorri. Þorgillf *segir* hann her uilium uer eia *ok* eiga duol *ok* hialaz uid adr uer skipum off
 20 agiftingar þeir Bardi rida hia flokkinum *ok* rada menn ekki ipat Þorgillf etlar um kveldit aBreidaboltat *ok* er þeir *nidr setz þa melti Snorri. þat er mer sagt Þorgillf *segir* hann at eingi madr meli iam uel firi gridum sem þu *ok* aunnur logfkil. litilf
 25 er um þat uert *segir* Þorgillf. Nei. *segir* Snorri mikit mun til haft. er ein melt er um. Þorgills *segir* eigi er fra haft ad ek meli betr firi gridum en adrir menn *ok* ma þo logfullt vera. Snorri *melti*. þat uil ek ad [þu] latir mik heyra hann *segir*. huer þærf
 30 er þess eru her nokkurir missattir. hann kuez alldregi þat uita en alldregi er þi misfradit *ok* ger sem ek

5. finn] herefter udel. ek M. 9. N[u] Af initial og tilhørende overskrift ses svage spor. 22. þeir] herefter udel. hafa (eller hofdu) M.

uil ok fkeyt mer foruitni Þorgilf segir. ad suo fkal
 uera hann tok þa til malf. þat er upphaf grida
 mala uorra Ad gud se uid off alla fattur uer fku-
 lum ok uera menn fattir uor imillum ok sam uerir ad
 oldri ok ad ati aþingi ok aþiodstefnu. ad kirkna 5
 fokn ok ikonungf hufi ok hueruetna þar er manna
 funndir uerda. þa fskulum uer suo fattir sem alldri
 hafi fianskapr uor imillum uerit. uer fskulum deila
 knif ok kiot ftykki ok alla hluti uor imilli sem frendr
 en eigi fiandr Ef fakar gioraz hedan af amilli uor. 10
 þer fkal fe beta en eigi flein rioda. en fa uorr er
 9 v geingr ageruar fetter edda uegr aueittar | trygdír.
 þa fkal hann suo uida uargrekr ok rekinn sem
 menn uipaz uarga reka. krifnir menn kirkior sekia.
 hædnir menn hof blota. elldar uppbrenna iord grér. 15
 mógr modur kallar. fskip fkridr. fkilldir blika. folfskin
 fne legir. fidr fkridr. fura uex. ualr flygr uorlangan
 dag fstandi honvm beinn byrr undir bada uengi.
 himinn huerfr. heimr er bygdr. uindr uex ueitir
 uatn til fiouar. ok kallar kornefa. hann fkal firraz 20
 kirkior ok krifna menn Guds hús ok gyma heim huern
 nema heluiti Tekr huérr uórr trygdír uid annan firi
 fik ok finn erfingia alinn ok oborinn getinn ok oget-
 inn nefndan ok onefndan. en huerr ueitir imot
 trygdír ok éuintrygdír. metar trygdír ok megin- 25
 trygdír. þær er æ fskulu halldaz medan moldir ok
 menn lifa Nu eru uer fattir ok fammala huar sem uer
 finnumz alannde eda álegi. fskipi eda áfkidi ihauí eda
 *heftbaki. arar admidla ok æffkotu þöftu ok þiliu ef

7. alldri] herefter tilf., men overstreget, sem all M. 9. ok(2)]
 ved interlineartilf. M. 10. gioraz hedan] h. g. med ovenover
 stillede streger som omstillingsmærke M. 12. edda] d. v. s.
 eda (eða). 20. kornefa] d. v. s. korni sá. 26. -trygdír] g tilf.
 over linjen M. 29. heft-] sál., for áheft-, M.

þarfar gioraz. iafnsatr huerr uid annan sem sonr uid
fædura fadír uid son *ifamfaurum* aullum. hæfum nv
 lofa tak ad trygda malum *ok* hælldum uel trygdír
 ad uilia krifz *ok* ad uitni allra *manna*. þeirra er nu
 5 heyrdu tryggda mál haui sa gvds hylli er *helldur*
 trygdír en sa gremi guds er ryfr rettar trygdír. en
 hylli fa er helldr haufum heilir fezt en gud se uid
 alla fattur.

Ok er Þorgilf hafdi lokit ad mela firi gridum
 10 þa melti Snorri haf þækk firi uinr stor uel er melt
ok þat synt sa er abak gengr. er ad uifu gridnid-
 ingr *ok* se hann uid stadr Nu segir Snorri tidindin.
 þæ sem ordin uoru *ok* þat ad þeir Bardi uoru þar
 komnir iflok þeirra Þorgils. þar uoru margir uinir
 15 funnan *manna. ok* náfreindr. Þorgilf hafdi *ok* átt fyrr
 Grimu Hallkels dottur systur Illhuga ennfuarta þa
 melti Þorgilf. vel hefdem uer matt missa þin. Snorri.
 nu ad finni. hann suarar eigi er þat godi uinr erin
 eru nv ordin uandredi med monnum. þot her nemi
 20 stadar. Þorgilf uill nu eigi ganga agrid þessi er hann
 heuir sialfr firi melt. *ok* skiliaz menn nv ridr Snorri
 fra med .xx. menn *ok* Bardi med hænum *ok* hans
 menn. til Lekia-mótz *ok* tekr Þorarin vel uid þeim
 okerv nu katir rada nu radum sinvm ad |

* * *

25 hiohtum lauft ek þik. firir þui at mer þotti ecki 10 r
 annat at þer geranða

Þa stendr vpp einn gamall maðr *ok* var þar

2. nv] *herefter* tr *overstreget* M. 8. fattur] *herefter* med
 rødt blæk kapitulum M. Den fg. initial er malet gul. 11. ok]
herefter tilf., men slettet ved underprikning er M. 17. hefd-
 em] d rettet fra þ M. 18. þat] *herefter* udtraderet gera M.
 24. ad] *herefter* 1 blad bortskåret M. 25. hiohtum] *Her beg.*
 3dje hånd. 27. Þa] Stor sort initial; af overskrift ses nu
 intet spor.

Eiðr Skeggja son ok melti kunnnum wer mikla
 opauk at menn skattyrðiz her huart er þat gera
 varir menn eðr aðrir. til einkis kemr þat goðs en
 oft geriz illt af þui. skillðu menn þat mæla her at
 til fatta væri. ætlu uær at eigi muni aðrir meirr 5
 eiga eftir sinum hlut at sia eðr auðrum muni stor-
 ugi meiri harma leitað en mer. syniz os þo þat ráð
 at sættaz. munu uær þui eigi uarkynna oðrum þo
 at her skatt yrðis. er þat ok uænft til at illa gefiz
 sem fyrr at velia monnum neifolig orð. hann feck 10
 goðan rom at sinu mali. Er nu leitat huerir vænstir
 fe vm sættir at læita. Snorri er til nefndr at mest
 leitaði vm sættir. hann var þa miog hniginn. Þor-
 gils var annar maðr vinr Snorra. þeir attu fystr .ij.
 ok ræððu sua huarirtueggju at flegit munði igiorð 15
 ok imanniofnut en menn hofðu fárt halldit frend-
 um sinum. kunnu uær nu eigi annat segia en til
 manniafnaðar voro menn lagðir er fallnir voro. ok
 var Snorri tekinn til gerðar af henði Barða. ok
 Guðmundr Eyjulfs son. Þorgils Ara son. ok Illhugi 20
 af henði funnan manna Ræððu nu þetta fin a milli
 huat uænligaz uæri til sætta. Nu synðiz þat at
 menn skal leggja til manniafnaðar. Synir Eiðs ok
 synir Guðbrandz. en Þoroðr Hermundar son. ok
 Þorbiorn þeir voro iafnir. Borgfirðingum þotti frek- 25
 liga horfa við Hall Guðmundar son ok hurfu fra
 ok rufu sættir en þeir uiffu ahuga Barða. En fra
 mala lokum er at segia. at synir Þorgautz Ketill
 ok Gifli voro iafnir við Hall Guðmundar son. en
 allz foruz ix menn funnan. þa eru iii norðan við 30

1. melti] melti með et forangående overflødigt „ok“ interlineartilf. M. 11. at] rettet fra af M. 12. læita] i interlineartilf. M. 14. fystr .ij.] sml. s. 71. 19. henði] ved interlineartilf. M. 21. Ræððu] Initialen er udrykket i marginen.

.v. Gíflunga. *fírir* þui at kyns munr var mikill. *ok* letu *frenðr Barða* ser *eigi* annat lika en þa var rætt við huarra tuggiu huat þa var uænft. Þa voro .iiij. obættir sunnan menn. Þorgils ok Eyiulfr son hans. Tanni hinn handrammi ok Eyiulfr systir son hans. en Barði sagði at hann var eingi auðmaðr ne þeir bræðr eðr *frenðr* þeira. *ok eigi* munu wer biðia off fiar til bota. Snorri *fuarrar*. *eigi* mun her þo huarki koma fe ne mannsektir. Barði *fuarrar*. at 10 hann uill *eigi* þui neita at menn færi utan *ok ætti* þo wt kuæmt. *ok* færi þui fleiri. *ok* er sa ein er *eigi* er fær. skal fie *fírir* hann giallda. en þo kan uera at þer þickiz | nockut saknæmt við hann eiga. 10 v Gris felaghi var mun ecki vera sakbitinn. Hesthofði 15 er byr þar er nu heitir at Stað iSkaga-firði. hann er *frenði* hans. hann tok með honum. þat komz a leið at sættir verða at þui. ok kom þat hellz saman með þeim at þeir færi vtan. *ok* þickir þat hellz nockur nafnbót vera. allz Barði var *eigi* bitr a fe- 20 bætr. Ventu þeir at hellðr munði fiatna ufríðrinn ok þotti ser þat *eigi* minni sæmð at þeir væri utan. *ok* þotti uitrvm monnum þa likligaz til at fiatna munði þeira offi sua mikill sem uar at se *eigi* fyrft samlenðir .xiiij. menn skillðu utan fara þeir sem 25 verit hofðu at heiðar uigi *ok* uera utan þria uetr ok eiga wtkuæmt hit ij. sumar. en ecki skillði fe til farningar þeim *ok* var sætz a malin *fírir* ðoma. ok fu var uirðing .a. at Barði þotti hallðit hafa fullan hlut *ok* þeir er honum ueittu isua ouænt 30 efni sem komit var. vm hrið

Nv sendir Barði menn heim iherat. þeir hofðu fellt land sitt af hendi *ok* bu ef þessar yrði mala

3—6. Þa—hans] Ved denne opgørelse forbliver to af de faldne Borgfjordinger, Þorgautr og Þorljótr á Veggjum, uomtalte. Sml. s. 95. 31. Nv] Af initial og tilh. overskrift ses svage spor.

lyktir. er aðr var *eigi* raðit þat. Sa maðr het Þor-
 oððr ok kallaðr kergarðr. ecki uinsæll. hann skillði
 hafa .iij. uetr. hann var frenði þeira Guðmundar
 fona auðigr at fie. var nu raðit at kalla kaup þeira
 Nu kemr skip af hafi iBlondu-of er atti Hallðor fofst- 5
 broðir Barða. nu koma menn heim af þingi ok er
 Hallðor spyr at Barði skal utan lætr hann bera
 farminn af skipinu. ok flytz vpp i Hopit firir hus
 Barða. uerðr þar fagnafunðr. frenði segir Hallðor.
 þu hefir uel ihonðum við mik. ueitt mer oft mikit 10
 flygz ok ecki við er ek for eigi. Nu heit ek þer
 nockuru til lagi. skalt þu nu þat heyra. Skip þetta
 uil ek gefa þer með ra ok reiði. Barði þackar hon-
 um. þickir hann stormannligha gort hafa. byrr
 hann nu þetta skip ok er með honum halfr þriði 15
 togr manna. uerða hellðr siðbunir lata i haf ok eru
 xi. ðægr vti uerðr a þa leið at þeir briota skipit
 norðr við Siglu-nes ok tyna þeir miklu. menn hallðaz.
 Guðmundr gamli var riðinn wt a Galmars-Stronð
 ok spyrr tiðenðin ok huatar heim. ok um kuellðit 20
 mælti Eyiulfr son hans. uera ma nu at Barði se
 firir hanðan er heðan of fer. fogðu margir at þat
 var eigi ulikligt. huerfu munðir þu hatta segir hann
 Eyiulfr. ef hann væri aftr reka orðinn. hann suarar.
 huat synyz þer ráð hann mælti. bioða þeim ollum 25
 heim til uiftar. þat væri þinfligt. Guðmunðr suarar.
 mikit er þer ihug ok eigi ueit ek at þat se oraðligt.
 11 r hann suarar Eyiulfr. mæl manna heilaztr. | Ek kann
 segia þer at þeir Barði eru aftr reka uorðnir ok
 brotið i spon við Siglu-nef en tynt mestum hlut 30

5. Nu] Initialen er udrykket i marginen. 18. norðr]
 Interlineartilføjelse med sin skrift og andet blæk. 19. Guðm.
 gamli] Synes efter det fg. at måtte være sønnen Eyiulfr.
 21. se] ved interlineartilf. M. 23. eigi ulikligt] Den ene nægtelse
 bør vistnok fjæernes. 30. Siglu-] sål. rettet ved tilf. over linjen
 med sin skrift (særlig hånd?), opr. langa M.

fiarins. mun þer at þessu uerða uirðing ok tekr firir munn honum. Guðmundi þickir eigi enn betr ok lætr hann raða.

- [E]yiulfr gerir ferð sína ok hefir halfan þriðja
 5 tog hesta i mot þeim ok hittir þa a stronðinni. Eyiulfr kueðr þa uel ok biðr þa fara heim með ser at raði foður síns. þeir gera sua skipa þar annan beck vñ uetrinn ok er Guðmundr reifr við þa ok ueitir þeim stormannligða ok uel. Þetta spyrft uida
 10 Einar Iarnskeggia son byðr þeim þar ok oft at uera með ser ok eru þeir nu katir. er nu til þess at taka er Þorarenn reð at menn uoro þeir með Barða. er mikils *uerðir ok mikils attu kofti. lata nu gera eftir fe sínu uestr ok ætla enn utan vñ sumarit
 15 [Þ]at uar vñ uetrinn at maðr spurði Eirik skallð at atburðum ok huerfu mikit mannfall yrði. hann kuað vífu. Laghu lyðar fræghir. laugðis skeiðs a heiði. liðð sprakirum ranða. rauð .xi. ðauðir. hitt uar aðr en auðar. ognar gims i rimmu. iokum fokn
 20 við sæki. far þissar feck Gíflí. Enn uerðr þes ðæmi at nu var spurð hue margir fallner voro af huarum. hann kuað visu. þrir hafa allz af oru. itr stallz liði fallit. uær ruðum fuerð ifarum. sigr borðs viðir norðan. en fyr þollar fellu. siolnis seiðs aheiði.
 25 giorðiz grímt með fyrðum. gunnel .ix. sunnan þa uerðr vñ rætt at miog hefði a uegiz. þeira lið sunnan manna. þa kuað hann visu. Styrr let snarr ok Snorri fuerð þing hait uerða. þar er gnyuerðir gerðu. Gíflunga hlut þungan. enn uarð eigi
 30 en minna eitt skarð þat er hio Barði. fell geyfla lið Gífla gunnorunga sunnan. Nu toko þeir fe sitt

4. Ey.] Af den opr. initial og overskrift ses nu intet spor. 6. ok biðr] gent. M. 13. mikils] herefter udel. uoro M. 15. Þat] Initialen er senere tilsat; af overskrift ses muligvis svage spor. 17, 22, 27. Laghu, þrir, Styrr] Ved et ud for i marginen stående v er viserne angivne M.

felagar Barða ok biugguz til utan ferðar með goðan
fiarhlut. Barði fendið orð ok þeir bræðr at þeir
vilja hafa land sitt ok selja þickiaz þurfa laufa fe.
hann uil eigi lata laust landit uill at kaupit se sem
ætlat var. uerða nu annat huart at missa fiarins 5
eðr ðrepa hann. nu segir Eyiulfr at hann mun fa
þeim iafn mikil fe sem land er uert. en hann eiga
uið hann. kuez skulu annat huart a þui sumri hafa
ðrepit hann eðr rekit af landinu ok kastat sinni
eign aa. Barði kaupir skip er vppi stoð i Hula- 10
uik. foro þa utan. ok leiðði Eyiulfr þa uirðulegha
11 v ibrat | ok ferst nu uel. ok kemr af hafi norðr i
Þrandheimi. i kaupangi. lætr nu upp setia skip sitt
ok hua vm uel. Olafr konungr hinn helgi reð þa
firir Noregi var hann i kaupbiænum. Barði gengr 15
firir konung ok hans foronautar. kuodðu konung
vel sem sæmði. ok er a þa leið herra. segir Barði.
at wer uilðum uera uetr gestir þinir. konungr
fuarar. a þa leið. wer hofum frett. til þin. Barði.
segir hann at þu ert ættflorr maðr ok mikill firir 20
þer. ok þer erut uafkligr menn. ok hitt inockur
florræði. ok rekit harma yðuarra. ok uerit þo leingi
firir. ok þo hafi þer nockut forneskju ok þess konar
atrvnat sem os er ofkaptiðr. ok firir þa fok at wer
hofum þat sua miog fra os skilit. ok þa vilium uær 25
eigi taka með yðr. en þo skulum wer uera uiner
ydrir. Barði. segir hann. ok mun nokkut mikilligt
firir yðr liggia. en þat kann oft verða er menn
hitta i flika luti. ok uerðr sua mikil rið at ef nockut
verðr uið blandit forneskju at menn trva a þat of- 30
miog. þa mælti Barði. ei er sa maðr segir hann
er ek uilða hellðr minn vin en yðr. ok kunnu wer
þauk þinna ummæla. Barði hefir þar bæiar fetu

vm uetrinn ok virðiz ollum uel. en vm uarít byr
 hann skip sitt til Danmerkr ok er þar uetr annan i
 goðu ifirlæti. ok nu er ecki getið tíðenða. eftir þetta
 byr hann skip sitt til Íslandz. ok komu firir norðan
 5 land wt. ok voru miog sua felaufir. Guðmundr var
 þa anðaðr. ok kom Eyiulfr þa imót þeim ok hauð til
 sín. ok síðan for huerr til sinna heimkynna er allir
 voro fyknir. Eyiulfr gefr þeim bræðrum vpp foðr-
 leifð sína ok lyfti enn stormennzku sína sem fyr ok
 10 ueitti þeim eingi maðr iafnmikit lið sem hann.
 Barði fer til mags síns Guðbrandz. hann var bæði
 auðigr ok kynstorr ok kallaðr nockut feflastr en
 bræðr Barða foru til Borgar innar fyðri til Eyiulfs
 mags síns. Þa var foftra þeira ðauð. Nu keypti
 15 Eyiulfr allt land vndir þa bræðr ok leyfer Barða
 fra með lausa fe. Setia nu hu saman a foður leifð
 sinne. ok urðu elli ðauðir. nytir menn ok ei iafn-
 miklir sem ættin þeira. ok baðir kuangaðir ok menn
 fra þeim komnir. Barði riðr til þings eftir er hann
 20 hafði .i. uetr verit her a landi. þa bað hann fer
 konu. fu het Auðr. ðottir Snorra goða. ok er hun
 foftnuð honum ok fkillði brudlaup vera vm hauftið
 i Sælings-ðal at Snorra goða fauður hennar eigi
 er akueðit hue mikit fe henni skilði heiman fylgia.
 25 en líklegt at vera | munði goðr somi. hon var skor- 12 r
 ungr ok unni Snorri henni mikit. moðir hennar var
 Þurið Illhughaðottir hins rauða. Barði riðr til
 Uatz-ðals vm þingit til magha sinna ok vnir uel
 uið sína ferð ok hefir goda virðing af monnum ok
 30 for eftir þi sem vitrir menn hofðu firir seð at sætt
 manna hellz sem a var kueðit ok er ecki getið

6. þa(2)] rettet fra þa M. 8. Eyiulfr] Eeylfr M. 22. brud-
 laup] a ved senere interlineartilf. M. 28. Uatz-ðals] fejlagtig
 for Viðidals? M.

þeirra viðskipta síðan. nu byr Snorri ueizluna *vm* haustið sem ætlat (*va*)r *ok kemr þa* fiolmenne mikit. *ok ferr* hon fram fkoruliga sem van var. *ok er* Barði þar *vm* uetrin *ok* hæði þau. en *vm* uarit fara þau i braut með allt sitt. *ok* skiliaz þeir goðir 5 vinir Barði *ok* Snorri. *ok ferr* hann nu norðr i Vatz-ðal. *ok er* þar með Guðbrandi magi sínum. *ok* at vari byr hann ferð sína kaupir skip *ok ferr* vtan *ok* kona hans með honum. *ok er* sagt at honum greiðiz uel ferðin *ok kemr* af hafi norðr við Halga- 10 land. *ok er* þar *vm* uetrin i Þiottu með Sueini Hareks syni. *ok var* uel uirðr. *ok pottuz menn* sía a honum stormennzku *ok virði* hann þau biæði mikils

Sva bar til einn morgin er þau voro uti i skemmu biæði. at Barði uildi sofa en hon vildi 15 uekia hann. *ok tekr* eitt hægindi litið *ok kaftar* i andlit honum. *sua sem* með glenzi. hann kaftaði braut *ok ferr* sua nockorum sinnum. *ok eitt* sinn kaftar hann til hennar *ok lætr* fylgia honðina. hon reiðiz við *ok hefir* feingit .i. stein *ok kaftar* til 20 hans. *ok vm* daginn eftir dryckiu. stendr Barði **ok nefnir* ser uatta. *ok segir* skilit við Aði. *ok segir*. at hann vil eigi af henni ofríki taka. ne oðrum monnum. ecki tíar orðum við at koma sua er þetta fast fett. er nu fjarlutum skift þeirra imilli. *ok hann* 25 ræðz þaðan i braut *vm* varit *ok lætr* eigi af ferð sinni fyr en hann kom i Garða-riki *ok gekk* þar a mala *ok var* þar með Uæringium *ok potti* ollum Norðmonnum mikils *vm* hann uert. *ok hofðu* hann i kíarleikum með ser. Auallt er konungs ríki skal 30 ueria er hann i leiðangri *ok fær* gott orð af hreyfti

6—7. Vatz-ðal] *fejlagtig for Viðidal?* M. 14. Sva] *Initialen er senere tilsat, åben plads for overskift.* 21. Barði] *herefter udel. upp M.* 22. Aði] *d. v. s. Auði.* 25. fast] *gent. M. fjar-]* i står *interlineart* M.

finni. ok hefir vñ sig mikla fueit manna. þar er
Barði ñj uetr i mikilli sæmð fra konungi ok oll-
um Uæringium. ok eitt sinn er þeir voro a galeið-
um við her ok uorðu enn konungs riki. þa kom
5 at þeim herr. gera nu harðaga mikinn ok fellr miog
lið konungs er við ofrefli var at briotaz ok gerðu aðr
morg stor uerk. ok þar fell Barði við goðan orðstir.
ok hafði ðreingiliga neytt sinna vapna til ðauða.
Aðr var gift oðrum rikum manne. syni Þoris hunðz
10 er Sigurðr het ok eru þaðan komnir Biarkeyngar
hinir agiæztu menn. ok lykr þar þessi fogu.

9. Aðr] d. v. s. Auðr.

Archaismi et loqvendi modi rariores

úr þessare Viga-Styrs Saugu, *hier og þar ur sögunne allt til þess Gestur er komenn i Miklagard.* (* betegner citater, som ikke forekommer i J. O.s „Inntak“.)

of vig þesse ræddu menn misjafnt. *et sæpius.* 5

þiðrar ɔ: *naut sem gelldt eru gömul.*

gætvaður *pro heygður.*

*ðæll *pro óalande. sc. Einar.*

honum var þúnga af von ɔ: *hafde þúnga von.*

Geftr fitr nu hugfi um sitt mál ɔ: *hugsandi, hug-* 10

siukur, edur i þaunkum.

Styr hafdi skvadann heft ɔ: *járnadann.*

var því ei samfumars utanfarit. *idem i Kormakss.*

og Vatnsdælas.

*at drepa a dreif *pro ad þegia yfer.* 15

*hvat or Geftri er ordit. *item alibi nú vita menn*

ögloggt hvat or Geftri er ordit fyrst i brád or.

hodie af. brad ɔ: ad so stóddu. brádlega.

en fva var tilfarit, ad eckian bið at fiardarbotni ɔ:

hagade til. 20

at róa á læ at togþilki.

sialþbiarga. *þegar skipenu hvolfde under þeim Þorsteine.*

7. gætvaður] gætvaðr T. 8. Einar] *ved senere tilf.* B, T, de quo supra *tillægger endv.* T. 10. hugsandi] *tilf. som 1ste led i forklaringen* B, T. 12. skvadann] *skvaðann* T. 14. og] et B, T. 18. ad so st. br.] *br. ad so st.* B. T. 19. en] enn B. T.

lífde hann því líkara sem hann væri illdyri enn hann væri maðr (þ: *Fialla-Teitur*) því hann lá á fiöllum úte.

hún var systrunga Gests þ: *dotter modursystur hanss.*

5 *kudr *pro* kunnr et kidr *pro* kinnr. badar kidur i blöde i v. *Gests.*

enn Þordis vard eige ær þriðráða (*þegar er vered ad tala um hvad hún gaf Geste til utanferdar.*)

ok mun mior þetta fyrir eingu ftanda álangdar þ: i
10 *framtidenne (sagde Gestur um sared, sem Þorsteinn veitte hönum.)*

enn þat er sidr væringia ok norðmanna et sæpius eru nordmen *distingverader fra væringium.*

mótgængu menn sæpe *pro óviner.*

15 eigi verðr þat allt at regni er rauckr. i visu *Styrs adag.* þ: *þegar hötad er störu verður opt lited úr.*

eigi má ofeigum bella þ: i hel koma, edur særa so *adag.* hrífe.

ok mvndar til höfuds á honum. (*sem almennelega er*

20 *nú sagt at mijnda til) þá Þorst. lagde saxenu til Gests i Miklagarde.*

ogeigvænlegt sár. þ: *hættulited.*

Geftr feller bæn at væringium. þ: *bidur innelega.*

ok giordu þat þeir menn er tædu male Þorsteins at

25 vilia Gestis, er vissu ættarferd Þorsteins. *tædu þ: studdu edur hlyntu ad.*

Snorri fende ord N. N. at þeir skulu hittast þann dag er vj. vikur eru til vetrar. et *moz:* enn

Snorri fendir at tvimanude sumars. enn *þad var*

30 *á laugardag. Ergo kom þá veturinn á laugardag. og tvimanadr er penultimus mensis sumarsens.*

þa var þoka yfer heradenu, ok vindr af hafi og úr vid þ: *yria.*

og fá tidende ɔ: *hvað við leid, hvernenn þar hagade*
edur stod til.

þeir lata taka nidur hefta fína og ægia. *so kalla*
enn sumer menn, idem Vatnsd. s.

ok kona fu er embættir þe ɔ: *vinnur það er þarf við 5*
fie sc. miölkar.

Snorri mællti við son sinn Þord kaufa. ser köttrenn mífena ɔ: *kötttr.*

ok taka atþang. *hodie afanga.*

*ok þragu *pro fregnudu.*

10

byriast Heidarviga Saga.

*Hallr Gudm. f. var nu fulltídi at alldri *et sæpius.*

*menn búa mal á hendur vegundum of vig Þorsteins ɔ: *um ut supra.*

og oru eigi þeir aldauda oru *pro voru et postea ali-*
*cubi. et *er pro þer ɔ: vos.*

at tægja Kleppjarne ɔ: *ad vera i ráðum og fylge med.*

*at honum kvaz þar þickia miklu meiri máldeili
á ɔ: *varða um.*

fe til þarningar [*það var skipaferd.*]

20

at hveruger skyllde hendur við óðrum begia ɔ: *ad*
tregdast við, imiliast, edur taka eige bön hans.

og hefr þu haft vel og drengeliga úr þessum málum
ɔ: *ráðed vel úr. et mox *vel haft af þessu mále.*

Conf. Laxd. Sogu C. 8. et 26.

25

og settu Giflungar nockut úfa við honum. *sc. Þorgils*
ɔ: voru amasamer.

at eiga einhvern einfkis at kunna ɔ: *illt ad launa,*
edur við ad þyckia.

1. tidende] tidindi B, T. 7—8. köttrenn mífena] köttrenn mífina B, T. 9. atþang] atþang B. 10. þragu] þragu B, T. 13. mal] mál T. 14. um] udel. T. 17. Kleppjarne] Kleppjarne B, T. 23. drengeliga] drengiliga B, T.

*at komast við vedre ɔ: *ad verda opinbert. Conf. Laxd. S. C. 49.*

mer spyrft sva fra Gilla, at hann er bradfkeyttir til mals at taka ɔ: *flíðtur til svars. hvatordur.*

5 þer eigned um miken vanda at mæla sagde Þorarininn við B.

marger eru iafnan[ir] at frændfeme, et alibi iafnkomner at frændfemi ɔ: *standa jafnframt ad.*

at eiga of mikil vandræði at vera *pro at eiga i vanda.*

10 at vera lifi minnr ɔ: *at vera daudr.*

hann var eingi orða madur ɔ: *hann var eige ordmargur edur málsmiallur.*

hans er ecki við kostir ɔ: *absens est.*

elle stóð Harek ɔ: *hann var komenn allt i elle. edur*

15 *ellenn var hönum ad meine.*

fkardann hlut ad bera fyrir óðnum ɔ: *ad hafa skertann hlut ur bitum. Conf. Laxds. Cap. 42.*

at veita eingi urflit ɔ: *urskurd.*

*vel borinn ɔ: *af góðum ættum.*

20 frigiarn fortè sá sem giarn er á ad fria mönnum hugar. oflati sá miked lætur yfer sier.

of kapp ɔ: *ofurkapps madur.*

sva er viðvaxed ɔ: *so hagar til, so er háttur á mæle.*

mig beidde naudsyn til ɔ: *rak naudsyn til.*

25 alls þú rekr þitt erendi alls ɔ: *af því, þar ed þú rekur þitt etc. sic Laxd. s. C. 9.*

þú hefr berliga a mig kveded ɔ: *skorad á mig til svars.*

þverkominn við mæled ɔ: *eige hinn næste edur rett-*

30 *aste svaramadur.*

ofkynfamr hoc loco pro illknittinn.

5. miken] mikenn B, mikinn T. 7. iafnan] opr. iafnanir? sml. s. 55. 9. eiga i vanda] sysla ved rett. T. 21. oflati] oflati T. 27. kveded] kvedit B, T. 29. mæled] mælid B, malid T.

at kynnaft vid einhvern ɔ: *ad beckiast til vid einhvern.*

eigi munum ver þar aunnur ɤe tilleggia. *fe in plur.*

þat pyker mer at glíku ɔ: *vidlíkt, eins vera háttur á.*

at vera a vandar veiði ɔ: *ovist hvar nidur kemur.* 5

adag. segia skal þurfi ef hann situr nockvidr vid elld ɔ:
ad segia einum illgiörnum manne i þeim stad,
sem hann þorer ei ad ráða á mann, edur skeyta
skape sinu.

at fva ftorer menn fem nú eigu hlut ad (*Eidur 10*
mællte) ɔ: *mikler menn.*

adag. uylir(?) fíarri en ver fíalldan. *er sagt uppá þá sem*
sækia þegar þeir ætte at veria. [enn hvert þad
fyrsta ord á at merkia hvílir, eda nysir sc. geingur
hniðsande og fer fyrir utann (sem mior líkara 15
synest) veit eg eige.

nu mællte Eidr. eige hyrdum ver at skattyrdast vid
þig (*vulgo hodie skútyrdast*) ɔ: *munnhöggvast.*

þat er nú i þreytt at fo fynest vitrum monnum fem
ockr ɔ: *þad er reint til þrautar.* 20

mælltu þar mundmálum ɔ: *sömdu mille sin um mund*
konunnar.

þat hafde Þorde orded til farreks, at heftar hans bader
voru i þóttu. *farrek ɔ: farartálme. edur hindran.*

at flá kaupi vid einn ɔ: *kaupslaga. conf. Laxds. Cap. 25*
12. et Hallfr. s. C. 7.

er mer fagt at vapnin eru sigr audig ɔ: *lucku gefenn.*
hun var medallagi vitr ɔ: lítt vitur.

5. a] á B, T. 8. ráða á mann] *först skr.* hefna sin T.
9. sinu] þó hönum mislike *tilf.* T. 10. ftorer] ftorir B,
stórir T. 12. en] enn B, T. 16. Yderligere *tilf.* i T: edur
so sem med forvitne nasande: eins og i Háva m. v. 7. eyr-
um hlydi, enn augum skodi, so nysist frodra hver fyrir, og ved
understregning og marg. tilf. er hvílir *rettet til* vylir a vole.
17. Eidr] Eidur B, T. 23. orded] ordet B, ordit T. hans]
hanns B, T. 28. hun] hún B, T.

öðmalugr *adjectivum*.

hvat skal þretkarli þínum so got vopn ɔ: *sá sem er
ordenn so burdalaus og uppgesfen af elle, ad hann
rembest so vid allt hvad hann giðrer, ad hann etc.*

5 þarftu er kominn af fótum þínum þar sem þú ert.
ok telr þat mangi munu giðrt hafa ɔ: *mann eingi,
nemo.*

at klækiaft a vid einn ɔ: *giðra einum til skada og
skapraunar.*

10 var vel vid honum tekid at eins ɔ: *tantum non.*
hvad hann atte um ad vera ɔ: *hvad hönum var á
höndum.*

at firraft fund þrænda sinna ɔ: *ad fordast og giðra
sig fiarlægann.*

15 *var mikill merkesmadr ɔ: *atqvædamadur. sc. Hos-
kulldr.*

4. hvad] sem B, T. 8. a] á B, T. 11. atte] atti B.
um] umm T. 15. madr] madr B, T. sc. Hoskulldr] *senere*
tilf. A, B, T.

Nockrar liklegar Til gatur
um Mennena, Timann og Stadenn, sem Heidar-
vigenn snerta.

I. Hverier menn vered hafe i Heidarvigunum
¹⁾ af halfu Barda, ²⁾ af halfu Borgfirdinga.

JO. gættar på, at Vatnsdøler og Viddøler har støttet Barde på grund af slægtskabsforhold. Endvidere ses det af Eyrbyggja saga, at Snorre gode har haft med disse begivenheder at gøre („hann kemr ok við Heiðarvíga sögu“), og JO. opregner de forskellige grunde, som måtte bevæge ham til at hjælpe Barde; anser det dog for tvivlsomt, om Snorre selv har været til stede. Styrs slægt kan ligeledes antages at have sluttet sig til Barde, og alle ovennævnte har været nær knyttede til Laksdølerne.

På Borgfjordingernes side har stået Gislungerne, som har været mange, og sandsynligvis har Kleppjarn, Hårek og Torstein — om ikke flere — været brødre; selv om den i sagaen nævnte Gisle har hørt til denne slægt, har han næppe deltaget i kampen, men været bortrejst. Gislungerne er sandsynligvis bleven hjulpet af Illuge svarte og slægtninge og venner fra Borgarfjord.

II. Um Heidarvíga timann.

JO. sammenstiller forskellige angivelser, ifølge hvilke tiden for Heiðarvíg bliver: efter Heiðarvíga saga 1018, efter Eyrbyggja saga 1014, efter Grettes

saga 1016; er mest tilbøjelig til at henhøre begivenheden til årene 1016—18, snarest (om man tør bortse fra Torfæi beregning af kronologien i Grettes saga) til 1018. Efter Laksdøla saga udregner han Halls alder, da han dræbtes, til 33 år og Bardes alder 1018 til 30 år.

III. Stadurinn hvar Heidarvigenn hafe staded.

Navnet og omstændighederne viser, at skuepladsen har været Arnarvatnshede, ikke alene den sydlige, men også midt på denne og næsten over den hele. Derefter fortsættes Munnmæle eru, ad Þorarin spake hafe ätt so ad ad fara: Barde hafde til vissu lx. manns. x. af þeim liet Þorarin fara ofan i Hvitársidu (kann vera allt til Gislunga, sem þetta fragment getur um ad teigenn slóu vid Hvitaa), slást þar uppá þá, og epter litla tilraun, og ofurefle, sem likast være þeim munde mæta, skyldu þeir flya. xx. menn tilsette hann hiá Skeliahálse, edur þar einhverstadar upp med flóttenu bak vid Kalmannstungu. Þängad elltu Borgfirðingar hina x. sló þá enn aptur i bardaga, og epter stutta og harda hrijd flódu þeir á nytt, enn Borgfirðingar raku flottann, og ætludu ei mundu fleire. Þar sem endast Hellesfitiar, er hiá Norlinga fljóte, þá rided er fyrst uppá Þorvallds háls, ein diúp og laung lag, þvers um, til vinstre handar, þá nordur epter er fared, rett vid vegenn, sem heiter enn þá fyrersatur, og á það nafn ad vera sidan Heidarvigenn¹, þar tilsette hann xxx. manns, sem var hid besta lids fólked. Þá þeir hófdu nú med þessum ertingum teigda Borgfirð-

¹ Til disse lokaliteter er i virkeligheden knyttet det i Ísl. Þjóðsögur II, 300—4 fortalte Hellismanna-sagn; sml. Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskrivelse af Island. I, 339 ff., 352.

inga allt upp þāngad, og þeir voru ordner mōder, yferfiellu þesser xxx þā, so þar slō i alvarlegann bardaga, og med þessare atferd skyllde Þorarin og Barde hafa orded driūgare.

Enn hvad sem i þessu er satt, þā sier enn nū merke til ā Arnarvatnsheide, ad sā Bardage hefur mikell og mannskiædur vered og orustan færst og ridlast vida um heidena. Þvi fyrer nordan Þorvalldshāls, skamt fyrer vestan flīōted, þar sem hverarner eru, segia kunnuger menn ad sieu haugar, og synst hefur mier, ad so kynne ad vera. Ecke fullre halfre þingmannaleid þar fyrer nordan, skamt fyrer sunnan Arnarvatnshæder, rett vid vegenn til hægre handar, þā nordur epter er fared, heiter Morddisarhæd og Morddisarvatn, sem sagt er þā hafe nafn fenged. og þad meira er, ad nordan til ā heidenne, þā ofan hallar i Vydedal, lited meir enn halfa þingmannaleid ūr bygd, þar ā eyrunum vid Vydedals ā heita Haugar, og tvær Haugakvisler, sem þar hiā renna. Haugarner eru marger og pietter saman. Þetta allt er nū meint ad sieu meniar Heidar viganna. Þō er þetta hid seinasta nockud otrūlegt, þvi þā skylldu Borgfirðingar hafa att at ellta hina nærre um tvær þingmannaleider, enn heidenn ōll mille bygda er kollud half þridia þingmannaleid. Þar med eru þeir haugar so storer sem litler hōlar, ad þeir geta valla manngiōrder vered. þad syner og landslæged þar i kring, þvi ad hingad og þāngad i flānum þar hiā er skoted upp hrūgalde af blautre mosavaxenne jordu so sem nokkurskonar hrūgum edur smādyngium. þar ad auk hefde þad vered oskynsamlegt af Borgfirðingum, ad fara so langt nordur nærre þeim sveitum sem oviner þeirra kynnu at fā (hefdu getad feinged so audvelldega og fliotlega B og ved rett. T) lids afla frā, er þvi likara þeir hafe adur ā so longum vege vered buner ad berias til þrautar. Þar fyrer ætla eg ad af ollu

þessu sie audsært (audráðed B), ad þeir keppe á möte rokum og likendum, sem hallda þa hauga vera mann-giörda i heidarvigunum. Enn það getur miked vel vered, og því er eg ei færre, ad i þeim kunne ad vera grafner nockrer af þeim norlingum, sem dæd munu hafa af saram, á leidenne nordur epter. til þess er og atilla ein, sem eg hyrde ei hier (*udel.* A) ad boksetia.

Oprindelig har JO. i A. skrevet Hier má vel tilsetia litla sögu, sem ad þessu lytur *hvorefter den lille „saga“ (eller „atilla“) har fulgt, men denne er omhyggelig udslettet; den er dog i T bevaret på en indhæftet seddel og lyder således* Þegar eg var i Vydedal fyrir 5. árum 1725. sagde mier einn gamall madur, ad nafne Jon Jonsson, sem þá bið og hafde leinge búed i Backakote þar framm til heidarinnar, og opt för á haustum til silungaveida framm á heidena, ad eitt haust hefde hann leiged i illu vedre um nótt i Öxnárskala vid Öxnárvatn, sem er i landnordur undan haugunum, og nockud nær bygdenne, votur og kalldur og þar til siðkur, so sier hefde ei orded svefnsamt. Nú er þar hallded alltid nockud reimt, sem vidar á heidum, so þar villast menn opt. Um sider rann á hann svefnmök, edur var so sem mille svefns og vöku. Þá syndest hönum koma til sin madur ellelegur, grár af hærum, og medalmadur á vöxt, þennan þottest hann spyria ad nafne, hinn svarade eg heite Þráinn Þormódson, ad mig minner hann segde, helldur enn Þrandur, eda eitthvad nafn þvilikt. Jön aumkade yfer hann og spyr aptur. hefur þú lenge vered hier á heidenne madur. Hinn svarade: eg hefe vered hier sidan heidarvigenn. Jön sagde. sanna eg það, nogu lenge virdest mier það. epter það hvarf vofan, en Jön vaknade og þottest siá so sem epter manne. Kallenn var annars ad eingum lygum ne oradvendne kendur. enn hvad þessare vitruni sialfre sier vidvikur, má hver

leggia þann trunad á sem vill, enn þetta synest þó vera nógu gott til að fylgia hinum öðrum munnmælunum, ef það má styrkia þau í nokkuð¹.

Derefter fortsættes alle håndskrifterne Enn su Relationen að Barðe hafa búið um í Borgarvirke, og kastad þar út mörs idrenu. stendur á aungvum fotum og mun smidud úr Grettessögu. edur öðru þviliku².

Sluttelig gengiver JO. hovedindholdet af sagnet om „Hellismenn“ og fremhæver, at efter nogles mening er det dette, som er knyttet til „fyrirsåtur“ med tilhørende lokaliteter, henviser ligeledes til Landnámabók's omtale af Surtshellir og erklærer som endeligt resultat alle disse sagn for sammenblandede og forvirrede.

¹ I sin afhandling om islandske gravhøje (*Antq. Ann. II, 177–78*) henviser JO. til dette sagn. ² Dette sagn berettes i *Ísl. Þjóðsögur II, 87–88*.

Versene i Heiðarvíga saga

redigereðe af prof. dr. F. Jónsson.

Leiknir (*s. 13*).

- 1 Hvert hafið, Gerðr, of gǫrva,
gangfǫgr liðar hanga
(ljúg vætr at mér) leygjar
linbundin, fǫr þína?
5 þvit i vetr, en vitra
vangs, sákat þik ganga,
hirðidís, frá húsi,
húns, skrautligar búna.

L. 2. fǫgr, *sál. Eyrb.* 6. sákat, *ligeledes.* 8. -ligar *ligel.*

Hvert hafið of gǫrva fǫr þína, gangfǫgr, linbundin
liðar hanga leygjar Gerðr, — ljúg vætr at mér —, þvit
sákat þik ganga i vetr, en vitra húns vangs hirðidís,
skrautligar búna frá húsi.

Gestr Þórhallason (*s. 31*).

- 1 Vasat of sár, en sáran
sák Viga-Styr hniga,
bǫndum þǫrf at binda,
beit hjalma stoð þveita,
5 þás af brúnar beinum
báglunds goða mági
unda sæg i augu
allrauðan sák falla.

L. 3. þǫrf, *rett. fra þarf.* 5. af *rett. i udg. 1847.*

Vasat þǫrf at binda bǫndum of sár; þveita beit
hjalma stoð, — en sák Viga-Styr hniga sáran —, þás
sák allrauðan unda sæg falla af brúnar beinum i augu
mági báglunds goða.

Samme (*s. 33 n.*).

- 1 Gestr hefr Geitis hristi
galdrs, miðjungi skjaldar
dunði djúpra benja
dogg, røskligast hoggvit.

L. 1. hristi *rett. fra* rastar.

Gestr hefr hoggvit røskligast hristi Geitis galdrs;
dogg djúpra benja dunði skjaldar miðjungi.

Þuriðr (*s. 74, l. 11–15*).

- 1 Brátt munu Barða frýja
beiðendr þrimu seiða,
Ullr munt ættar spillir
undlinns taliðr þinnar,
- 5 nema lýbrautar látir
láðs valdandi falda
(lýðr nemi ljóð sem kvóðum)
lauðhys boða rauðu.

L. 1. munu, *rett. sál. i udg. 1847.* 7. ljóð *rett. fra* orð,
se udg. 1847.

Brátt munu beiðendr þrimu seiða frýja Barða —
Ullr undlinns, munt taliðr spillir ættar þinnar —, nema
látir, valdandi láðs lýbrautar, lauðhys boða falda
rauðu; lýðr nemi ljóð sem kvóðum.

Eiríkr viðsjá (*s. 81, l. 19–23*).

- 1 (Blóðs) hqfum hlynr of heiði
hyrborðs farit norðan
(vér hyggjum nag næra)
nitján saman ritar;
- 5 þó getum hins at, hriðar
hlunntams, mynim sunnan,
órr (hyggr skald til skøeru)
skæs, nokkuru færi.

L. 2. hyr *rett. fra* hræ, *K. G. Udv.* 6. hlunn *for* lyn
Sub. Eg.

Høfum farit norðan, ritar hyrborðs hlynr, of heiði
nitján saman; vér hyggjum næra blóðs nag; þó getum
hins, órr hlunntams hriðar skæð, at mynir nökkuru færi
sunnan; skald hyggir til skæru.

Þorbjörn (*s. 83, l. 2–5*).

1 Eigi mun, súð eigum,
auð-Vör at mik dauðan
(Fold vill mens í moldu
minn aldr) blöu falda;
5 ann, en ekki vinna
auðs má brik at slíku,
— þat 's óskapligt — eplis
ólseja mér Heljar.

L. 6. auðs *rett. fra* ellds (*J. P.*). 8. selja, *rett. fra* selian,
jfr. noten i udg. 1847.

Eigi mun auð-Vör, súð eigum, falda blöu at mik
dauðan; mens Fold vill minn aldr í moldu; ólseja ann
mér Heljar eplis — þat 's óskapligt —, en auðs brik
má ekki vinna at slíku.

Samme (*s. 83, l. 8–11*).

1 Ópakkir kann ekkju
Áta mars, þótt gráti,
fákrennandi fannar
fagrstrykvins, mik kykvan,
5 þvít áms lituð ilja
ofnauð 's es skal dauðan
hlýra høgum skúrum
heiðingja mik leiða.

L. 3. rennandi *rett. fra* -anda (*udg. 1829*). 5. lituð ilja
rett. fra litar inv. 6. es *tilf.*

Fákrennandi fagrstrykvins Áta mars fannar kann
ekkju ópakkir, þótt gráti mik kykvan, þvít ofnauð 's
lituð ilja áms heiðingja, es skal leiða mik dauðan høg-
um hlýra skúrum.

Samme (s. 83, l. 25—28).

- 1 Þat varð mér at enn mæri
(minn vandak brag) grandi
hjalm-Fenris brast holma
hvítvöndr i tvau rítar,
5 þars á mætu móti,
mótruðr jöru snótar,
heimþingaðar hanga
hnitu reyr saman dreyra.

L. 1. at *tílf.* enn mæri, *rett. fra* hin mæra. 2. grandi *rett. fra* randa. 6. -ruðr *rett. fra* -ruðr. snótar *rett. fra* snota. 7. þingaðar *rett. fra* þinga þar (*Svb. Eg.*).

Þat varð mér, at enn mæri hvítvöndr rítar brast i tvau grandi hjalm-Fenris holma — vandak brag minn —, þars dreyra reyr hnitu saman á mætu móti hanga heimþingaðar, jöru snótar mótruðr.

Samme (s. 83, l. 28—84, l. 8).

- 1 Væri betr at bærak
benvönd i gný randa,
hleypir kjóls, ok heilan
haus okostalausán,
5 sás, dalreyðar, dauða,
dýrreitar, skal veita,
hirði-Baldr, ok heldim
hann, óföum manni.

L. 3. hleypir *rett. fra* hleypi. 5. reyðar *rett. fra* ryrar (*J. Þ.*). 6. reitar . . . veita *rett. fra* fítar . . . uitia (*J. Þ.*), 7. hirði-Baldr *rett. fra* herðe galldr (*J. Þ.*). heldim *rett. fra* helldomz.

Væri betr, hleypir kjóls, at bærak okostalausán benvönd i gný randa ok heilan haus, sás skal veita óföum manni dauða, dalreyðar dýrreitar hirði-Baldr, ok heldim hann.

Gisli Þorgautsson (s. 84, l. 19–23).

- 1 Hér vildu mik (Hildar
hress vas) í stað þessum
fölu (fúra vélir
fjölroekr) marar sökja;
- 5 hitt segir Ullr, at allir,
oddgaldrs, mynit skaldi
hriðar Hlakkar glóða
herðendr trúir verða.

L. 1–3 er stærkt forvanskede og her forsøgsvis rettede.
(Hildar f. havildar. 2. hress vas f. kom fres. 3. vélir f. vela).
4. marar f. mār (J. Þ.).

Hér vildu fölu marar sökja mik í þessum stað;
fjölroekr Hildar fúra vélir vas hress; hitt segir odd-
galdrs Ullr, at allir Hlakkar glóða hriðar herðendr
mynit verða trúir skaldi.

Eiríkr viðsjá (s. 89, l. 1–5).

- 1 Flykkjask frægir rekkar,
fúss es herr til snerru,
þjóð tekr hart á heiði
herkunn dragask sunnan;
- 5 fara biðr hvergi herja
harðráðr fyrir Barði
geira veggs frá glyggvi
gunn-nórunga sunnan.

L. 6. ráðr rett. fra rað (J. Þ.). 7. veggs rett. fra hregs.

Frægir rekkar flykkjask; herr es fúss til snerru;
herkunn þjóð sunnan tekr dragask hart á heiði; harð-
ráðr Barði biðr herja fara hvergi fyrir frá geira veggs
glyggvi gunn-nórunga sunnan.

Samme (s. 89, l. 19–23).

- 1 Fast hǫldum vér foldu,
framm þoki herr at snerru,
lǫtum randa vǫl reyndan
ryðjendr í ben snyðja;

5 skalk, þótt sagt sé sunnan
sverðél taki at herða
(rjóðum) hart, á heiði
(hjalmskið) ýr stað biða.

L. 3. vǫl *f.* val (*K. G.*). 8. -skið *rett. fra* -rið (*J. Þ.*).

Vér höldum fast foldu; herr þoki framm at snerru;
lötum ryðjendr reyndan randa vǫl snyðja í ben; skalk
biða ýr stað á heiði, þótt sagt sé, at hart sverðél
sunnan taki herða; rjóðum hjalmskið.

Samme (*s. 92, l. 22—26*).

1 Hlotit hǫfum, rjóðr, af reiði
randir, þuðra branda,
(beruma vægð at vígi)
veggbergs, saman leggja;
5 mjök hefk heyrt at hjarta
hug þínum við brugðit,
(nú skulum) foldar fjotra
fúrleynir (þat reyna).

L. 1. Hlotit *rett. fra* Hleðit. 3. -a *f.* ei (*J. Þ.*). 4. bergs
rett. fra birgr. 8. fúr *rett. fra* fyr.

Hǫfum hlotit leggja saman randir af reiði, rjóðr
veggbergs þuðra branda; beruma vægð at vígi; hefk
heyrt hug þínum mjök við brugðit at hjarta, foldar
fjotra fúrleynir; nú skulum reyna þat.

Tindr (*s. 95, l. 12—15*).

1 Háit hefr askr við aska
átján lagar mána
við bǫðgerðar virða
viðr halfan tæg þriðja,
5 en at eggja sennu
almsvells boðar fellu
(þar hykk lógstafi lögu
lauðhyrs) níu (dauða).

L. 1. askr *rett. fra* ask. 3. við *rett. fra* veð (*J. Þ.*).
7. lóg- *rett. fra* leyg.

Böðgerðar askr hefr háit viðr halfan þriðja tög virða víg við átján lagar mána aska; en níu almsvells boðar fellu at eggja sennu; þar hykk lauðhysr lógstafi lögu dauða.

Samme (s. 95, l. 16–19).

- 1 Eiðs eru erfimeiðar
allbrátt í styr fallnir
ok tveir at gný geira
Goðbrands synir handan;
- 5 slíks biðum vér síðan
sverðs nema hefnðir verði,
traust lið minnisk mistar,
móts aldrigi bótir.

L. 2. styr *rett. fra* hyr. 7. lið—mistar *rett. fra* mitt ed mesta.

Eiðs erfimeiðar eru allbrátt fallnir í styr, ok tveir Goðbrands synir handan at geira gný; síðan biðum vér aldrigi bótir slíks sverðsmóts, nema hefnðir verði; traust lið minnisk mistar.

Eiríkr viðsjá (s. 104, l. 17–20).

- 1 Lögu lundar frægir
lögðis seiðs á heiði,
lind sprakk í rym randa
rauð, ellifu dauðir;
- 5 hitt vas áðr, es auðar,
ógnar gims, í rimmu,
jókum sókn við söeki
sárþislar, fekk Gísli.

L. 1. lundar *rett. fra* lyðar (J. P.). 2. seiðs *rett. fra* skeiðs (K. G.). 3. rym, *skr. rum*. 5. es *rett. fra* en (J. P.).

Ellifu frægir lögðis seiðs lundar lögu dauðir á heiði; rauð lind sprakk í randa rym; hitt vas áðr, es Gísli fekk auðar í rimmu; jókum sókn sárþislar við söeki ógnar gims.

Samme (*s. 104, l. 22–25*).

- 1 Þrír hafa alls af óru
ormstalls liði fallit
(vér ruðum svell í sörum
sigborðs) viðir norðan,
5 en fúrpollar fellu
Fjöltnis seiðs á heiði
(gerðisk grímt með fyrðum
gunnól) níu sunnan.

L. 2. orm *rett. fra* itr. 3. svell *rett. fra* sverð. 4. sig-
f. sigr-. 5. fúr- f. fyr.

Alls hafa þrír ormstalls viðir norðan fallit af óru
liði; vér ruðum sigborðs svell í sörum; en níu Fjöltnis
seiðs fúrpollar sunnan fellu á heiði; grímt gunnól gerð-
isk með fyrðum.

Samme (*s. 104, l. 27–31*).

- 1 Styrr lét snart ok Snorri
sverðþing háit verða,
þars geirviðir gerðu
Gíslungum hlut þungan;
5 enn varð eigi in minna
ættskarð, þats hjó Barði,
(fell geysla lið) Gísla
(gunn-nórunga sunnan).

L. 1. snart (*f. snarr*) *cod. Worm.* 3. geirviðir: gnyuerðir
hds., geirniðir *Worm.* 4. Gíslungum: *sál. Worm. (f. -unga).*
6. ætt-: *ligeledes (f. eitt).*

Styrr lét ok Snorri snart sverðþing verða háit,
þars geirviðir gerðu Gíslungum þungan hlut; enn varð
eigi in minna ættskarð Gísla, þats Barði hjó; lið gunn-
nórunga sunnan fell geysla.

Navnefortegnelse.

* betegner, at det pågældende navn skyldes en hukommelsesfejl hos Jón Ólafsson. Ved de til stednavnene i parentes tilføjede bogstaver er disses beliggenhed angivet; her betegner A = Árness syssel, Bgf = Borgarfjarðar s., Bst = Barðastandar s., D = Dala s., Ef = Eyjafjarðar s., Hnp = Hnappadals s., Hv = Húnavatns s., Isf = Ísafjarðar s., M = Mýra s., NM = Norðr Múla s., NÞ = Norðr Þingeyjar s., SM = Suðr Múla s., Skg = Skagafjarðar s., Snf = Snæfellsness s., SÞ = Suðr Þingeyjar s. Angående de topografiske forhold henvises i øvrigt til udgiverens „Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island“ I—II, Kbh. 1877—82.

Akreyjar (Bst) 15.
 Álqf Guðmundardóttir 70, 76.
 Álqf kjannøk 70, 76.
 Amb(átt)ardalr (Hv) 69.
 Arngrímr Auðólfstöstri 67, 71, 80.
 Árni Þorgautsson 87, 96.
 Ásbjarnarnes (Hv) 49, 66, 68, 73, 96—97.
 Ásdis Styrsdóttir 10, 13.
 Askr (Hv) 72.
 Áslaug Þórhalladóttir 22, 24.
 Ásmundargnúpr (Hv) 65, 72, 80.
 Áss (Bgf) 87.
 Ástriðr, husfrue 87.
 Atli, bonde 3.
 Auðólfur á Auðólfstöðum 64, 67, 71.
 Auðólfstaðir (Hv) 64.
 Auðr Snorradóttir 106—108.
 Austfirðir 35, 52.

Bakki (Hv) 64, 70.
 Barði Guðmundarson 49, 53—

56, 59, 63—64, 66—78, 80—81, 85—98, 100—108.
 Bjarkeyingar 108.
 Bjarnafoss (Bgf) 88.
 björg (Hv) 69.
 Björgvin (Norge) 50.
 Björn, bonde 97.
 Blanda (Hv) 64, 71.
 Blönduhakki (Hv) 63.
 Blönduóss (Hv) 63, 103.
 Borg in syðri (Hv) 66, 69—70, 75—76, 94, 106.
 Borgarfjörðr (Bgf—M) 15, 18, 21—22, 29, 34, 48, 54, 56, 60, 67, 71, 77.
 Borgfirðingar 21, 34—35, 41—42, 47—48, 57, 68, 101.
 Brattabrekka (M) 44.
 Breiðafjarðar-eyjar (Bst—D) 15.
 Breiðavað (Hv) 70—71, 97.
 Breiðibólstaðr (Vestrhóp, Hv) 98.
 Breiðfjörðr 15.
 Búrfell (Hv) 64.
 Bær (Bgf) 32.

Dagr, huskarl 66, 74—75, 80, 85.
 Dalir (D) 43—44, 59.
 Danmörk 52, 106.

Eiðr Skeggjason 58—59, 88, 93,
 95, 101.

Eilifr, gode 63, 67, 97.

Einarr í Akreyjum 15.

*Einarr, skibsfører, sml. Hall-
 dórr 63.

Einarr Járnskeggjason 104.

Eiríkr, herse 39.

Eiríkr Hákonarson, jarl 36.

Eiríkr víðsjá 64, 71—72, 80—81,
 89, 92—93, 104.

Eldjárn, klærk 48.

England 44, 50, 58.

Eyjafjörðr (Ef) 59, 71.

Eyjólfr frá Borg 66, 76, 80, 94,
 106.

Eyjólfr Guðmundarson 103—106.

Eyjólfr Oddsson at Ásmundar-
 gnúpi 65, 72, 80.

Eyjólfr Þorfinnsson 88, 94, 102.

Eyjólfr Þorgilsson 88, 93, 102.

Eykjarðr, en hest 74.

Eyrar (A) 42.

Eyrarsveit (Snf) 43.

Eysteinn Eiðsson 88.

Faxalækur (Hv) 74—75.

Ferjubakki (M) 22—23.

Firðir (Norge) 37.

Fjalla-Teitr, se Teitr.

Fleygir, en bede 69.

Flói (Hv—M) 78, 89.

Flókdælir 78.

Fólskn (Norge) 51.

Fróðastaðir (M) 87.

Fróði, en Gislung 96.

Galmarströnd (Ef) 103.

Garðaríki 107.

Gefnar-Oddr, se Oddr.

Gestr Þórhallason 22, 24—25,
 28—41.

Gilsbakki (M) 30, 88.

Gísli Þorgautsson 84—87, 90,
 101, 104.

Gísli Þorsteinsson 56—58.

Gíslungar 54, 57, 62, 78, 96, 102,
 104.

Gljúfrá (Hv) 72.

Gnupsdalr (Hv) 77.

Grima Hallkelsdóttir 100.

Grimr, brudgom 59.

Griss, værkstýrer 66, 73, 79, 89,
 102.

Guðbrandr á Guðbrandsstöðum
 72, 92—93, 95, 101, 106.

Guðbrandsstaðir (Hv) 72.

Guðlaugr Snorrason 43—44.

Guðmundr í Ásbjarnarnesi 49,
 53, 66, 70, 103.

Guðmundr Eyjólfsson gamli 101,
 103—4, 106.

Guðriðr Snorradóttir 26.

Guðrún, husfrue 72.

Guðrún Bjarnardóttir 96—98.

Gullteigr (M) 78—79, 81, 84—85.

Háfafell (M) 87.

Haffjarðará (Hnp) 26.

Hafnarfjöll (Bgf) 78.

Hákon jarl 4.

*Halldórr, sml. Þórarinn á Klif-
 um 63.

Halldórr, skibsfører 63—64, 67
 —68, 80, 103.

Halldórr á Ferjubakka 22—24,
 29—30.

Halldórr á Mel 29.

Halldórr Snorrason 43.

Halli, bersærk 4, 6, 11, 14.

Hallkelsstaðir (M) 88.

Hallr Guðmundarson 49—54, 56,
 68, 73—74, 87, 101.

Hallvarðsstaðir (Bgf) 79, 81.

- Hálogaland (Norge) 107.
 Hálsar (Hv) 64.
 Hárekr 55—56.
 Hárekssynir 50—52, 54.
 Haugsendi (Bgf) 34.
 heiðarvíg 102.
 Helga, enke 59.
 Helgafell (Snf) 11, 28.
 Helgi, skipsfører 35—37.
 Hermundur Illhugason 78, 88—89.
 Hesthøfði 102.
 Hitará (M—Hnp) 24—25.
 Hóp (Hv) 64, 103.
 Hópsóss (Hv) 69.
 Hraun (Snf) 6, 10, 21—22, 28, 41.
 Hrossholt (Hnp) 26.
 Húnavatn (Hv) 64.
 Húnn Guðbrandsson 72, 80.
 Húsavík (SP) 105.
 Hvítá (Bgf—M) 62.
 Hvitársíða (M) 44, 47—48, 61, 85.
 Hvitárvellir (Bgf) 70, 87, 89.
 Hoggvandastaðir (M) 88.
 Høskuldr, bonde 22, 24.
 Høskuldr, gode 63, 67, 96—97.
 Høskuldsstaðir (Hv) 63.
- Illhugi Eiðsson 88.
 Illhugi hinn rauði 106.
 Illhugi svartí 18, 30—33, 95—96,
 100—101.
 Ingjaldr, huskarl 19—20.
 Ísafjörðr (Isf) 4, 7.
 Ísland 5, 41, 50, 106.
- *Járngerðarstaðir 15.
 Jótlands-síða (Danmark) 52.
 Jorfi (Hnp) 15, 17, 22—23.
- *Kelda 47.
 Ketill Þorgautsson brúsi 85—87,
 90—91, 101.
 Kjálkafjörðr (Bst) 8.
 Kjannøk, se Álf K. 76.
- Kjarradalr (M) 79, 81.
 *Kleifar 63.
 Kleppjárn á Reykjum 18, 33—
 34, 35—37, 48, 55, 59.
 Klif (Hv) 67, 96.
 *Klúka 48.
 Kólgumýrar (Hv) 64.
 Kollgríss, se Gríss.
 Kolskeggr á Lambastöðum 42,
 50—51.
- Lambastaðir (D) 42.
 Lambi 42 n.
 Lambkarr Guðbrandsson 72, 80.
 Langanes (NÞ) 103 n.
 Langidalr (Hv) 64, 71.
 Laugaból (Isf) 4, 7.
 Laxá (Hv) 72.
 Laxárdalr (D) 42 n.
 Leiknir, bersærk 4, 10—14.
 Ljaskógar (D) 10.
 Lygi-Torfi (sml. Narfi) 76.
 Lækjamót (Hv) 55—56, 60, 64,
 66, 69, 73, 96, 100.
 Lækjarskógr (D) 43.
 Lækr (o: Varmilækr, Bgf.) 48.
- *Márstaðir 60.
 Meðalheimr (Hv) 64, 72, 80.
 Melr (Hraunhr., M) 29.
 Mikligarðr (o: Konstantinopel)
 40.
- *Narfi (sml. Lygi-Torfi) 57, 59
 —62.
 Njáll, bonde 77—78, 80—81, 91,
 96.
 Norðlendingar 94.
 Norðmenn 40, 107.
 Norðrá (M) 78.
 Norðrárdalr (M) 87.
 Nóregi 4, 35—36, 41, 50, 52, 105.
 Oddr (Gefnar-O.) 64, 67, 71, 90, 94.

Óláfr, huskarl 66, 74, 80, 85.
Óláfr hinn helgi, konge 105.
Óláfr Tryggvason, konge 36.
Ólof, se Alof.

Raumaríki (Norge) 39.
Reyðarfjörður (SM) 35.
Reykir (Bgf) 33.

Saxalœkr, se Faxalœkr.

Síðumenn 78—79.

Síðumúli (M) 87.

Síglunes (Ef) 103.

Sigurður Þórisson 108.

Skagafjörður (Skg) 102.

Sleggjulœkr (M) 60, 92.

Sléttidalr (Hv) 65.

Snorri í Hrossholti 26.

Snorri goði 11, 14, 25—28, 34
—35, 41—50, 78, 98, 100—2,
104, 106—7.

Spákonufell (Hv) 63.

Staðr (Skg) 102.

Steingrímur Guðmundarson 50,
73, 80, 85—86, 93.

Steinn Guðmundarson 80, 85, 93.

Styrr (Viga-S.) 3—4, 6—31, 33,
35—36, 41—42, 48, 104.

Sumarliði gjallandi 65.

Sveinn Háreksson 107.

Sveinn Þorsteinsson 46.

Svínavatn (Hv) 64—65, 72.

Sælingsdalr (D) 106.

Sælingsdalstunga (D) 42.

Tanni hinn handrammi 88, 94,
102.

Teitr, fredlæs 34, 36—37.

Tindr (Hallkelsson) 88, 94—95.

Tvíðœgra, en fjældhede 78.

Vatn (Hv) 65.

Vatnsdalr (Hv) 60, 62, 106—7.

Vatnsnes (Hv) 49.

Veggir (M) 61, 82, 92.

Vellir, se Hvítárvellir.

Vermundur hinn mjófi 4—8, 11.

Vestrhóp (Hv) 66.

Vestrhópsvatn (Hv) 75.

Víðidalr (Hv) 55, 62, 65, 72—73,
97.

Víðidalsá (Hv) 75.

Víðines (Hv) 69.

Víga-Styrr, se Styrr.

Vopnafjörður (Vápnaf., NM) 52.

Væringjar 40, 107—8.

Þernumýrr (Hv) 66, 80.

Þingeyrar (Hv) 64.

Þingsnes (Bgf) 89.

Þjóttá (Norge) 107.

Þórarinn 95(?).

Þórarinn á Klifum 63, 67.

Þórarinn [spaki] 54—55, 57, 59
—62, 64, 68—70, 75—77, 81,
96, 100, 104.

Þórarinn Þverhliðingr 87, 96.

Þorbergr Þórarinsson 73, 75—76,
90—91, 95(?).

Þorbjörn 3 n.

Þorbjörn Brúnason (sml. Þór-
ólfr) 76, 82—84, 86—87, 90—
92, 101.

Þorbjörn kjálki 8—9.

Þórdís, husfrue 29—30, 36.

Þórdís gefn 64, 70—71.

Þórdís spákona 63.

Þórðr, følgesvend 45.

Þórðr (Þórðarson kottir) 46.

Þórðr frá Breiðavaði 60, 70—
71, 97.

Þórðr melrakki 66, 68—69, 80,
85—86.

Þórðr Snorrason kausi 43, 46.

Þorfinna skáldkona 88.

Þorgautr, bonde 76, 78, 82, 84,
86—87, 90—91, 101.

Þorgautsnautr, et sværd 86.

- Þorgerðr, husfrue 17—18.
Þorgils, skibsfører 50—54.
Þorgils, sml. Þorgisl.
Þorgisl á Meðalheimi 64, 67,
72, 80.
Þorgisl Arason 71, 98—101.
Þorgisl Hermundarson 66, 80, 94.
Þorgisl hoggvandi 88, 93—94,
102.
Þorhalli á Jörfa 15—23.
Þórir hundr 108.
Þorleikr á Jörfa 22—23.
Þorljótr á Veggjum 92.
Þorljótr gjallandafóstri 65, 72, 80.
Þormóðr 3.
Þormóðr Þorgautsson 85, 87—
88, 94, 96.
Þóróddr Hermundarson 66, 80,
91—92, 94—95, 101.
- Þóróddr kergarðr 103.
*Þórólfr 60—61.
Þorsteinn Gíslason 18, 32—33,
36, 42, 44—48, 50.
Þorsteinn Síðu-Hallsson 36—37.
Þorsteinn Styrsson 23, 25, 29,
37—41.
Þorvaldr í Sléttadal 65, 97.
Þorvarðr Þorsteinsson 45.
Þorvarðsstaðir (M) 88.
Þrándheimr (Norge) 37, 50—51,
105.
Þúfusteinn (England) 58.
Þuriðr, husfrue 53, 66, 73—75.
Þuriðr Illhugadóttir 106.
Þverá (Ef) 71.
Þverárhlið (M) 87.
Þxnadalr (Ef) 61.
-

Tillæg.

1. Henvisninger fra citatlisten („Archaismi“) til teksteitaterne.

S. 109.

- 5 of vig 14²³
- 6 þiðrar 14²⁰
- 7 gætvadur 4⁷
- 9 honum var 18¹⁸⁻¹⁹
- 10 Geftr sitr 24⁶
- 12 Styr hafði 24¹⁷⁻¹⁸
- 13 var því 37¹⁵⁻¹⁶
- 16-17 nú vita 37¹⁴⁻¹⁶
- 19 en fva var 37²⁴—38¹
- 21 at róa 38²
- 22 sialþbiarga 38⁹

S. 110.

- 1-2 lifde hann 34³⁻⁴
- 4 hún var 29²⁰⁻²¹
- 5 badar kidur (kidr) 30¹⁷⁻¹⁸
- 7 enn Þordis 36⁷⁻⁸
- 9 ok mun 39²¹⁻²²
- 12 enn þat 40⁸⁻⁹
- 14 mötgaungu menn 7¹⁴
- 15 eigi verðr 21¹⁵⁻¹⁶
- 17 eigi má 40¹⁶⁻¹⁷
- 19 ok mýndar 40¹³⁻¹⁴
- 22 ogeigvænlegt sár 40¹⁵⁻¹⁶
- 23 Geftr feller 40²²
- 24-25 ok giordu 41¹⁻³
- 27-29 Snorri. fende 42²⁰—43⁵
- 32-33 þa var þoka 44¹⁶⁻¹⁷

S. 111.

- 1 og fá 44²⁰
- 3 þeir lata 44¹⁸
- 5 ok kona fu 44²²
- 7-8 Snorri mælli 46⁹⁻¹¹
- 9 ok taka 47⁴
- 15 og oru eigi 48¹⁷
- 17 at tægja K. 48¹⁹
- 20 fe til f. 36⁷
- 21 at hveruger 51²⁻³
- 23 og hefr þu 53¹³⁻¹⁴
- 26 og fettu G. 54⁹
- 28 at eiga 54¹⁰⁻¹¹

S. 112.

- 3-4 mer fpyrft 57⁵⁻⁶
- 5 þer eigned 55⁵⁻⁶
- 7-8 marger eru 55⁷, 56²⁻³
- 9 at eiga 56⁵⁻⁶
- 10 at vera 56⁷
- 11 hann var 55¹²⁻¹³
- 13 hans er ecki 56¹²⁻¹³
- 14 elle stöð H. 56¹³
- 16 skardann hlut 56¹⁰⁻¹¹
- 18 at veita 56⁹
- 20 frigiarn 57⁶
- 21 oflati 56¹⁸⁻¹⁹
- 22 of kapp 57⁷
- 23 sva er vidv. 57²⁴

24 mig heidde 57²⁶
 25 alls þú rekr 58⁸⁻⁹
 27 þú hefr 58⁹
 29 þverkominn v. m. 58¹⁰
 31 ofkynfamr 58¹⁵

S. 113.

1 at kynnaft v. e. 58¹⁶
 3 eigi munum 58²¹⁻²²
 4 þat þyker 58¹⁹⁻²⁰
 5 at vera 58²¹
 6 segia skal 58²³⁻²⁴
 10 at fva florer 58²⁵⁻²⁶
 12 uylir (v: nyfir) 58²⁶⁻²⁷
 17-18 nu mællte 59²⁻³
 19-20 þat er nú 60²⁻³

21 mælltu þar 59¹²
 23-24 þat hafde Þ. 60⁹⁻¹¹
 25 at flä k. 60²⁴
 27 er mer lagt 61⁴⁻⁵
 28 hun var 60¹⁸⁻¹⁹

S. 114.

1 ödmalugr 60¹⁸
 2 hvat skal 62⁵
 5 þarftu er 62⁶
 6 ok telr þat 62¹⁰⁻¹¹
 8 at klækiaft a 62¹¹
 10 var vel vid 61²⁰⁻²¹
 11 hvad hann atte 61¹⁸⁻¹⁹
 13 at firraft 62¹⁶

2. Varianter til J.O.s tekstcitater.

(S. 7, 14 motgongumenn] motgaungu menn B, T). —
 (S. 18, 18 þungs] þüngs B). — S. 21, 15 eigi] eige B, T.
 verdr] verður T. (16 lopti] lopte B, T). — S. 24, 6 nu]
 nú B, T. mal] mál B, mál T. 17 enn] enn B, T. — (S.
 25, 7 þiez] þer B, þier T. lambed] lambid B. graa] grā
 B). — (S. 29, 20 hun] hūn B. systrunga] systrunga B). —
 S. 30, 17 riōda] rioda T. — S. 34, 3 likara] lkara T.
 hann] hann B, T. væri] være T. 4 maðr] maðr B, maður
 T. — S. 36, (6-7 leggr Þorsteinn ok Kleppjárn *sáledes*
fremhævet B). 7 (hónum] honum B). fe] fie T.
 7-8 Þordis] Þordis T. 8 eige] eigi B. -råda] -råda B. —
 S. 37, 13 nu] nú B. 14 menn] menn B. hvat] hvad T.
 or] o2 B. er] e2 B. 15 fyrft] fyrft B. bråd] bråd T.
 15-16 u. f.] utanfarit T. 24 Svo] Sva B. t. f.] tilfarit B.
 — S. 38 1 (ad] at B. eckian] eckian T. bio] biō B, T.
 at] ad T. -botne] -botni B). Einn] Einn T. 2 e2] er B, T.
 roinn] röinn B. á] ā B, T. — S. 39, 22 mie2] mer B, mier T.
 fyrer] fyrir B. eingu] aungvo T. ā.] a- B, T. — S. 40, 8
 enn] enn B, T. þat] þad T. sidr] sidur T. væ2.] vær.
 B, T. ok] ok B, og T. 14 höfuds] höfuds T. a] ā B.
 15 þat] þat B. o.] ō- B. -legt] -ligt B. 16 sar] sār T.
 17 o-] ō- B. — S. 41, 1 gio2du] giordu T. þat] þat B.

þeir] þei B. menn] menn B. er] e B. tæðu] tædu B.
 mále] male B, T. Þor-] Þor- T. 2 þe:ð] -þerð T. —
 S. 43, 3 ero] eru T. 4 Snorri] Snorri B. fende:] fendir B,
 fender T. — S. 44, 17 he:adenu] he:adinu B, heradenu T.
 vind:] vindur T. og] ok B. úr] ur T. *I denne linje*
har T: f for f. 18 þeir] þeir B, T. nu] nú B, T. 20 fá]
 fā B, sā T. tidende] tidinde B, tðdende T. 22 fu] fū B, T.
 er] e B, T. fe] fie T. — S. 46, 9 Snorri] Snorri B.
 10 kötturinn] kötturrinn B. mífena] mífina B. (11 üngum]
 ungum T). — S. 48, 17 oru] oru B. þeir] þeir B. —
 S. 51, 3 hveruger] hve:uger B. 3 öðrum] öðrum T. begia]
 beigia B, T. — S. 53, 14 þú] þu T. dængiliga] dreingi-
 liga T. málum] málum B. — S. 54, 9 úfa] ufa B.
 10 þei:] þeir B. — S. 55, 5 mikenn] mikinn B, 6 ad]
 at B. 7 marger] marge: B. at] ad B, T. *I denne*
linje har T: f for f. (12 Hárekr] Harekr B). 13 -mað:]
 -maðr T. — S. 56, 2 ad] at B, T. 3 frænd-] frænd- B.
 5 at] ad B. ver] vier T. 6 -ræde] -ræde B. at] ad B, T.
 (7 brode:] b:ðdir B, broder T. minn] minn B. er] e B.
 9 ur-] úr- B. 10 (berum] bezum B). skardann] skardann B, T.
 (12 Hareks] Háreks B). — 57, 5 hann] hann B, T. 6 fri-
 giarn] frigiarn B. 24 Svo] Sva B. — S. 58, 8 þú] þu T.
 rekr] rekur T. 8-9 erende] erendi B. 9 hefr] hefur B, T.
 berliga] bezliga B. ä] a B, T. 10 þver] þve: B. mälit] málit B.
 15 -famer] -famir B. (16 hann] hann B). 19 þyker] þykir B.
 mier] me: B. 20 glíku] glijku T. (það] þat B. sylfur]
 sylfur B, T). 21 a] ä B. vie:] ve: B. 22 fe] fie T.
 23 fitur] fitr B, T. 24 nockvindr] nockvið: B. 25 ftörrir] ftöir B.
 27 ver] ve: B. — S. 59, 2 (nú] nu B, T. Eidur] Eidr B.)
 eige] eigi B. hyrdum] hy:dum B. ver] ve: B. 3 -yrdaft]
 -y:daft B. 12 (þeir] þeir T). -málum] -malum B, T. —
 S. 60, 2 nu] nú B, T. i þr.] iþr. B. at] ad T. monnum]
 mōnnum B. 9 það] þat B, T. Þorde] Þorði B. 10 orðed]
 ordit B. far reks] farreks B, T. badir] baðir B, bader T.
 11 voro] vo:o B, voru T. b:ottu] brottu T. 18 hún] hun T.
 odmalug] ödmálug B. -lage] -lagi B. 19 vitur] vitr B, T.
 — S. 61, 4 mier] mie: B. 20 hönum] honum T. — S. 62, 5
 frēt-] frēt- B. 6 fótum] fótum B. 10 giort] giöðt B.
 11 ä] a T.

Trykfejl.

S. 21₃₅ bunu læs búnu. 63₁₀, 64_{1, 18} f læs: f. 65₁₀ læs: fostri. 100₅ sa læs: fa. 107₃₃ læs: overskrift. 113₁₃ uylir, rettere nylir, sml. s. XXX, anm. I citatlisten står s. 110, enn for enn, 111₂₄; af f. af. 112₈ fra f. fra, 112₁₃ iaþn- f. jaþn-, 114₅ þramm f. þramm (þramm T), 114₁₅ merkesmadr f. merkesmadr; s. 113₁₇ tilf. som note nu] nú T. Hvor i nedre noterække under teksten de fra citatlisten anførte former nogle gange ved mangel på frakturbogstaver eller kursivering afviger fra listen, har denne den nøjagtigere gengivelse.

2

PT
726
7/15

Stanford University Libraries
Stanford, California

Return this book on or before date due.

NOV 1966

FJUN 1966

